

Črnomelj slavi

40-letnica zasedanja prvega slovenskega parlamenta

ČRNOMELJ — V spomin na I. zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta (SNOS), ki je bil 19. in 20. februarja 1944 v Črnomlju, praznuje črnomeljska občina 19. februarja svoj praznik. Hkrati s 40. obletnico SNOS bodo letos proslavili tudi 10-letnico pobratenja z dugoreško občino.

Tudi v preteklem letu so v črnomeljski občini dosegli vrsto pomembnih uspehov. Posodobili so več cest, očistili visokogorske pašnike na Blatniku in Brezovici, ob občinskem prazniku pa bodo predali namenu vrsto pomembnih objektov: skladiščne prostore Bel-sada in nov obrat družbene prehrane rudnika rjavega premoga v Kanizarici ter obnovljene in razširjene prostore osnovne šole, prenovljen Kulturni dom, nove proizvodne prostore SCT tozd Kovinar v Črnomlju. V Vinici bodo začeli graditi novo proizvodno dvorano.

● Praznovanje, ki poteka v občini že ves teden, bo doseglo vrh v soboto, 18. februarja, ko bo ob 10. uri v kulturnem domu slavnostna seja zborov občinske skupščine in izvršnih organov družbenopolitičnih organizacij.

Te seje se bodo udeležili tudi člani I. zasedanja SNOS in predstavniki osemnajstih institucij, ki so pred 40 leti začele delovati v Beli krajini, ter drugi gostje. Po slavnostni seji bo nastopil Partizanski pevski zbor, podelili pa bodo tudi plakete črnomeljske občine, ki jih bodo prejeli: Novotekov tozd v Vinici za prispevek h gospodarskemu razvoju krajevne skupnosti in občine, Anton Dvojnič in Pankracij Zupanc za dolgoletno uspešno delo na gospodarskem in političnem področju ter Valentin Papež, Fedor Gregor in Ivan Zidar za prispevek h gospodarskemu razvoju črnomeljske občine.

Zbori slovenske skupščine bodo to obletnico proslavili delovno, in sicer v Ljubljani na sejah zborov 20. februarja.

Več o programu prireditev ob črnomeljskem prazniku preberite na 11. strani.

B. M.

NOČNI POHOD PO POTEH ŠTIRINAJSTE

ZABUKOVJE — Mladi iz kozjanskih občin so v noči s predzadnjega torka na sredo opravili nočni pohod prek Bohorja, Mrzle planine, Zabukovja, Lisce proti laški občini. Tam so konec tedna odkrili spomenik, delo Sevničana Rudija Stoparja, v spomin na dogodek, ko so nemški vojniki za živi zid uporabili otroke.

Za setev je vse nared

Gnojil in zaščitnih sredstev bo dovolj

LJUBLJANA — Sodeč po izjavah predsednika republiškega komiteja za kmetijstvo Milana Kneževića in njegovega namestnika Staneta Renčija, se letos lahko v Sloveniji nadejamo kar dobre letine. Jesenska setev pšenice je bila opravljena na skoraj vseh načrtovanih površinah, priprave na spomladansko setev potekajo brez zastojev, dovolj pa bo po njunem zatrjevanju tudi mineralnih gnojil in drugih kmetijskih potrebščin.

Zmeren optimizem vzbujata tudi dejstvo, da letos v Sloveniji ne bo neobdelanega niti hektarja nižinske zemlje, lakota po zemlji pa je tolikšna, da do konca tega srednjeročnega obdobja ne bo v pušči niti hektar zemlje.

Jeseni je bilo posejanih s pšenico okoli 50 tisoč hektarov, kar je za 3 tisoč hektarov manj od načrtov. A izgubljenega zaradi tega še ni dosti. Te hektare bomo v Sloveniji spomladaj posejali z jaro pšenico in koruzo, tržni odkup pa bo tudi dosežen, če bodo kmetje izvedli vse agrotehnične ukrepe. Torej 70 tisoč ton pšenice, kolikor naj bi je po načrtih letos odkupili, le ne bo težko dobiti.

Odkup pa bo seveda potekal dobro, če bo na voljo dovolj koruze za zamenjavo. Zdjaj koruze namreč ni, če pa je na domačem trgu ne bo, ker je pridelovalci nočejo prodajati po sedaj veljavni ceni, jo bo Slovenija uvozila. Prav zaradi

tega je med slovenskimi kmeti vse več zanimanja za setev silažne koruze, ki je utegnjeno posejati več kot predvidenih 24 tisoč hektarov. Ker je jesenska setev nekoliko manjša od predvidene, bo več prostora za jara žita. Letos bomo z njimi posejali 6.500 hektarov. Posejali bomo tudi 6000 hektarov s sladkorno peso, krumpir bomo pridelovali na 30 tisoč hektarih.

● Kako smo na spomladansko setev pripravili na Dolenjskem, bomo slišali še ta petek v Novem mestu, ko bo sestanek, na katerem bodo obravnavali lanske kmetijske dosežke in letošnje načrte.

ostalo pa bo namenjeno vrtninam, oljnicam, hmelju in drugim posevkom, kar 41 tisoč hektarov pa bo ostalo za krmne rastline. Letos bomo v Sloveniji potrebovali 286 tisoč ton umetnih gnojil. Teh bo, sodeč po obljubah, dovolj, samo za spomladanska opravila pajih bomo potrebovali 220 tisoč ton. Manjkalo ne bo tudi zaščitnih sredstev. Ker pa so gnojila in zaščitna sredstva predraga, kar spoznavajo tudi odgovorni, bo potrebno gnojila regresirati. Največ možnosti ima predlog, po katerem bodo gnojila regresirali prizvajalcem.

J. SIMČIČ

ZAKULISJE OLIMPIJSKEGA SARAJEVA

Danes na 17. strani

V DECIIH JE ŠE ZIMA — Morda je tudi pomanjkanje snega na Dolenjskem pripomoglo, da se je nedeljskega gorjanskega veleslalomca v Decih nad Gabrjem udeležilo skoraj tristo tekmovalcev iz enajstih klubov z Dolenjske in Ljubljane. Prizadevni delavci športnega društva Gabrje so progno odlično utrdili, tako da bi lahko vzdržala vsaj še enkrat toliko tekmovalcev. Pokrovitelj Dolenjski list je izročil pokal najboljši ekipi, najhitrejšega na progi, Roberta Perica (na sliki), pa je s pokalom nagradil graver Staniša. Pokal mu je izročil vodja tekmovanja Alojz Medle. O dogodku poročamo na športni strani. (Foto: Janez Pavlin)

Kmet naj se čuti — gospodar

Celodnevni obisk predstavnikov CK ZKS pri posavskih kmetijah

KRŠKO — „Marsikje že mislijo, da so dovolj storili, če so kmetje organizirani v zadržne svete. Toda — kakšen je dejanski vpliv kmeta? Ali pa je le zveneča fasada,“ je dejala podpredsednica republiške konference SZDL Božena Ostrovršnik na posvetu posavskih kmetijev.

O kmetijstvu v luči 5. seje CK ZKS in problemske konference

● Kmetje vprašanja zemljiškega maksimuma sploh ne bi načenovali vedno znova, če bi kmetijske zemljiške skupnosti ustvarjale fond zemljišč, ki bi jih lahko dajale v najem kmetom. Zdjaj pa v Posavju, zlasti v brežiški občini, ugotavljajo, da je razdrobljenost zemljišč vse večja, ker kupujejo zemljo nekmetje, upokojenci (tudi z druge strani Sotle), ki pač imajo denar.

ter o tem, kaj se je spremenilo v Posavju od zadnjega obiska predsednika CK ZKS Andreja Marince in Iva Marenka pred približno enim letom, so največ govorili Brežičani. Največji poudarek so dali povezovanju kmetijstva. So-

dijo, da je storjen „zgodovinski premik, da so komunisti Agrarie in Slovina sploh sedli za isto mizo in se pričeli pogovarjati o povezovanju.“

Član predsedstva CK ZKS Štefan Korošec je opozoril na zelo škodljivo in nevarno tezo, češ da naj bi se povezovali med seboj tisti, ki dobro stojijo, in na drugi strani kolektivi, ki jim ne gre dobro. Menil je, da samo denar ne more rešiti kmetijstva, marveč kaže uveljaviti nove odnose. „Če kmet vidi dolgoročno perspektivo, se bo odločal za intenzivno pro-

LEP DAN RAČUNOVODIJ

NOVO MESTO — 10. februarja so v Novem mestu s prazno počastili dan računovodskih in finančnih delavcev, ki ga po vsej Sloveniji sicer praznujejo 1. februarja. Letos so se spomnili še 40-letnice nastanka prvega denarnega zavoda pri SNOS v Črnomlju, hkrati pa tudi kulturnega praznika.

Jedrsko ima soglasje za obratovanje

V JE Krško izpolnili vse varnostne in druge pogoje — Poslej delovna organizacija

KRŠKO — Šestega februarja je republiški energetski inšpektorat SR Slovenije na zahtevo jedrske elektrarne Krško in v soglasju z republiškim komitejem za energotiko, industrijo, rudarstvo in obrt SR Hrvaške izdal odločbo, ki daje jedrski elektrarni Krško v ustanavljanju posebno soglasje za začetek obratovanja.

Doslej je elektrarna delala na temelju dovoljenja za tretjo fazo poskusnega obratovanja. Sporočili so, da je jedrska elektrarna izpolnila vse z zakonskimi in predzakonskimi določili postavljene pogoje za varno obratovanje. Ostale pogoje bo morala izpolniti v obsegu in rokih, ki so postavljeni v soglasju.

Z odločbo o soglasju za začetek obratovanja jedrske elektrarne Krško v ustanavljanju je dana možnost, da se elektrarna registrira kot delovna organizacija pri pristojnem sodišču. Vse druge pogoje je elektrarna že izpolnila.

Pomoč Dolenjske

Pohvala Trimu in Strešniku za naglo ukrepanje

TREBNJE, DOBRUŠKA VAS — Orkanski veter, ki je v četrtek, 9. februarja, prizadel večji del Slovenije, je povzročil znatno gmotno škodo na stanovanjskih in industrijskih objektih. V akcijo odpravljanja škode sta se z Dolenjske vključila tudi trebanjski Trimo in Strešnik iz Dobruške vasi.

Iz Trima so že v soboto dopoldne poslali v Kranj ekipo, ki je pregledala škodo na razdelilni transformatorski postaji. Do dvanajste ure so že pripravili 500 kvadratnih metrov kritine in jo poslali v Kranj, kjer so naslednji dan Trimovi monterji že postavili. V torek sta odšla na pot druga skupina monterjev in kamion kritine za podobno postajo v Radovljici. Trimo bi lahko opravil še več del, če bi bilo na voljo dovolj materiala.

Že v soboto, 11. februarja, so iz tovarne gradbenega materiala Strešnik iz Dobruške vasi odpremljali prve količine strešnikov na opustošena območja. V skladišču so odpremljali pošiljke ves dan, prav tako v nedeljo in ponedeljek, ko so nalagali na kamione od 6. ure zjutraj do 21. ure zvečer. Doslej so poslali trgovinam v Kranju, Lesah in Trzihu že 190.000 strešnikov, kar pomeni 19.000 m² kritine.

J. S. in R. B.

IZZIV ZA VEČJO KRITIČNOST MED KOMUNISTI

BREŽICE — Občinski komitej ZKS se je v ponedeljek, 13. februarja, opredelil, da bi na programski seji konference konec meseca spregovorili predvsem o tem, kako so komunisti v zadnjem letu uresničevali partijske in družbene usmeritve, oziroma kaj so dejansko spremenili. Razpravljali so v vrstah ZK obsodili politiko, ob kateri je „volk sit in koza cela“, ker to organizacija jemlje ugled na znotraj in nazven. Veliko polemičnih besed je bilo izrečenih v zvezi s kmetijstvom, kjer se še vedno niso poenotili glede dolgoročnega razvoja in razvoja samoupravnih odnosov. V razpravi so zahtevali, naj se stanje kritično prikaže in obravnava poimenska odgovornost od osnovnih organizacij do občinskih vrhov.

VINOGRAD NE ČAKA — Za skrbnega vinogradnika tudi pozimi ne zmanjka dela. Zadnje odjugo so nekateri že izkoristili in začeli rezati, glavno delo v tem času pa je popravilo in obnova armature v vinogradu. Plutovi iz Drašičev, ki imajo okoli 3 hektarje vinogradov, morajo vsako leto zamenjati kakih 150 kosanjev stebričkov, saj j pride tak steber na vsakih šest metrov. Za sedaj, pravijo, se jim še bolj izplača dajati kosanje kot betonske, kajti les imajo svoj, kosanj pa je v teh krajih napadla bolezen in ga je treba posekati. (Foto: A. Bartelj)

Kdo naj odloča o denarju?

„Sveta vladar“ gre pogosto mimo delavcev — Žgoče kreditiranje združenega dela med seboj — Drobn gospodarstvo ni neobdiga treba

NOVO MESTO — Zadnjič smo na kratko poročali, da so na posvetu, ki sta ga pripravila dolenjska medobčinska sveta sindikatov in Socialistične zveze, govorili o poteku preobrazbe odnosov v gospodarstvu z denarjem in bankah pa o zdajšnjem stanju in usmeritvah razvoja drobnega gospodarstva. Iz razprave, oprte na gradivo, ki bo služilo pri odločanju v slovenski skupščini, in na razmere, kakršne so na teh dveh področjih v štirih dolenjskih občinah, povzemamo tole: Preobrazba odnosov v gospo-

darjenju z denarjem se zmeraj ne poteka tako, kot je bila zastavljena že pred leti. Vzroki za zamudo so sistemski pa tudi povsem stvarni, zanemarljiv ni vpliv zagatnih gospodarskih razmer, najbolj očitne posledice pa se kažejo v tem, da združevanje dela in sredstev še ni prevladujoč odnos, (pre)velika je odvisnost združenega dela od bank, pri delitvi družbenega proizvoda pa prihaja do tega, da združeno delo nima dovolj sredstev za nemoteno enostavno in razširjeno reprodukcijo. Vse to spremlja hitro rastoča inflacija, katero skušajo zajeziti z neljubimi administrativnimi ukrepi, ki v glavnem prizadevajo samo združeno delo.

Komunisti naj presodijo že doseženo

Na sejah občinskih konferenc ZK ne kaže sprejemati neuresničljivih sklepov

NOVO MESTO — Pred bližnjimi programski—volilnimi sejami občinskih konferenc Zveze komunistov je medobčinski svet ZKS za Dolenjsko prejšnji teden izvedel posvet o tem, kako v štirih dolenjskih občinah tečejo priprave na to važno opravilo, ki se nikakor ne bi smelo sprevreči v rutinski pregled uresničevanja nalog, tudi ne v sprejemanje sklepov, za katere je že vnaprej očitno, da ne bodo rodili sadov.

Preden so predstavniki vseh štirih občin povedali, kako so pri njih zastavili priprave na omenjene seje, je na posvetu tekla beseda tudi o uresičevanju sklepov 6. in 7. seje CK ZKS na Dolenjskem, pri čemer je posebna pozornost veljala kadrovske politiki in idejnopolitičnemu usposabljanju komunistov, udeleženci pa so se seznanili še z lanskimi možnostmi in učinki gospodarjenja.

V razpravi je sodeloval tudi Franc Šali, ki se je zavzel, naj komunisti izkoristijo seje za celovitejšo presojo o tem, kaj se je v zadnjih dveh letih dogajalo v družbenem življenju, kaj od tega je po soočenju z določili partijskih dokumentov in usmeritvami lahko spodbuda za še boljše delo, kaj pa ubira drugačne poti. Pri morebitnem razkoraku med stvarnostjo in predvidevanji ne bi smeli umanjati podrobna razčlenitev vzrokov za tako stanje, še manj pa kajpak temeljita politična dejavnost, ki naj bi krepila učinkovitost komunistov pri boju za oblast delovnih ljudi.

Šali je predstavniki komunistov iz dolenjskih občin opozoril na vrsto zadev, na katere morajo biti pozorni pri obravnavi na sejah občinskih konferenc. V ospredje je postavil kadrovske politiko; preveriti je treba, ali se ta ne odtuja ljudem, ali se ne sprevača v manipuliranje in monopolizacijo posameznikov, kajti opazno je, da ponekod kljub jasnim usmeritvam skušajo ohraniti staro stanje, tudi t. i. negativno kadrovske selekcije.

● Globlje kaže proučiti tudi stanje okoli vstopanja in izstopanja, pri čemer je na moč poučna ugotovitev, da pred zadnjo vojno in med njo ni bilo težko biti pravi komunist, težje je bilo postati član partije, zdaj pa je obratno. Očitno je bila pred desetletji zavest komunistov jasna, zanje v takratni družbeni ureditvi ni bilo neobvladljivih idejnih pa teoretičnih vprašanj.

Natančno so vedeli, za kaj in koga ter zoper kaj in koga se borijo, dandanes pa pri številnih komunistih vlada idejna zmeda, kar ima za posledico to, da komunistov marsikje ni čuti, ne spuščajo se v spopad z nepravilnostmi.

D. RUSTJA

Slednje je po finančni plati organizirano neučinkovito, denar je razdrobljen, dokaj nejasen je položaj internih bank. Nasploh zdajšnji bančni sistem docela ne zadovolji potreb združenega dela, banke in gospodarstvo pa tare ne- (Nadaljevanje na 2. str.)

Do konca tedna večje spremembe ne bo; nadaljevalo se bo hladno, spremenljivo oblačno vreme. Ponekod bo še rahlo snežilo.

Odbor borcev 14. divizije odkril obeležje v Reštanju — Govoril Miha Butara — Bogat spored praznika KS Senovo — Podelitev Prešernovih plaket

REŠTANJ, SENOVO — Reštanj pod Bohorjem je bil v soboto popoldne prizorišče pristrčnega vaškega srečanja, podobnega partizanskim mitingom med zadnjo vojno, ko so odkrivali spominsko ploščo Šerčerjevi brigadi, ki je pred 40 leti v teh krajih v sklopu znamenite 14. divizije uspešno napadla naprave senovskega rudnika.

Obogatilo so jo še nekateri preživeli borci 14. divizije in drugih partizanskih enot, mladi pohodniki, ki so se vračali z že 21. pohoda po poteh Štirinajste, ter recitatorji in pihalni orkester Svobode s Senovega. Ob spominskem obeležju na trgovini v Reštanju je spregovoril narodni heroj Miha Butara — Aleks.

„Upornost in vztrajnost ter samopremagovanja v času okupacije in revolucionarne NOB, v času obnove in izgradnje našega samoupravnega socialističnega sistema ter doseženi rezultati v teh dejavnostih so nam porok, da ni težav, ki bi jih opredeljeni človek in opredeljena družba ne mogla rešiti,“ je poudaril.

Praznovanje krajevnega praznika pa so Senovčani v soboto zvečer zd-

ružili z osrednjo občinsko proslavo slovenskega kulturnega praznika. Predsednik skupščine KS Jože Radej je orisal uspešno dejavnost 14. divizije, ki je

pred 40 leti za 20 dni onesposobila rudnik. Med gospodarskimi dosežki KS v zadnjih letih pa je omenil trdno povezanost z združenim delom, kar je ob dveh samoprispevkih in delovnem znanju krajanov prineslo krajem pod Bohorjem viden napredek. Znanilci tega so novi Dom Štirinajste, vrtec, letos pa bo do spomladi oživel telefonija, ki bo veljala več kot 10 milijonov din.

P. P.

NAJVIŠJA PRIZNANJA KULTURNIKOM — Pravi praznik ljubiteljske kulture, ki ima na Senovem globoke korenine, je pričel pihalni orkester, popestrile pa so ga še pesmi MePZ Društva upokojencev, mladinskega zbora OŠ, okteta DKD Svoboda ter recital učencev OŠ 14. divizije in plesi folklorne skupine DKD Svoboda. Najvišja občinska priznanja za dosežke v kulturi — srebrne Prešernove plakete pa je predsednik občinske ZKO Mirko Avenak (prvi z desne) podelil Martinu Zlezniku, Stefanu Sokoloviču, Branču Šobi, Francu Jurečiču in Dragu Dremlju. (Foto: P. Perc)

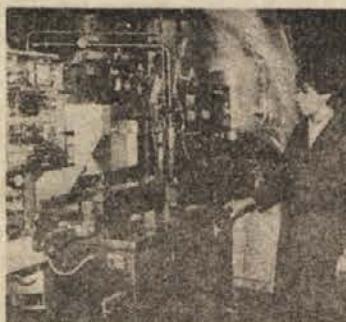
Novo stekleničenje vina

Novi polnilec za vino v Vinski kleti preprečuje oksidacijo vina pri stekleničenju in ohrani njegovo kakovost

METLIKA — Pred dnevi so v metliški Vinski kleti montirali nov polnilec za vino, to je napravo, ki je v polnilni liniji najpomembnejša za kvaliteto stekleničenja vina. Naprava je zadnji dosežek te tehnologije, kupili so jo od italijanskega proiz-

vajalca Bertolasa in je stala 9 milijonov deviznih dinarjev, njena zmogljivost pa je 3.500 steklenic na uro.

Klet bi lahko kupila morda celo trikrat cenejši polnilec, vendar so se zaradi tega, ker je polnjenje postopek, ki lahko kakovost vina ohrani ali pa zelo zmanjša, odločili za najboljšega.

POLNILEC ZA VINO — Zadnji dosežek tehnologije.

Stekleničenje vina je mehaničen postopek, ki, če je „grob“, prizadene kakovost vin, zlasti tistih, ki so bolj občutljiva in imajo nežno vinsko cvetico. Sedaj pa imajo v Vinski kleti štiri taka vina: belokranjska, rose in letos dve novi, dolenjski cviček in pozno trgateg valškega rizlinga.

Pri točenju vina v steklenice je vino v stiku z zrakom, zračenje pa pospešuje oksidacijo. Da bi to preprečili, je treba pri tehnološko zastarelih polnilcih vino tik pred stekleničenjem močno zažveplati. Novi polnilec pa ima napravo, ki, preden vino steče v steklenico, iz nje izsrka zrak in ga nadomesti z ogljikovim dioksidom, to pa je plin, ki je najbolj soroden vinu, saj nastaja pri alkoholnem vrenju. S tem postopkom se popolnoma izognejo oksidaciji vina.

Nemški raziskovalci so ugotovili, da zrak, ki je v polnilcu, škodi l enoto; ko vino teče iz tehnološko zastarelega polnilca v steklenico, se to škodljivo delovanje poveča za 20-krat, značni mehureček v vratu steklenice (zračna blazinica) pa je za oksidacijo vina kar 1.600-krat bolj škodljiv. In prav ta zračni mehureček novi polnilec iztrine in ga nadomesti z ogljikovim dioksidom, zato je treba vino tudi precej manj žveplati.

A. B.

Kdo naj ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

likvidnost, ki se veča iz dneva v dan, predvideni ukrepi pa so za združeno delo zvečine nesprejemljivi, ne omogočajo tehnološkega razvoja, povečanja gospodarnosti.

● Združeno delo še nima prave veljave pri odločanju o denarju v bankah, slednje postajajo institucije, ki delujejo mimo delavcev, zato je dokajkrat vprašljiv ključ za razdeljevanje investicijskih sredstev, pogosto je odločilno ime delovne organizacije, ne pa dejanski interes, ekonomski kriteriji ali kazalci gospodarnosti.

Očitno bo treba marsikaj poristiti tudi v združenem delu, saj gospodarjenje z denarjem ni velikokrat predmet razprave pri samoupravnem odločanju, zaradi bojazni, da delavci ne bodo dojeli zapletenosti denarnih tokov, slednji veljajo za nekakšno tabu temo. To pa kajpak ne bi smeli biti, zlasti ne zdaj, ko se združeno delo in banke soočajo z vprašanjem, ki je žgoče za obe strani. Gre za to, da administracija daje bankam čedalje manj možnosti za kreditiranje, zato si združeno delo pomaga tako, da se kreditira med seboj, pri tem pa plačuje znatno večje obresti od bančnih.

Zdi se, da je končno le prevladalo spoznanje, da je treba drobno gospodarstvo postaviti na noge. Nalog ni malo, veliko bo storjenega že, če bo uresničena vsaj tretjina, saj je bilo to področje do zdaj na moč zapostavljeno, nihče ni znal izkoristiti njegovih prednosti, res zaživele so samo obrtne zadruge.

D. RUSTJA

40 LET OBNOVITVE DELOVANJA RK

GRADAC — V tem belokranjskem kraju bo letos poleti proslava ob 40-letnici obnove delovanja Rdečega križa Slovenije in ob tej priložnosti bodo odprli muzej Rdečega križa Slovenije. Organizatorji prosijo vse, ki imajo o tem dogodku z dne 18. junija 1944 v Gradcu oziroma o pripravah nanj ali o zgodnjem delovanju RK sploh kakršenkoli dokument, listino, zapisnik, sliko, naj to posredujejo občinskemu ali krajevnemu odboru Rdečega križa. Prav tako so dobrodošla vsa osebna pričevanja in spomini.

Brez opreme gre pot nizdol

V Novoteksu je stabilizacijsko obnašanje že praksa, pol izdelkov gre v izvoz, hkrati pa grozijo hude težave, če opreme ne bo moč zamenjati

NOVO MESTO — Dolgoročni in kratkoročni stabilizacijski načrt v novomeški tekstilni tovarni Novoteks uresničujejo, kolikor je od njih odvisno, o tem so se prepričali člani občinske stabilizacijske komisije, ki je 8. februarja zasedala v Novoteksu.

V dolgoročnem stabilizacijskem načrtu so v Novoteksu že skoro do skrajne meje uresničili načelo: uvožene surovine zamenjati z domačimi. Ni pa mogoče volne kupiti na domačem trgu, zato jo morajo uvažati. Četudi je v preteklem letu Novoteksova konfekcija okrog 60 odst. proizvodnje prodala na tujih tržiščih in 50 odst. proizvodnje tkanin prav tako, jim ostaja premo delov. In to navzlic lastnemu 120-odstotnemu

pokrivanju izvoza z uvozom.

V kratkoročnih prizadevanjih za ustalitev gospodarskih razmer so dokaj nemočni pri premagovanju nelikvidnosti, ker se ta od slabih plačnikov prenaša v tovarno, precejšnje uspehe pa imajo v zadnjih dveh letih pri zmanjševanju režije. Na nobeno režijsko mesto, izvemši strokovni kader v razvoju, niso ob dohodu delavcev zaposlovali novih.

Najhujše težave vidijo v tem, ker bi samo v proizvodnji tkanin potrebovali 200 strojev, če bi jih hoteli nadomestiti z dotrajanimi in zastarelimi. V Novem mestu imajo v konfekciji samo enoizmensko delo, v dveh izmenah pa delata konfekcijski tovarni v Trebinju in Vinici, kjer je dovolj delovne sile. V Novem mestu se že srečujejo s problemom pridobivanja visoko strokovnih kadrov, ker zaradi razmer, kakršne so, in s tem zvezanih nizkih osebnih dohodkov delo v tovarni ni privlačno.

R. BAČER

Komu zvonijo blagajne?

Znano je, da ves denar, ki se pretaka skozi gostilne in podobne javne lokale, ne teče po nadzorovanih in preverljivih poteh in da potoček tega denarja včasih ubira bližnjice naravnost v zasebni žep, kjer za družbo neplodno usahne. Zapornica, ki naj bi zaprla ta odtok, je uvajanje registrskih blagajn v gostilne in obvezno vodenje dnevnih evidenc zaloge. Ali bo zvončkjanje blagajn navček za sleparije in goljufije ali zgolj nadežno kratkotrajno olašanje dobrih želja, ki tonejo v močvirju odpora, izigravanja in zavračanja, bomo še videli. Tokrat le nekaj izjav občanov iz naših devetih občin, predvsem seveda tistih najbolj prizadetih — gostilničarjev.

STANE BUČAR, gostilničar iz Šmihela pri Novem mestu: „Uvedba registrskih blagajn je samo dodatno delo, ki pa gostu ne bo prineslo nič izboljšav. Celo obratno! Kadar bo dosti dela, bo zaradi tega postrežba počasnejša. Vrh vsega pa se registrske blagajne niti ne dobijoče pa se že, so zelo drage. Meni se zdi nakup blagajne skoz okno vržen denar.“

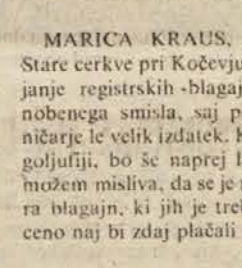
JANEZ PAVLIN, gostilničar iz Trebnjega: „I, kaj naj rečem na te blagajne? Zdjaj je še nimamo, dobili jo pa bomo, čeprav bo treba za najcenejšo odšteti pet in pol milijona starih dinarjev. Obeta se veliko več dela in nov način knjigovodstva, kar bo oviralo postrežbo. Zdi se mi, da bodo tisti, ki so že doslej špekulirali, to počeli tudi poslej. Gostilničarji bomo imeli več dela in to se mi ne zdi najbolj prav.“

BRANKO MEŽNARŠIČ, gostilničar iz Metlike: „Ne vem, če bodo ti novi ukrepi dosegli svoj namen. Imamo sicer blagajno že od začetka januarja, stala me je 58 tisočakov. Mislim, da imajo blagajne vsi gostilničarji v Metliki. Seveda je s tem za nas več dela. Gostom dam blagajniški odrezek, če to hočejo, za vsak brizganeč pa ne nesem listka na mizo. Na sosednjem Hrvaškem so že pred petimi in več leti zatevali blagajne, zdaj niso več potrebne in jih gostilničarji prodajajo.“

JOŽE OVEN, direktor uprave za družbene prihodke Ribnica: „Vsaka novost naleti na odpor in tako je tudi ta pri nekaterih gostilničarjih. Menim pa, da uvajanje blagajn ni tako slabo, kot govore gostilničarji in kot je brati v javnih občilih. Poslovanje preko registrskih blagajn bo skupaj z novim načinom vodenja poslovnih knjig prispevalo k temu, da bodo imeli obrtniki manj administrativnega dela.“

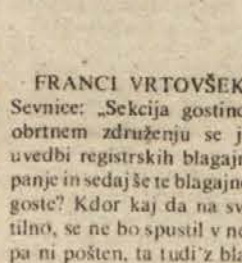
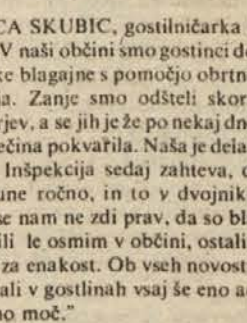
MARICA KRAUS, gostilničarka iz Stare cerkve pri Kočevju: „Nisem za uvajanje registrskih blagajn, ker to nima nobenega smisla, saj pomeni za gostilničarje le velik izdatek. Kdor je nagnjen k goljufiji, bo še naprej lahko goljufal. Z možem misliva, da se je nekje nabrala gorra blagajn, ki jih je treba prodati, in to ceno naj bi zdaj plačali gostilničarji.“

VIKI RAČIČ, gostilničar iz Cerkelj ob Krki: „Za vse sem sam, za nabavo, strežbo, prodajo in knjigovodstvo, zato se bojim, da bo uvedba novih knjig za podeželske gostilne prezahtevna. Zdi se mi, da tudi registrske blagajne niso za nas. V mestih je lažje. Tam je dovolj finančnih strokovnjakov in lahko mimogrede koga vprašaja za nasvet, na vasi pa takih ljudi ni. Potrudil se bom, kolikor bo mogoče, saj ne bi rad plačal kazni zaradi neznanja, če bo inšpektor pri pregledu našel napako.“

ANGELCA SKUBIC, gostilničarka iz Črnomlja: „V naši občini smo gostinci dobili registrske blagajne s pomočjo obrtnega združenja. Zanje smo odšteli skoraj 60.000 dinarjev, a se jih je že po nekaj dneh skoraj večina pokvačila. Naša je delala le dva dni. Inšpekcija sedaj zahteva, da pišemo račune ročno, in to v dvojniki. Poleg tega se nam ne zdi prav, da so blagajne določili le osmim v občini, ostalim pa ne. Smo za enakost. Ob vseh novostih bi potrebovali v gostlinah vsaj še eno administrativno moč.“

FRANCI VRTOVŠEK, gostilničar iz Sevnice: „Sekcija gostincev pri našem obrtnem združenju se je izrekla proti uvedbi registrskih blagajn. Zakaj nezaupanje in sedaj še te blagajne? Da bi zaščitili goste? Kdor kaj da na svoje ime in gostilo, se ne bo spustil v nepoštenje. Kdor pa ni pošten, ta tudi z blagajno ne bo!“

Kolikor bolj nas pestijo gospodarske težave, toliko bolj jasno postaja, da nam izhod iz sedanjih zapletenih ekonomskih razmer lahko pokaže le znanost, znanstvenoraziskovalna dejavnost — pa čeprav se to spoznanje še vedno strahljivo skriva za skladovnico težko razumljivega propagandnega besedovanja. Znanost postaja vse pomembnejša opora nacionalne suverenosti in samostojnosti ter učinkovito orožje v boju proti tehnološkemu nacionalizmu kot moderni obliki vse močnejšega vpliva in moči velikih sil.

V Jugoslaviji pa tudi v Sloveniji sami smo se tega dejstva vse premo zavedali. Tehnološka odvisnost slovenskega gospodarstva od tujine se v zadnjih letih še povečuje. Po podatkih Gospodarske zbornice SR Slovenije je v slovenskem gospodarstvu v letu 1974 temeljilo na tuji tehnologiji 49%, na domači tehnologiji pa 51% celotne proizvodnje; štiri leta kasneje se je to razmerje že močno spremenilo, tako, da se je na tuje znanje opiralo 60%, na domače pa le še 40% proizvodnje slovenskega gospodarstva. Podatki o izdanih registriranih patentih v zadnjih treh letih kažejo, da se število domačih patentov vrta na isti točki, močno pa narašča pritisk tujih patentov. Razmerje med registriranimi domačimi in tujimi patenti se je v zadnjih treh letih gibalo med 1 : 4,7 in 1 : 6,7 v korist tujih patentov.

Tudi med patentnimi prijavitelji iz Slovenije še vedno prevladujejo individualne patentne prijave, zato je konkretna produkcijska ali tehnološko-inovacijska „teža“ posameznih prijavljenih patentov dokaj negotova.

Kupovanje zastarelih licenc in zastarele opreme v tujini je bilo največkrat dobra kupčija za tujega partnerja, ki je s svojo že do kraja izkoriščeno tehnologijo lahko še vedno zaslužil, pa tudi za domačega proizvajalca, ki mu ni bilo treba vlagati denarja v znanje in je tako izgotovljen proizvod prodal po višji ceni, kot je bila njegova resnična vrednost glede na nove, sodobnejše in najdbene dosežke. S takšno kratkovidno politiko trgovanja in razvoja smo si v svetu zmanjševali manevrski prostor, namesto da bi ga širili, z zane-marjanjem lastnega znanja in ustvarjalnosti pa smo si napravili znatno škodo. S takšno prakso moramo obratovati, saj neposredno vpliva na politične razmere. Najboljša in najbolj dolgoročna investicija je množično inovacijsko in raziskovalno delo.

Zelo resno se zastavlja tudi vprašanje, kakšna je naša sposobnost in usposobljenost za izvoz lastnih tehnologij in znanja. Zavidanja že ni vredna. Oblikovati bomo morali celovito ponudbo naše domače tehnologije tujini, saj smo se doslej v tujini uveljavljali predvsem kot izdelovalci različnega blaga ob uporabi tuje tehnologije. Glavni problemi, ki zavirajo izvoz naše tehnologije, so: pomanjkanje spodbudnih dejavnikov, ki bi zainteresirali gospodarstvo in strokovnjake za izvoz, neustrezno zaposlovanje strokovnjakov, pomanjkanje strokovnjakov na področju inženiringa, projektantske in konsultantske dejavnosti, razloženost gospodarstva itd.

VINKO BLATNIK

Več govoric kot kislega vina

V Beli krajini se je nekaj vina skisalo le v semiškem okolišju, kriva pa je veliko pre-
zgodnja trgatav in nestrokovno kletarjenje — Sicer je lansko vino v Beli krajini
nadpovprečno dobro — Brez kvasnic ne gre

METLIKA — Objava vesti o pokvarjenem vinu v Beli krajini v ljubljanskem televizijskem dnevniku je tako v zadrugi kleti v Metliki kot med številnimi zasebnimi vinogradniki vzbudila precej zaskrbljenosti in nezadovoljstva, kajti, pravijo, na osnovi te vesti bi lahko javnost dobila vtis, da se je v Beli krajini pokvarilo veliko več vina kot v resnici, to pa bi škodilo belokranjskemu vinu in seveda vinogradnikom.

Najprej je treba povedati, da v metliški občini, od koder prihaja glavna belokranjskih tržnih presežkov vina, pokvarjenega vina ni, so pa nekateri zasebni vinogradniki iz semiškega konca že konec novembra in decembra prihajali v metliško Vinsko klet po pomoč, ker se je vino kisalo, vendar je bilo takrat že prepozno.

„Ugotavljali smo, da so vina neprevrta in do take stopnje ciknje, da jim ne moremo več pomagati,“ pravi vodja metliške kleti in priznani enolog inž. Julij Nemanič.

— In zakaj je do tega prišlo?
„Boljša letina, kakršna je bila lanska, omogoča ob boljšem kletarjenju boljšo kakovost vina; kletarjenje mora biti prilagojeno boljšemu grozdu, kajti zrelo grozde z več sladkorja je bolj podvrženo oksidaciji, to pa je moč preprečiti s hitro predelavo in pravočasnim zveplanjem. Pri tem odločajo celo minute in pri nas v kleti je drozga zaščitena že v eni do petnajstih minutah po pecljanju, medtem ko ponekod v zasebnih vinogradih trgajo cel dan in kletarji se zvečer oziroma ponoči.

V večini zasebnih kleti ne pripravljajo matičnega nastavka kvasnic, ampak se zanašajo na kvasnice, ki pridejo z grozdem, teh pa je bilo v lanskem letniku zelo malo in v večini so bile divje kvasnice, ki so tudi povzročitelj nepopolnega povretja mošta in ciknjanja mladega vina.“

— Kako to, da se je vino kvarilo le v semiškem koncu?
„V ožjem semiškem vinorodnem okolišju so začeli trgati več tednov pred rokrom trgatve in takrat ni bilo moč še nikjer dobiti kvasnic, medtem

ko v metliškem okolišju trgajo kasneje in vinogradniki že kupujejo kvasni nastavek v Vinski kleti, oziroma si vinogradniki posojajo kipeči mošt. Seveda naše zadrugne kleti take težave sploh ne morejo doleteti, ker do takih napak pač ne more priti zaradi strokovne ravni kletarjenja.

Že lani avgusta smo pri spremljanju razvoja grozja ugotavljali podpovprečno nizko kislino v grozdu, zato smo pričakovali večjo nevarnost očetnega kvarjenja vina. V slabih letnikih, ko je več kisline v grozdu, je tudi manjša nevarnost za ciknanje vina.“

— Koliko je skvarjenega vina?
„Drži, kot so izjavili že inšpektorji,

da je težko natančno oceniti, koliko je pokvarjenega vina, ker ga vinogradniki drug pred drugim skrivajo. Inšpektorji so ugotovili okoli 1.300 hektolitrov pokvarjenega vina, kar je le dva do tri odstotke belokranjskih tržnih presežkov vina.“

O skisanem vinu smo povprašali še največjega zasebnega belokranjskega vinogradnika in predsednika Društva belokranjskih vinogradnikov Martina Pluta iz Drašičev. „V našem koncu so vinogradniki ogorčeni nad govoricami, da je v Beli krajini vino skisano, saj

Inž. Julij Nemanič: „Govorice o pokvarjenem vinu so napihnjene in posplošene. Nekaj vina se je skisalo le v nekaterih kmečkih zidanicah v ožjem semiškem vinorodnem okolišju, krivo pa je nestrokovno kletarjenje.“

se pri nas ni nobenemu skisalo. Zase lahko rečem ne samo, da se nam vino ni pokvarilo, marveč je zelo kakovostno, eno boljše od drugega. Lani smo potrebovali kvasovke, pred tem pa smo jih dodajali samo še enkrat.“

A. BARTELIJ

Martin Pluta: „V drašičkem koncu ni skisanega vina, nasprotno, lansko vino je zelo kakovostno, eno boljše od drugega.“

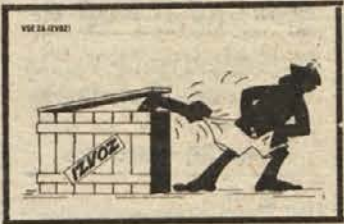
Brez vlaganj ne bo hrane

Aprila bo znano, koliko kmetijskih površin na Kočevskem ni obdelanih ali pa so slabše izkoriščene

KOČEVJE — V srednjeročnem in dolgoročnem načrtu gospodarske ustalitve kočevske občine je opredeljeno kmetijstvo kot prednostna panoga.

To je prva ugotovitev nedavne razširjene seje izvršnega sveta občinske skupščine Kočevje, ko so razpravljali o stanju in razvoju kočevskega kmetijstva.

Kmetijska zemlja družbenega sektorja, kjer so tudi gospodarska poslopja, je oddana dvanajstim kooperantom za vzrejo goveje pitane živine, ovac, plemenskih svinj in kokoši — nesnic. TOK ima sklenjenih 285 pogodb s kmeti — kooperanti. Zaradi starosti kmetov se število kooperantov znižuje. Posebna težava so majhne kmetije in razdrobljene parcele.

Neizkoriščena družbena kmetijska zemljišča so na območjih, kjer ni naseljenih središč, kjer ni primernih cest, vodovoda, elektrike itd. in kjer tudi ni gospodarskih objektov. Koliko je teh površin, niti ni točno znano. To bomo zvedeli v aprilu letos, ko bodo znani rezultati nove izmere.

Izvršni svet je tudi ugotovil, da nosilci nalog razvoja kmetijstva nimajo

Tovarna nima dela, ni koruze

Grozi lakota na prašičjih in kurjih farmah

NOVO MESTO — Tovarna močnih krmil v Novem mestu, eden od tozgov novomeške kmetijske zadruge,

Inž. Branko Premelč: „Nujni so ukrepi.“

že od 1. februarja dalje dela le s komaj polovično zmogljivostjo. Ker ni koruze, prav tako pa manjka ostalih uvoženih surovin, ne morejo krmil mešati. Delajo samo toliko, kolikor kupci prizdov sami dobavijo surovine. O tem pravi vodja tozda inž. Branko Premelč:

„Če se razmere kaj hitro ne bodo spremenile in če koruze ne bo, niso pretirane govorice, da grozi pokol na prašičjih in kurjih farmah, kjer živijo hranijo samo z močnimi krmili. Goveja živina bo še kako preživela, ampak bo tudi tu s pitanjem izguba. Naša tovarna nima nobenih zalog koruze, ni pa je tudi nikjer mogoče kupiti. Krmila še mešamo za stalne partnerje, samo v mnogo manjših količinah kot prej. Lani je šlo iz naše tovarne 12.000 ton močnih krmil, letos smo načrtovali proizvodnjo 17.000 ton, očitno pa je, da plan ne bo izpolnjen.“

R. B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Zakaj se kvari?

Članek o pokvarjenem vinu v prejšnji številki Dolenjskega lista (9. feb.) ne velja le za Belo krajino, kjer je največ pokvarjenega vina okrog Semiča, temveč tudi za Dolenjsko in Posavje. O tem je med vinogradniki veliko govorice. Vendar je veliko pretiravanja, saj pokvarjenih vin ni toliko, kot se govori. Dejstvo je, da se kvari zlasti —elo vino, ki je motno, cikasto in ima znake razpada. Pokvarjeno vino imajo v glavnem vinogradniki, ki nikoli ne marajo poslušati strokovnih nasvetov. Dokaz tej trditvi so dosedanje ocene belih dolenjskih vin po podružnicah društva vinogradnikov, na katerih so bila bela vina vinogradnikov, ki so upoštevali strokovne nasvete, ocenjena ne samo kot namizna vina s poreklom (od 14 do 16 točk), tretjina preizkušenih vzorcev belih dolenjskih vin se je uvrstila celo med kakovostna bela vina z geografskim poreklom (od 16 do 18 točk).

Čeprav sedaj lastnikom pokvarjenih vin nič ne pomaga ugotavljanje vzroke okvare vina, je prav, da o vzrokih pišemo za poduk v bodoče. Glavni vzroki so:

1. Vinogradniki moštovi niso zveplali. Vinogradniki, ki imajo pokvarjeno vino, so celo s ponosom govorili, da mošta in vina niso zveplali. Isto je ugotovil tudi kmetijski inšpektor. Na potrebo zveplanja smo večkrat opozarjali tudi v tej rubriki, zato izgovor prizadetih vinogradnikov, da jih o tem nihče ni pravočasno podučil, ne drži.

2. Šibkost vina. Prav tako, kot se lastniki pokvarjenih vin ponašajo s tem, da mošta niso zveplali, se ponašajo tudi s tem, da mošta niso dosladkali. Vsi lastniki pokvarjenih vin imajo alkoholno šibka bela vina, ki so motna in cikasta. To je osnovna napaka. Bela vina, ki nimajo 9% alkohola, so podvržena okvari. Zato je nujno pri trgatvi izmeriti odstotek sladkorja v moštu. Mošti iz belega grozja ne bi smeli imeti pod 16% sladkorja, nikakor pa ne manj kot 15%. Če mošti ob trgatvi te sladkobe na naravni način niso dosegli, jih je pač treba ustrezno dosladkati do 16% sladkorja, kar smo prav tako svetovali. Lastniki pokvarjenih vin so grozde tudi prehitro potrgali in niso upoštevali hašvetov, naj čakajo s trgatvijo.

3. Lastniki pokvarjenih vin se obenem ponašajo, da vina niso pretočili. To je velika napaka! Letos je bilo nujno mošte zgodaj pretkati, na kar sem pravočasno (10. novembra) opozoril s člankom na tem mestu. Zaradi ostanka škropiv na grozdu so letošnji mošti zelo zgodaj dobili okus po drozih, droži so smrdeli kot stranišnik. Razumljivo, da se mora vino, ki leži na smrdljivih drozih, kvariti, droži so leglo škodljivih

J. PRIMC

Molznice niso zadnja skrb

Mlečna pridelava v krški občini že nekaj let stagnira — Kako in kdaj do petih milijonov litrov oddanega mleka — Nove zbiralnice

KRŠKO — Okoli 1400 pridelovalcev v krški občini je lani oddalo okroglo 4,7 milijona litrov mleka, kar je za malenkost več kot leto poprej. Ali to pomeni, da TOK krškega M-Agrokombinata ne bi utegnil v kratkem zbrati upoštevanja vrednih 5 milijonov litrov?

„Pri nas na kmetih, posebno na usmerjenih kmetijah, bi se dalo doseči precej več. Zdjaj so še kar nekako zadovoljni, ker dosegajo ustrezne rezultate, to pomeni, da preživijo sebe in družino pa še nekaj ostane. Za naložbe pa se naš

dr. Ignac Kralj: „Onesnaženje mleka lahko nastane iz nevednosti, še bolj pa iz nemarnosti.“

marsikdaj ne vidi perspektive,“ pravi vodja delovne enote Koooperacija dr. Ignac Kralj. Veterinar je končal na ljubljanski fakulteti, doktoriral pa je v zahodnonemškem Hannoveru. Kljub mladosti, saj je dr. Kralj star komaj 26 let, sodelavci zelo cenijo njegovo pobude in znanje.

Na območju krške občine prevladuje rjavo govedo, ki ni tako

glivic cika in kana, kvasnice razpadajo, gnijejo, posledica pa je pokvarjeno vino.

TIT DOBERŠEK

Dobra, zdrava letina — pokvarjena vina

Obojam nestrokovno vinarsko znanje vinogradnikov in tudi vinarskih strokovnjakov ter ustanov, ki bi lahko vinogradnikom bili v pomoč.

Pred 30 leti sem pisal, da so dobre vinske letine „požiralci žvepla“. To pomeni, da moramo mošte dobrih vinskih letnikov z veliko količino sladkorja mošneje zveplati. Vsaka stvar, ki dobro in močno dozori ali pa celo prezori, je podvržena tudi hitrejšemu kvarjenju. Kvarjenje pa ni nič drugega kot mošneja oksidacija organske snovi.

V jeseni 1983 sem vinogradniku na Trški gori povedal, da je letos potrebno mošt dvojno zveplati v primerjavi z letom 1982, ko je bila slabša letina. Mož me je ubogal pa ima tudi odlično vino.

Naj bom jasen! Strokovnjaki trdijo, da samo selekcionirane kvasnice lahko napravijo dobro vino. To ni resnično, če je mošt v prevelikem oksidativnem stanju. Mošt moramo kot lansko leto mošneje zveplati, da vežemo kisik pred vrenjem in ne da vežemo aldehydov v času vrenja. Mošt, ki je močno oksidiran, česar dostikrat ne vidimo, je biološko bolj nagnjen k mikrobiološkimi procesom tistih droboživk, ki rabijo kisik, to pa so očetne bakterije in vsi drugi mikroorganizmi, ki za svoj razvoj potrebujejo najmanjšo količino kisika. Plemenita kvasnica je bila v tem primeru pomaknjena v podrejen položaj, aerobna mikroflora je imela torej boljše pogoje za svoj razvoj in je napravila svoje ne samo v Beli krajini, ampak tudi marsikje drugje.

Se bolj praktično! Vinogradniki cel dan trgajo, ponoči pa prešajo. Grozde se več ali manj že v bren-tah ali v kadi macerira v drozgo, mošt začne cureti, rjavi. Oksidacija je popolna, podobno, kot če prerežete jabolko: že v pol ure je na odrezani površini rjav. Se hušje je, kadar mošt, ki se cedi celo noč, navadno polno oksidiran, zlijemo v sod, ne da bi ga zelo močno zažveplali. Tu je večkrat gnezdo vse nesreče.

Dragi vinogradniki! Če že ne razsluzite moštov od gnilega grozja, vsak mošt že pri prešanju vsaj zveplajte! V slabih, nedozorelih vinskih letinah manj, v dobrih vinskih letinah pa več, da uničite oksidacijo. Če pri burnem vrenju nastopi zastoj v tistem vrenju, je potrebno malo vzburkati mošt z mešanjem brezračno, da se delno osvobodijo ogljikovih dvokis. S tem se aktivira pozno vrenje kvasnic.

MIŠKO JUDEŽ, dipl. inž.

kmetijstvo

Aplavz mladim zadrugnikom na Veliki Dolini

Zmagala je ekipa Brežic, drugo mesto so osvojili tekmovalci z Bizeljskega

VELIKA DOLINA — Prebivalce tega okolišja je v petek, 10. februarja, privabilo v Prosvetni dom tekovanje mladih zadrugnikov. Privedev je bila prvič v njihovem kraju. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička.

Kulturni program z ritmiko, recitacijami in petjem je pripravila osnovna šola Velika dolina in tako poskrbela, da je bil javni nastop mladih zadrugnikov za kraj tudi kulturni dogodek. Sodelovalo je osem ekip. Zmagali so Brežičani, ki so na vsa postavljena vprašanja odgovorili brez napake. Drugo mesto je osvojila ekipa Slovina z Bizeljskega, tretje ekipa iz Pišec.

Tekmovalci iz Brežic in Bizeljskega bodo 25. februarja Zastopali brežiško občino na regijskem tekmovalstvu v Artičah. Posavje bo letos prvič tekmovalo ločeno od dolenjske regije. Mlade zadrugnike iz vseh treh občin vabijo 25. februarja tudi na razgovor za okroglo mizo o invalidsko-pokojskemu zavarovanju kmetov in pravici kmečkih žensk do porodiškega dopusta. Razgovor bo prav tako v Artičah. Gostitelji bodo prvo posavsko srečanje mladih zadrugnikov obogatili s kulturnim programom.

J. T.

Sejmišča

NOVO MESTO — Rejci so na ponedeljkov semjem pripeljali 70 prašičev v starosti od 7 do 10 tednov ter 180 puijov, starih od 10 do 12 tednov. Prodanih je bilo 124 živali, cena pa je bila enaka tisti iz preteklega tedna — mlajši prašiči so bili po 5.500 do 6.000 din, starejši pa po 6.000 do 8.500 din. Prodajalcev in tudi kupcev je bilo malo, gotovo zaradi hladnega vremena.

Kmetijski nasveti

Odločilen čas pšenice

Dnevi postajajo daljši in pojavljajo se prvi znaki prihajajoče pomladi. Skrb za žito bo kmalu klicala na polje. Prvih deset dni marca je najprimernejših za prvo spomladansko dognojevanje pšenice, seveda če ni več snega. Za rekordni pridelek to še ne zadošča, priporočena je še uporaba rastnih hormonov, nujno pa zatiranje plevelov, preprečevanje bolezni in varstvo pred škodljivci.

50 stotov zrnja na hektar izžme iz zemlje približno 120 kg čistega dušika. Če upoštevamo, da se nekaj dušika izpere iz tal in da smo ga nekaj potrosili že jeseni, je ob prvem dognojevanju priporočeno t tti zemlji 55 do 75 kg čistega dušika na hektar, kar zneso 200 do 280 kg KAN.

Pri tem je potrebno upoštevati tudi stanje posevka; če je sklop primeren in če šteje 380 do 440 rastlin na kvadratnem metru, naj bo odmerek običajen; če je gostota rastlin večja, naj bo manjši, v nasprotnem primeru pa večji. Če je v posevku manj kot 180 rastlin na kvadratni meter, je njivo najbolje preorati in posejati jarino.

Zelo velikih pridelkov pšenice si skorajda ni mogoče misliti brez uporabe rastnih hormonov (CCC). Znani pripravki so: stabilan, cycocel in agrostemin; z njihovo pomočjo se poveča odpornost pšenice proti poleganju, vplivajo pa tudi na enakomernost oblikovanja klasov. Zelo pomemben je čas uporabe, v naših razmerah je priporočena druga polovica marca. Škropiti v času kolenčenja je že prepozno.

Brez zatiranja plevelov običajno ne gre. Škropiti je treba, še preden pšenica razvije drugo kolence, sicer jo herbicid prizadene. Če bo v pšenici rastele podsevek, je priporočeno uporabiti aretit, actrid ali faneron (slednjega, če bo v pšenici rastla detelja), sicer pa lahko izbiramo še med nekaterimi drugimi herbicidi (dosanex, tribunil WP 70). Nadvse nadležen plevel smolenec zanesljivo zatre kombiniran herbicid aniten DS ali dicofluid kombi MP. Širokolistne plevelce obvlada kmetovalec že dobro poznani deherban A.

Inž. M. L.

Zadnji rez je „plačala“ kultura

V pičli malhi pa imajo prednost izobraževanje, zdravstvo, otroško varstvo in sociala

NOVO MESTO — Razen v skupnosti za zaposlovanje predvidevajo letos v vseh občinskih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti hude težave. Prispevne stopnje ostajajo na ravni lanskoletnega poprečja, z zakoni določene naloge pa se večajo. Usklajevanje je dobilo še politično soglasje na nedavnem zasedanju predsedstva občinske konference SZDL.

V interesnih skupnostih lahko (v poprečju) računajo na 24 odst. več sredstev kot v minulem letu, toda ob rasti materialnih stroškov in uresničevanju še novih nalog bi bila potrebna čarobna paličica, da bi uravnovesila izdatke z dohodki. Načelo je večati lanskoletnih programov, ob tem pa, denimo, v izobraževalni skupnosti in socialnem varstvu morajo po zakonu uresničevati nove naloge.

Skupna poraba za interesne skupnosti bo znašala letos 1,87 milijarde dinarjev, kar je znatno manj, kot so bili ovrednoteni programi dela. Medtem ko so investicije že tako poydsodni, saj niso vredne omembe, pa je v zadnjem hipu pred obravnavo v združenem delu še vedno bilo 3,70 milijonov dinarjev preveč izdatkov. Socialistična zveza je s svojimi frontnimi deli (borci, mladino, ZK) podprla sicer nepriljubljen predlog, da je ta sredstva možno brez večjih posledic letos pogršiti edinole v kulturi in delno telesni kulturi. Predlog za skupno porabo je zdaj usklajen, o njem pa bo tekle javna razprava v združenem delu ob pripravi obravnave zaključnih računov.

V vseh interesnih skupnostih zadržujejo, da notranjih rezerv ni več, menijo pa, da bi se pri izvajanju dalo še kaj privarčevati. Posebno mladina je bila pri oceni stabilizacijskega ravnanja pri izvajanju kritična, češ da do doslej večino bremen s svojih pleč prenesli na uporabnike.

R. BAČER

Vse več prijav inšpekciji zaradi cen

Občani sami zasledujejo stare in nove cene

NOVO MESTO — Pri medobčinski tržni inšpekciji imajo veliko pritožb krajanov, češ da v trgovinah napačno računavajo blago glede na odlok o zamrznjenih cenah. Dosedanje ugotovitve inšpekcije kažejo, da je nekaj pritožb krajanov neutemeljenih, izrekli pa so tudi 14 mandatnih kazni za neupravičeno zvišane cene posameznim vrstam blaga.

V novomeški občini je tržna inšpekcija do 6. februarja zaradi kontrole cen pregledala poslovanje v 7 proizvajalnih delovnih organizacijah, v 7 trgovinah in v 1 delovni organizaciji gostinstva v družbenem sektorju. Ker je bilo več pritožb občanov tudi zaradi cen tovarne Strešnik v Dobruški vasi, so nadzor opravili tudi tam in ugotovili, da poslujejo po veljavnih cenah.

Kontrola se nadaljuje in bo poostrena posebno v delovnih organizacijah in pri zasebnikih, ki morajo cene vrniti na raven pred lanskim 19. decembrom.

Baza ne daje predlogov

Na temeljnih kandidacijskih konferencah pripombe premano novih imen, vendar sami niso dajali predlogov

NOVO MESTO — Do 13. februarja se je zvrstila večina temeljnih kandidacijskih konferenc v krajevnih skupnostih in v združenem delu. Razen v izjemnih primerih le splošne pripombe, ki kažejo na to, da je evidentiranje v bazi slabo zastavljeno.

V vseh 32 krajevnih konferencah SZDL na terenu in v večini blizu 200 tozov na območju novomeške občine so v roku opravili kandidacijske konference, na katerih so v glavnem razpravljali o evidentiranih kandidatih za volilne funkcionarje v občini in domačih interesnih skupnostih ter evidentiranje za opravljanje odgovornih funkcij v republiku in zvezi.

Ponekod so brez večjih razprav dajali soglasje k evidentiranim, v več primerih pa so dajali enake pripombe: premalo je kadrovskih zamenjav in novih imen, posebno med domačimi funkcionarji. Glede funkcionarjev na republiški in zvezni ravni pa so bile pripombe edinole v tem, da med njimi Dolenjska skoroda ni zastopana. Hkrati pa na teh sestankih niso evidentirali novih možnih kandidatov, češ da to lahko opravi koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja. V tem primeru gre za zmoto in nepoznavanje kadrovskega postopka, kajti koordinacijski odbor ima nalogo usklajevati, ne pa predlagati, sicer bi se kadrovska politika zares „kuhala“ v zelo ozkem krogu.

Kandidacijski postopek za funkcionarje, ki jim spomladi poteče dvoletni mandat — izvoljeni pa so bili do leta 1986, s tem da se ob polčasu oceni njihovo delo — je tekel od decembra lani. Tedaj so bili v vseh SIS in občinski skupščini pozvani, naj ocenijo svoje delo in funkcionarje. Povsod pa so bili mnenja, da so dosednji funkcionarji dobro opravljali zaupano nalogo, in so jih ponovno evidentirali še za dveletno opravljanje dolžnosti.

Te dni bo koordinacijski odbor ponovno skušal dobiti nekaj novih predlogov za možne kandidate od občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, na občinski kandidacijski

Novi most — ključ do rešitve

Prebivalci 11 novomeških krajevnih skupnosti naj bi kot doslej združevali del krajevnega samopriskpevka za skupne potrebe — Predlagajo most

NOVO MESTO — Prometne težave dušijo Novo mesto, posebno stari del mesta in Kandijo. Avtobusna postaja na Novem trgu pa je že zdavnaj pretresna in neopremljena. Odpomoči bi se dalo z gradnjo novega mosta poleg konzolnega. To je uresničljivo, če se bodo občani odločili za samopriskpevek tudi v naslednjem petletnem obdobju.

Na enak način kot so v sedanjem srednjeročnem obdobju občani mestnih krajevnih skupnosti 0,5 odst. krajevnega samopriskpevka, ki znaša 1 odst., namenjali za gradnjo S kanala, tako naj bi v novem srednjeročnem obdobju združevali sredstva za novi most.

Iz prometne študije, izdelane leta 1978, je razvidno, kako bi morali cestno omrežje na širšem območju Novega mesta posodobljati in dograjejati, da bi promet potekal smotno in ekonomičneje. Tudi študija javnega mestnega prometa iz leta 1981 nakazuje, kako organizirati javni mestni promet, kje naj bi bila javna postajališča in kje avtobusna postaja. Iz vseh teh študij izhaja, da je za mesto zelo pomembna prometna os Mačkovec-Ločna-Cesta herojev—novi most—Šmihel, ker se nanjo vežejo vse prečne cestne smeri. Na to prometno os se bo vezala tudi bodoča avtobusna postaja, predvidena na desnem bregu Krke blizu Stadiona. Ključni objekt do vseh teh zamisli pa je novi most in cestna povezava med Ljubljansko cesto na levem in Partizansko cesto na desnem

bregu Krke. Projekti za vse to so izdelani.

Novi most bo 175 metrov dolg in 15,2 m širok, predviden je v betonski izvedbi z dvema opornikoma v Krki. Stroški za gradnjo po oceni in na osnovi cen iz leta 1983 bi z odškodninami vred za odstranjene objekte znašali najmanj 291 milijonov dinarjev. Z združenim 0,5 odst. samopriskpevkom 11 mestnih krajevnih skupnosti bi v 5 letih zbrali 80 milijonov din, ostalo pa bi zbrali s poseb-

● Vsi občani novomeške občine že zdaj plačujejo 2 odst. samopriskpevek, ki se maja letos izteče. Da bi lahko tudi v novem srednjeročnem obdobju reševali najhujše težave, predlagajo uvedbo novega samopriskpevka. Od tega je 1 odst. samopriskpevek vezan na skupen občinski program: doslej je bil za izgradnjo šol in še v novem obdobju bo imel isti namen. Krajevni samopriskpevek, ki ga plačujejo občani 1 odstotek, ponekod tudi precej več, pa naj bi znašal za obdobje do leta 1989 le 1 odst. Tega bodo krajevne skupnosti razporedile za uresničevanje domačih programov: gradnjo cest, telefonije, objektov itd. V mestu pa naj bi 1 odst. krajevni samopriskpevek še drugače delili: 0,5 odst. za združevanje in financiranje gradnje novega mosta (doslej S kanala), preostala sredstva pa bi tudi mestne krajevne skupnosti namenile svojim potrebam.

nim združevanjem združenega dela, s sredstvi republiške in domače cestne skupnosti in s sredstvi občinske skupščine Novo mesto.

V letu 1984 bi se začele prve priprave in pridobitev projektne dokumentacije, cenitve objektov, ure-

janje premoženjsko-pravnih zadev: leto 1985 bi bilo namenjeno sklenitvi potrebnih sporazumov, in izdelavi dokončnega investicijskega programa s pridobitvijo gradbenih dovoljenj; v letih 1986 in 1987 pa bi potekala izgradnja mosta in ostalih potrebnih objektov — cestnih povezav.

Predvideni referendum za izglasovanje novega samopriskpevka, (ker sedanji poteče maja letos) ne bo nič bolj kot doslej obremenjeval posameznika in delovne organizacije.

R. B.

V NOVEM MESTU BO RAZSTAVA RAČUNALNIKOV

NOVO MESTO — Konec aprila bo v centru usmerjenega izobraževanja v Novem mestu razstava mikro računalnikov. Pokrovitelja prikaza, ki bo za neseljivo vzbudil veliko zanimanje, sta OK ZSMS in ZOTK Novo mesto, sodelovalca pa bodo Iskra Delta, Velebit, Digitron, Iskra Veletrgovina in lastniki mikro računalnikov. V okviru razstave bodo tudi sejem računalnikov, strokovna predavanja in posvetovanja, mladi se bodo pomerili v znanju iz računalništva, na prodaj bo literatura o računalništvu, demonstrirali bodo delo računalnikov itd. OK ZSMS Novo mesto prosi za sodelovanje na razstavi vse, ki se na novomeškem območju ukvarjajo z računalništvom, predvsem pa lastnike mikro in mini računalnikov. Do konca marca naj se oglašijo v prostorih občinske mladinske organizacije v Novem mestu.

BO KAR OSTALO? — Na lokalu, kjer je bilo ob velikem novoletnem slavlju na Glavnem trgu več dni najbolj živahno ob srečelovju, še zdaj visi velik, zelo videv napis: Srečelov Dedka mraza. Kaj drugega naj vzbuja kot posmeh?

UNIČENA OD ZIME — Vrhovčeva ulica, ki je ena najbolj prometnih v središču mesta, je doobara pokazala rebra, kar se je sneg stopil. Vse od stavbe postaje milice do restavracije „Pri vodnjaku“ so globoke vdrtine, asfalt razpada. Stanovalci ulice pravijo, da bo cesta kmalu taka kot v časih, ko so ji še rekli „pankrtgasa“.

Ena gospa je rekla, da sta kultura in alkohol povezana še iz Prešernovih časov. To se je videlo tudi na več obiskovalcih sobotnega kulturnega maratona....

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 8. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Slavica Jordan iz Dolše — dekle, Darinka Šterk iz Velike Lahnje — Andreja, Marija Marušič iz Brezovega — Andreja, Marija Zalokar iz Ardra — Klavdijo, Anica Ilivar iz Šmarjete — Urško, Jožeta Drab iz Velikega Cerovca — Primoža, Sonja Šinkovec iz Boršta — Klemen, Silva Pureber iz Gornje Straže — Uroša, Pavla Hočevar iz Jeperjeka — Dejana, Ružica Priselac iz Stopič — Petro, Tatjana Popovič iz Hrasta — Aleksandra, Lidija Stamefelj z Broda — Damirja, Barica Kraljevski z Mirne — Grega, Majda Oven iz Velike Loke — Roberta, Andreja Furdj iz Ragoвета — Nino in Sašo, Andža Gršič iz Metlike — Majo, Nada vraničar iz Tribuč — Jožeta, Martina Pirc iz Krškega — Dejana, Anica Muč iz Gornje Lovkice — Bojana, Nada Štrucej iz Gribelj — Valentino, Nevenka Držar z Gomile — Tjašo, Amalija Vidmar iz Malega Podljudna — Tadeja, Mojca Gregorič iz Zabrđja — Žiga, Višnja Roce iz Metlike — dečka, Kristina Gazvoda iz Velikih Brusnic — dečka, Jožica Štrekelj iz Dolnjih Prapreč — dekle, Danica Lėgan z Dvora — dekle, Alenka Colarič iz Dola — dečka, Jožica Resnik z Mirne — dekle in Alojzija Božič iz Pijavškega — dekle.

IZ NOVEGA MESTA: Anica Brulc s Ceste herojev 66 — Aleša, Tadeja Bohte iz Ulice Marjana Kozine 2 — Špelo in Maruš, Marija Mlakar s Ceste herojev 62 — dečka, Martina Goršič iz Šegove 12 — Marka, Tatjana Čolič iz Zagrebške 18 — Ano, Branka Koba z Drske 46 — Heleno in Jožica Žabkar s Ceste herojev 58 — Tomaža. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

SKUPINA MLADIH METLIŠKIH UMETNIKOV je gostovala ob kulturnem prazniku v srednji šoli družboslovne in kovinarske usmeritve v Crnomlju. Po programu, ki so ga pripravili tamkajšnji učenci, sta se najprej predstavila pesnik Jani Bevk in pevec — skladatelj Goran Jarnevič. Oba sta bila zelo sprejeta, prav tako skupina, ki je pripravila razstavo risb, grafik, plakatov, skulptur in umetniških fotografij. Dela so razstavljali: Zoran Hočevar, Božo Flajšman, Ivi Kukman, Tine Skoliber, Mladen Vučkinič in Sonja Beženšek.

ČEPRAV JE PUSTOVANJE ŠE DALEČ, ne bo odveč, če zapišemo, da pripravila Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev pustno raganje v hotelu Bela krajina v Metliki, in sicer 3. marca. Z novico smo pohiteli zato, da bi se lahko vseljaki pravočasno pripravili. Najboljše tri maske bodo nagrajene.

NIHČE NE BO PLAČAL DAVKA

METLIKA — Do konca prejšnjega tedna je bil rok za oddajo napovedi za odmero davka iz skupnega dohodka občanov. Iz delovnega razmerja je od metliških občanov samo šest vložilo napoved, davka pa ne bo plačal nihče. Kot je znano, pride v poštev za obdavčitev dohodek, ki je v lanskem letu znašal nekaj malega nad 50 milijonov starih dinarjev, potem pa so tu še olajšave za nezaposlene družinske člane, ki znašajo za vsakega okoli 12 starih milijonov. Najvišja napoved znaša okoli 60 starih milijonov, vložil pa jo je zdravnik.

V novem programu šest šol

Oblikovan je program za izgradnjo šol v novomeški občini do leta 1989, uresničljiv pa je edinole s pomočjo občinskega samopriskpevka za pet let

NOVO MESTO — Do leta 1989 bo Otočec dobil novo osnovnošolsko stavbo, dozidali in modernizirali pa bodo šole v Vavti vasi, Mirni peči, Šmarjeti, Škocjanu. Šola v Žužemberku bo temeljito prenovljena. Vse to je uresničljivo, če bo izglasovan 1-odstotni občinski samopriskpevek za novo petletno obdobje.

Predlog novega programa za izgradnjo šol je tokrat za razliko od prejšnjih referendumskih programov oblikovan tako, da je gradnja posameznih šolskih objektov vnaprej določena po vrstnem redu. Tudi vse ostale osnovnošolske stavbe so tokrat dobile svoje mesto na prioritetni lestvici.

Prednost gradnje določajo merila, pri katerih se upošteva zlasti: starost šolskega objekta in število učilnic glede na število učencev; število oddelkov in učencev v posameznem šolskem letu vse do 1991. leta, število oddelkov z izmanskim (popoldanskim) poukom; zasedenost učilnic v posamezni izmeni z rednim poukom; oddelki podaljšane bivanja; celodnevne osnovne šole; oddelki vrtec; oddelki za varstvo vozačev in podobno, kar izpričuje prostorsko stisko. Upošteva pa se tudi možnost širjenja šolske stavbe na obstoječi lokaciji.

Na osnovi teh meril in vrste dodatnih podatkov, ki so jih šole dostavile in so preverjeni, pride za novogradnjo v novem srednje-

ročnem programu na prvo mesto osnovna šola Otočec. Posluje v najstarejšem šolskem objektu v občini, na prvo mesto pa jo uvrščajo tudi ostale stvari. Mimos-

Metliški šušmarji na davčnem kopitu

V metliški občini se je že precej šušmarjev „prelevilo“ v popoldanske obrtnike

METLIKA — Po zakonu o davkih občanov so dolžni vložiti davčno napoved tudi občani, ki občasno dosega dohodek z opravljanjem gospodarskih dejavnosti brez ustreznega dovoljenja, torej, po domače povedano, šušmarji.

Do prejšnjega tedna v metliški upravi za prihodek niso prejeli niti ene take napovedi. Najbrž kaj takega tudi niso pričakovali, čeprav vedo, da se ljudje ukvarjajo s šušmarstvom, saj so jih lani v občini „evidentirali“ okoli 40 in za nekatero izvedli dokazni postopek ter šestim ali sedmim za lansko leto razpisali tudi akontacije. Letos sledi temu odmera.

Šušmarji ne morejo biti tako imenovani pavšalisti, ampak morajo biti obdavčeni po dejanskem dohodku. Pri njih ugotavljajo davčno osnovo, ki ne more biti nižja od četrtine povprečnega letnega bruto osebnega dohodka dejavnosti, ki jo opravljajo, če pa bi ugotovili, da je osnova višja od te četrtine, potem odmerjajo davek od ugotovljenega dohodka. Seveda je vsa ta zadeva z odmerjanjem davka šušmarjem precej težavna. Kljub temu upajo, da bodo šušmarji za svoje delo v letošnjem letu plačali 30 do 50 starih milijonov dinarjev davka.

Pa še ena druga dobra stran, verjetno bolj koristna in pomembnejša, je od dokaj široko zastavljene akcije v boju proti šušmarstvu v metliški občini: že doslej jih je precej vzelo popoldansko obrt.

Izguba na mesarskih kavljih

Zaradi neskladij cen je imela metliška Kmetijska zadruga pri prodaji mesa v drugi polovici lanskega leta dobrih 6,7 milijona dinarjev izgube

METLIKA — Za preskrbo s svežim mesom je v metliški občini zadolžena Kmetijska zadruga in v okviru te TZO Kooperacija, pri kateri deluje tudi metliška klavnica. Zaradi neskladij med nabavno ceno prašičev in goveje živine ter prodajno ceno mesa ima zadruga že dalj časa težave pri preskrbi občine z mesom in izgubo.

Lani so bile prodajne cene mesa pod strogim družbenim nadzorom, cene pitane govede, zlasti pa prašičev, pa so se oblikovale svobodno. Tako je bila konec lanskega leta kalkulativna cena, na osnovi katere se oblikuje cena svežega mesa v maloprodaji, za prašiče 117,04 din za 1 kg; nabavna cena prašičev pa je decembra znašala 178 dinarjev za kilogram! Zadruga ima sicer z vsemi večjimi kupci mesa sklenjene samoupravne sporazume o pokrivanju teh razlik, in sicer tako, da 70

odst. razlik krijejo kupci, otalo pa sama zadruga. Vsi ti veliki potrošniki tudi redno plačujejo razlike, težave pa so s pokrivanjem razlik v maloprodaji. Razlike samo za meso, prodano v maloprodaji, so za lansko drugo polovico leta znesle dobrih 6,7 milijona dinarjev, in sicer nekaj več kot 2,7 milijona dinarjev pri junčjem mesu in skoraj 4 milijone pri svinjskem.

S tem je zadruga seznanila tudi izvršni svet, vendar so jim odgovorili, da v okviru proračuna ni

možnosti za krite te razlike.

ZADNJA POT V IZGUBO — Konec leta je bila kalkulativna cena za govedo 135,96 din za kilogram, lastna proizvodna cena mlade pitane živine, hranjene v kooperacijski reji, pa je brez vrednosti kapitala znašala po izračunih živinorejske poslovne skupnosti 168 dinarjev.

Črmošnjice nič več ob robu

Po dolgotrajnem izseljevanju se je v Črmošnjice na obrobju Kočevskega Roga začelo znova vračati življenje — Možnosti za razvoj zimskega turizma

ČRMOŠNJICE — Vas, kakršne so Črmošnjice, je gotovo edinstvena v Beli krajini, saj so prav vsi njeni delazmožni prebivalci zaposleni v industriji ali gozdarstvu. Kmetov torej ni, saj tudi zemlje v zasebni lasti skorajda ni. In še eno posebnost ima: v vasi, ki šteje le nekaj deset prebivalcev, so našli svoj dom ljudje iz malodane vse Slovenije in celo drugih republik.

Eden od prišelcov, ki so se že pred dobrimi tremi desetletji preselili v nekdanjo kočevsko vas na obronkih Kočevskega Roga, je tudi Ernest Haler, ki je še pred nekaj leti z grozo opazoval umiranje življenja v Črmošnjicah in okoliških vaseh, sedaj pa z radostjo ugotavlja, da se je začelo življenje znova vračati.

„1950. leta je bilo v Črmošnjicah še veliko ruševin, bila je revščina — kolo, s katerim sem se pripeljal, je bilo drugo v vasi — a kljub temu ljudem ni bilo treba stradati, saj je bilo dela v gozdu dovolj,“ se spominja Haler prihoda v Belo krajino in tega, da je takrat v gozdovih delalo okrog 400 delavcev in 100 konj. Tudi sam se je zaposlil pri gozdni upravi.

„Seveda zaradi mehaniziranega dela v gozdovih vsi niso mogli naj-

ti tam zaposlitve, zato so morali iskati delo v tovarnah črnomaljske in novomeške občine, zaradi odročnosti pa so se zelo hitro motorizirali. Partizanska magistrala, ki je stekla skozi vas pred leti, je še bolj pripomogla k odprtosti kraja, in če so nekdaj Črmošnjičani počutili potisnjene ob rob, danes tega prav gotovo ni več,“ pravi zadovoljno Ernest.

Prepričan je namreč, da se Črmošnjicam in ostalim sedmim okoliškim vasi in zaselkom, v katerih se je po vojni še ohranilo življenje (16 je bilo povsem porušenih), zagotovo obeta boljše prihodnost. Zaradi dobrih prometnih zvez in dragega življenja v mestih se bodo ljudje raje odločali za podeželje, poleg tega pa se črmošnjiškemu področju kažejo izredne možnosti za razvoj turizma.

„Pred kratkim so namreč na Gačah nad Črmošnjicami odprli smučarski center Rog, za katerega že sedaj vlada veliko zanimanje,

Ernest Haler: „Pred Črmošnjicami in okoliškimi vasi je še lepa prihodnost.“

in to ne le med Dolenjci. Če bo prihajalo veliko ljudi, bo potrebno še marsikaj zgraditi — in v naši vasi te možnosti so — odpirala se bodo nova delovna mesta in prepričan sem, da bodo oživele tudi porušene vasi na obrobju Kočevskega Roga,“ je optimist prizadevni Haler. M. BEZEK

Ribniški zobotrebc

GOSTILNIŠKE (IN NAŠE) TEŽAVE — Ribničanje se neradi fotografirajo, kar najbolj občutimo pri naših anketah. Še posebno „nefotogenični“ pa so gostilničarji. Ob zadnji anketi smo jih skušali obiskati pet, a so kar trije imeli gostišča zaprta zaradi prostega dne ali dopusta, na fotografiranje pa nista pristala niti nekdanji maneken Miloš (gostilna Muzej Prigoric) niti znameniti Cene iz Ribnice. Seveda tudi izjav za tisk od gostilničarjev nismo dobili. Cene nas je napotil na Združenje obrtnikov, pa tudi tam tistega dne niso imeli uradnih ur. Tako smo komaj dobili izjavo pri direktorju davčne uprave, ki pa gotovo ne bo všeč gostilničarjem, saj je znano, da davkarji in obrtniki nikoli ne najdejo skupnega jezika.

GLEDE STOLČKOV RIBNICA IZJEMA — Neki funkcionar, ki mu bo kmalu potekel mandat, pravi, da se počuti tako, kot govori tista Prešernova pesem „Ko brez miru okrog divjam, prijatli vprašajo me: Kam? V Ribnici je namreč že dolgoletna tradicija, da si mora funkcionar sam iskati novi kruh, včasih celo v drugih občinah.

— Po čem sklepaš, da smo evidencialni prave ljudi na prava in najodgovornejša občinska mesta? — Ker so ponekod s predlaganimi tako zadovoljni, da menijo, da kandidacijska konferenca niti ni potrebna, in je zato nesklepna.

Drobne iz Kočevja

PRAV VESEL V ŠOLO GREM — Zimske šolske počitnice so minile in šolarji so se dobro nasmučali, nasankali in nadrsali. Zdaj so spet popriple za knjige. Nasankali in nadrsali pa bodo spet, ko bodo končali šole in iskali službe.

ZELENA BODOČNOST — Skoroj natančno pred tremi leti smo v Dnevniku brali članek „Zelena bodočnost belega mesta“, ki je govoril o kočevsko-ljubljanskih razgovorih o oživitvi 18.000 ha opuščene zemlje in da bodo na teh površinah proizvajali hrano. Potem pa vse tiho je bilo. Vse kaže, da bodo na teh opuščeni kmetijskih površinah — ki jih sicer ni 18.000 ha, ampak, kot trdijo kmetijci, veliko veliko manj — tudi letošnjo pomlad (čeprav bo že četrta po tistem članku) „na zelenih površinah belega mesta“ še naprej bujno rasle koprive ali grmovje.

— Po čem sklepaš, da je med tistimi, ki so imeli lani največ dohodka, tudi nekaj takih, ki nimajo šol? — Ker v prijavi dohodka niso navedli nobenega poklica.

Trebanjske iveri

VSE PREJ KOT GOSPODARNO RAVNANJE — Kot je znano, je trebanjski Zdravstveni dom, toz Dolenjskega zdravstvenega centra. In ko je v Zdravstvenem domu prišlo do že znanih sporov in poslabšanih odnosov, so ga zdravniki jedro zapuščali, službo pa so dobili v drugih tozdravstvenega centra. Trebanjci so ostali skoraj brez zdravnikov. In spet je na pomoč priskočil zdravstveni center, ki je začel v Trebnje pošiljati druge zdravnike. Seveda dobijo tudi dnevnice, kilometrine...

NOETOVA BARKA V TREBNJEM — Obnovljeni dom kulture v Trebnjem po podoben Noetovi barki. Pod njegovo streho se bodo namreč stiskali upokojenci pa obrtniki, krajevna skupnost in ne ve se, kdo še vse. Bo ostalo kaj prostora tudi za kulturnike?

Zasukana ekonomika

Z višjimi izvoznimi cenami na Vzhod pokriva Belt „izgubo“ na domačem trgu — Večja preusmeritev

ČRNOMELJ — V Beltu so načrtovali, da bodo v letošnjem letu nadoknadili razlike v ceni, ki so nastale zato, ker so surovina cene naraščale hitreje kot njihovim izdelkom. Vendar jih je prehitela zamrzitev cen, ob kateri so žal spoznali, da ne velja za vse enako.

tehnica izvoza še vedno močno na strani kliringa, ki je lani vrednostno predstavljal 82. odst. vsega izvoza.

B. M.

Soglasno osvojena predloga

Za občinski predlog kandidatov nič pripomb

KOČEVJE — Na temeljni kandidacijski konferenci Kočevje — mesto III so minuli petek soglasno in brez pripomb potrdili predlagane možne kandidate za nosilce delegatskih dolžnosti v občini Kočevje. Tudi predlog republiške konference SZDL o predlogu za nosilce odgovornih dolžnosti v zvezi (iz Slovenije) in republiki so soglasno potrdili, s pripombo, naj bi isti kandidat (na primer Tone Florjančič) ne bil predlagan hkrati za dve odgovorni dolžnosti.

Menili so tudi, da je zadeva vsake republike, koča predloga na odgovorne dolžnosti v zvezi, vendar naj ne bi predlagali tistih, ki so najbolj odgovorni za slabosti, ki nas zdaj tarejo. Pri tem so omenili Veselina Djuranoviča iz Črne gore, ki je bil predsednik zveznega

izvršnega sveta v času, ko je Jugoslavija najbolj zadolžila v tujini. To priporočilo so tudi soglasno izglasovali, vendar so ob tem poudarili, da je pravica vsake republike, da predlaga na odgovorno dolžnost tistega, ki je zanjo najprimernejši; vendar pri tem ne gre pozabiti tudi na dolžnost, da se predlagani dolžni zavzemajo za resnične interese vse Jugoslavije. J. P.

SPOSOJENO TRNJE

— Če že država odмира, naj odmre, ne pa gnije. (Iz Nedeljskega dnevnika)

Za gnojila premalo denarja

V trebanjskem intervencijskem skladu za kmetijstvo se je lani nabralo 14 milijonov dinarjev — Denarja je bilo premalo za vse potrebe

TREBNJE — „Program sklada za intervencije v kmetijstvu smo v celoti uresničili, vendar je bilo denarja veliko premalo, da bi krili vse potrebe v občini,“ pravi inž. Lojze Metelko, predsednik izvršilnega odbora trebanjskega sklada za intervencije v kmetijstvu. „Žal je še vedno tako, da več denarja zberejo v občinah, kjer je obseg organizirane kmetijske pridelave manjši, večjega preliivanja sredstev pa tudi še nismo dosegli. Lani je bila izjema le SIS za prekrbo mesta Ljubljane, ki je denar pošiljala bolj redno.“

Tako so v trebanjski občini lahko regresirali le umetna gnojila za pridelavo pšenice, medtem ko ga je bilo premalo za ostale poljščine, da ne govorimo o mleku in mesu, kjer pa sploh niso regresirali gnojil. Resda tega regresa ni bilo v republiškem dogovoru o enotni politiki in ukrepih za pospeševanje proizvodnje hrane, kar pa gotovo ni v prid trebanjskemu kmetijstvu, ki je prav v živinoreji najmočnejše.

Bolj učinkovito je bil denar porabljen pri drugih poljedelskih kulturah, krompirju in koruzi.

Sklad je regresiral nabavo 193 ton semenskega krompirja in 15 ton semenske koruze. Povečana uporaba kvalitetnega semena lani in predlani pa se je odrazilo v povečanem pridelku.

V živinoreji je bil denar iz intervencijskega sklada porabljen za povečanje pridelave in odkupa mleka. V primerjavi s predlani se

Lojze Metelko: „Večjega preliivanja denarja še nismo dosegli.“

je v letu 1983 odkup mleka povečal za desetino. K temu so prav gotovo prispevala interventna sredstva. Lani so živinorejcem v obliki krmil izplačali prek 8 milijonov dinarjev, hkrati so bile izplačane tudi premije za povečanje stalaža krav. Manj uspešno je bilo premiranje pitanja telet, ker se je s temi premijami bolj pospeševala oraba kot proizvodnja. Zaradi manjkajanja mesa pa je bila potreba manjša, zato tudi plan preiranja ni bil dosežen. Dodati je treba še, da so na kmetijsko inženjersko področje zbrali toliko denarja, da so lahko regresirali tudi zavarovanje živine in umetno osemenjevanje, ki sta tudi pomembna pri povečanju stalaža živine.

Nič bolj se ne godi skladu za pospeševanje kmetijstva, ki pa nima nič manj pomembnih nalog. V skladu se nabere na leto okoli tri milijone dinarjev, kar je tudi precej manj od potreb. Kar šestino denarja iz proračuna pa gre za administrativne posle. In ne doga se tako redko, da mnoge organizacije združenega dela niti ne izpolnjujejo svojih obveznosti. J. SIMČIČ

Malo napovedi

Še veliko manj pa jih bo davek plačalo

RIBNICA — Prijavo skupnega dohodka občanov za lansko leto je vložilo pri upravi za družbene prihodke v občini Ribnica osem občanov, od tega štirje obrtniki in štirje redno zaposleni.

Med redno zaposlenimi je prijavi najvišji dohodek lesni tehnik, ki pa ni zaposlen v ribniški občini, ampak pri Biroju za lesno industrijo v Ljubljani, v ribniški občini pa stanuje. Napovedal je 628.619 din skupnega dohodka. Naslednji trije so direktorji domačih delovnih organizacij, ki so prijavi 590.000 din, 547.000 din in 512.000 din skupnega dohodka. Že zdavnaj pa je znano, da noben izmed teh ne bo plačal davka iz skupnega dohodka, ker vsak preživlja še nezaposlene oz. mladoletne družinske člane in je torej upravičen do olajšav.

Izmed obrtnikov sta dva prijavitelja redna obrtnika (plastika in kovinoplastika), dva pa sta redno zaposlena in imata še dopolnilno obrt (kovinske oz. lesne stroke). Njihova osnova za obdavčitev pa še ni znana.

Zakaj nihanja?

Nakupovanje mleka in kruha ni enakomerno

KOČEVJE — Občani in delegat sprašujejo, zakaj v Kočevju občasno zmanjkuje mleka in kruha. Direktor Trgoprometa Jože Berlan odgovarja tako:

„Pekarija Žita in Ljubljanske mlekarnice niso krive, če včasih zmanjka teh živil, saj nam jih dobavijo, kolikor jih mi naročimo. Občani pa ne kupujejo vsak dan istih količin, zato tudi mi ne moremo vsak dan uganiti njihovih potreb. Tako se nam je v decembru res dogajalo, da je ob sobotah in včasih ob delovnih dneh zmanjkalo mleka. Pred kratkim pa se je zgodilo, da smo morali samo v eni trgovini odpisati 60 litrov mleka, ker mu je potekel rok trajanja. Podobne težave so pri kruhu, saj hočejo občani le svežega. Promet s tema artikloma je odvisen tudi od tega, koliko imajo občani zalog v hladilnikih in zamrzovalnikih; zelo zanimivo pa je, da je odvisen tudi od vremena. Slabše ko je vreme, bolj ljudje ostajajo doma in izrabijo svoje rezerve, trgovcem pa hkrati mleko in kruh ostajata, zaradi česar se večajo tudi stroški trgovine.“ J. P.

Odgovor, ki malo pove

Ovire na poti do resnice

KOČEVJE — Delegacija občinske konference ZSM v družbeno-političnem zboru občinske skupščine Kočevje ni bila zadovoljna z odgovorom na njeno vprašanje, ki ga je podala Samoupravna štanovanjska skupnost, nanašal pa se je na osebne dohodke funkcionarjev v tej SSS.

Prvi odgovor je bil nekoliko nenavaden, da ne rečemo o njem kaj hujšega, drugi pa se glasi tako:

Funkcionarji SSS prejemale naslednja nadomestila: predsednik skupščine 25 odstotkov mesečno od osebne dohodka, predvidena za to dolžnost. Ostali funkcionarji določeni odstotek povprečnega osebne dohodka v preteklem letu v Sloveniji, in sicer: predsednik zbora uporabnikov 0,7 povprečnega OD, predsednik zbora izvajalcev 0,5 povprečnega OD, predsednik za samou-

pravo, organizacijo in finance 1,5 povprečnega OD, predsednik odbora za solidarnost 1,2 povprečnega OD, predsednik odbora za graditev 1,2 povprečnega OD v preteklem letu v Sloveniji. Vse te nagrade so bile izplačane v enkratnem znesku za obdobje enega leta delovanja.

Tudi ta odgovor se ne odlikuje po jasnosti in ga lahko imenujemo zavlačevanje, če ne celo prikrivanje podatkov. Zato je k odgovoru SSS, ki je v materialu za naslednjo sejo zborov občinske skupščine, ki bodo 17. februarja, dodal komite za družbene dejavnosti še pripis, da znaša povprečni osebni dohodek vodje delovne skupnosti SSS za prvih devet mesecev lani 36.509,65 din na mesec, za mesec november pa 34.783,80 din. Mesečni osebni dohodek za predsednika skupščine SSS pa znaša po njegovi izjavi 553.840 (verjetno starih!) din. J. PRIMC

Daj nam naš vsakdanji kruh

Tudi pekem ni lahko delati dober kruh iz slabih surovin

KOČEVJE, RIBNICA — Kruh je naše osnovno živilo, zato so občani zelo občutljivi za njegovo ceno, kakovost, izbiro in redno dostavo. V zadnjem obdobju, ko življenjska raven hitro pada in občani pojedjo spet več kruha kot drugih dražjih živil, smo slišali na raznih sestankih in v razgovorih z občani v občinah Kočevje in Ribnica več kritičnih pa tudi pohvalnih misli v zvezi s kruhom.

Vodjo poslovne enote Žita Ljubljana v Kočevju, Dušana Tošaja, smo zaprosili za pojasnila. Odgovoril je tako:

„Naša Pekarna oskrbuje s kruhom in pecivom vso občino Kočevje, veliko večino občine Ribnica in Stari trg v občini Črnomelj. Občinski središči sta oskrbovani s kruhom vsak dan dvakrat, bolj oddaljeni kraji (Predgrad, Koprivnik, Fara, Draga, Podpreska, Stari trg, Loški potok, Ortnek) dobivajo kruh enkrat na teden, Sodražico pa

septembru za 5 din pri štruci izgubimo pri dohodku vsak dan 35.000 din ali 10 milijonov (stara milijardo) din na leto.

Proizvodnja kruha poteka strojno oz. celo avtomatsko. Pek tako lahko le malo vpliva na kakovost končnega izdelka. Do nihanja v kakovosti kruha prihaja predvsem zaradi izredno različne kakovosti moke, ki je ne dobimo le od mlinov Žita, ampak iz vseh koncev Jugoslavije. Tudi raznih dodatkov, na primer za izboljšanje pečilnosti, na domačem trgu skoraj ni več. Ljubljanska pivovarna Union tudi izvažajo svoj kvas, ki je odlične kakovosti, in moramo uporabljati beograjskega, ki je zaradi dolge poti izgubi na kakovosti. Kljub temu smo v našem kolektivu prepričani, da je naš kruh, če upoštevamo kakovost surovin, ki so na razpolago, po kakovosti v slovenskem povprečju, če ne celo nad njim.“ JOŽE PRIMC

Dušan Tošaj

oskrbujemo le s pecivom. Vse prodajalne dobivajo toliko kruha, kot ga naroče. Včasih se uštejejo in jim kruh ostane ali pa jim ga zmanjka. Zaradi prevoza kruha v oddaljenih krajih ni dražji, ker gredo povečani stroški v naše breme, za oskrbo v občini Ribnica pa nam ta občinska skupščina prispeva k stroškom prevoza na mesec 15.000 din.

Če v trgovinah zmanjka običajnega kruha, ki ga pečemo 5 vrst, se občani lahko oskrbe s poltrajnimi kruhi, ki jih pečemo 9 vrst. Ti kruhi trajajo dalj časa. Zaradi zadnje pocenitve v lanskem

Ob molku delavcev odločajo drugi

V kulturi je životarjenje, a ji brežiška resolucija ne daje prednosti

BREŽICE — „Ne vemo, čemu naj se odpovemo, ko smo že do zdaj varčevali pri vsakem dinarju,” so po vrsti izjavljali udeleženci razširjene seje predsedstva kulturne skupnosti in njenega odbora za planiranje ter svobodno menjavo dela ob kulturnem prazniku.

Podprli pa so pobudo za smotrnejšo organiziranost Zavoda za kulturo. Delovna skupina bo pripravila predlog zanjo do junija. Druga skupina se bo lotila predvidene obnove kulturnih spomenikov in bo obseg tega dela prilagodila možnostim. Oboje se vključuje v občinski stabilizacijski načrt.

Razpravljavci so se najprej spotaknili nad tem, da v Brežicah zadnje čase ni več gostovanj gledališč in da se zmanjšuje število glasbenih prireditev. Nazadovanje je opaziti tudi na drugih področjih, pri nabavi knjig v občinski matični knjižnici, pri razstavnih dejavnosti in pri pomoči amaterskim kulturnim društvom. Društev je vedno več, denarja

zanje manj, v nekaterih krajevnih skupnostih pa sploh nimajo prostorov, v katerih bi lahko vadili. Kulturna skupnost ne more zagotoviti niti najnujnejših vzdrževalnih del v objektih, ki so središče kulturnega življenja na vasi.

● Sicer pa tudi v mestu ni bolje. Prosvetni dom bo inšpekcija zaprla, če v kratkem ne bodo obnovili njegove notranjosti. Tak, kakršen je sedaj, ne bi smel sprejeti nobenega gledališkega ali koncertnega gostovanja.

Ob trenutnem položaju kulture in ob dejstvu, da letos njen program ne bo valoriziran, je logično, da bodo kulturne dejavnosti prikrajšane. Kje drugje pa naj vzamejo denar za pokritje večjih materialnih stroškov in osebnih dohodkov delavcev v kulturi?

Občinska resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja v 1984. letu kulturi ne daje

prioritete, čeprav jo republiška uvršča med prednostne dejavnosti.

V Brežicah, žal, ni slišati nobenih glasov združenega dela, ki bi moralo odločati o kulturnih programih. Kakšna menjava dela pa je to, če staknejo glave koordinacijski odbori in če se sisi prepričujejo med seboj, kdo ima prav, oziroma komu pripada več. Zaradi tega so na seji dali pobudo za okroglo mizo, za katero bodo povabili delavce iz združenega dela in se z njimi pogovorili iz oči v oči.

JOŽICA TEPPEY

POSAVSKI MUZEJ OB 35-LETNICI

BREŽICE — Letos mineva 35 let od ustanovitve Posavskega muzeja. Ob jubileju se je ta oddolžil spominu temeljitelja in prvega ravnatelja slikarja Franja Stiplovskega z razstavo njegovih risb in grafik in z dopolnitvijo stalne razstave. S tem dogodkom je muzej obeležil letošnji kulturni praznik. O pomenu 8. februarja za Slovence je govorila Helena Vogrinc, nakar je igratelj Branko Miklavc s svojim recitalom popeljal občinstvo v svet Prešernovih poezij.

Davki ne smejo preusmeriti že usmerjenih kmetovalcev

O predvidenem štirikratnem zvečanju davkov

BREŽICE — Predvidena valorizacija katastrskega dohodka s štirikrat povečano obdavčitvijo moti pretežno starejše kmete, ki zemljo težko obdelujejo in jim zato ne daje toliko, kolikor bi sicer lahko pridelali. Mladih obdelovalcev ne skrbi, a vseeno sprašujejo in preračunavajo, kaj to pomeni za njihov trenutni in jutrišnji gospodarski položaj.

V Dečnem selu v živinorejo usmerjeni kmet Franc Pribičič takole razglablja:

„Če bomo tisti, ki intenzivno gospodarimo, imeli olajšave, potem bo šlo. V nasprotnem primeru se bojim, da bodo večje obreme-

nitve odtegnile kmetijstvu mlajši rod. Govorim kot združeni kmet in ugotavljam, da združeni kmetje doslej nismo imeli nobenih prednosti. Kmetijska organizacija nam jih tudi ni mogla nuditi. A prav zato, ker prodajamo organizirano, smo pri cenah večkrat prizadeti. To nas zaskrbljuje. In če bi zdaj še davčna politika udarila po nas, bo sprožila, da bo spet vsak prodajal pridelke tja, kjer mu bodo trenutno bolje plačali.

Osebnostno menim, naj bosta osnovno merilo za plačilo davkov intenzivnost obdelave zemljišč in družbeno usmerjena proizvodnja. V Ptujem sem na primer slišal, da bodo odobrili olajšave za pridelovanje pšenice in sladkorne pese. Pri nas bo to bolj zamotano. Čistih poljedelcev tukaj ni, živinorejci pa sejemo le malo pšenice. Jaz je že ne morem, če redim v hlevu 19 glav goveje živine in oddam po 200 pitanih prašičev na leto. Zato trdim, da si bomo pri oblikovanju davčne politike morali prizadevati, da že usmerjenih kmetov z davki ne bomo vnovič usmerjali drugam.

J. TEPPEY

Zoper nestrpnost

Srečanje duhovnikov in predstavnikov občine

KRŠKO — Predsednik krške občinske skupščine Branko Pirč je prejšnji petek pripravil tradicionalni novoletni sprejem za predstavnike verskih skupnosti z območja krške občine. S strani družbenopolitične skupnosti sta sodelovala še sekretar občinske skupščine Slavko Kunej in podpredsednik OK SZDL Andrej Zupančič.

Udeležba duhovnikov je bila številčno dobra, kar potrjuje, da so postali novoletni sprejem precej več kot protokolarna zadeva. So srečanja, kjer si obe strani v odkritem, prijateljskem razgovoru izmenjata poglede na razna, tudi povsem konkretna in praktična vprašanja. Branko Pirč je pozval, da naj bi se vsi skupaj in vsak na svojem področju zoperstavljali vsem morebitnim pojavom nestrpnosti, sektašenja, zlorabe čustev ljudi, skratka vsemu tistemu, kar bi utegnilo okrniti razvoj dobrih medsebojnih odnosov. Podobnega mnenja je bil v odgovoru tudi videmski dekan Janez Zorko.

Pobuda, da bi se srečali večkrat v letu, je bila sprejeta v obojestransko zadovoljstvo.

P. P.

BRONASTE PREŠERNOVE PLAKETE

SENOVO — Ob slovenskem kulturnem prazniku so na sobotni proslavi v Domu Stirinajste na Senovem podelili bronaste Prešernove plakete enajstim dolgoletnim in zaslužnim poustvarjalcem v ljubiteljski kulturi tega rudarskega kraja. Plakete so dobili Stanko Brilej, Janko Reberšek, Marija Učakar, Albert Urek, Zora Vrečko, Jože Avsenak, Ivan Peruci, Franciška Jurečič, Cecilija Kranjc, Antonija Požun in Martin Žefran.

ČRNI RIBEZ PRINAŠA DEVIZE

BREŽICE — Z odlokom občinske skupščine so v občini letos razširili območje, na katerem lahko vzgajajo to zvrst jagodičja. V nekaterih predelih črni ribez odlično uspeva, saj v dobro oskrbovanem nasadu daje en grmiček tudi do 30 kg pridelka. Odkar se povpraševanje po ribezu večja, se dviguje tudi odkupna cena. Lani ga je TOK Agraria odkupoval po 50 din kilogram, predlanskim še po 30 din. Črni ribez je najbrž edini sadež, pri katerem odkupna cena dohiteva inflacijo, oziroma jo celo prehitava.

ZA VSEH TISOČ NA ZA VSAKEGA NEKAJ

BREŽICE — Precej iznajdljivosti je treba, da učenci velike šole, kakršna je brežiška, doživijo kulturni praznik tako, da jih duhovno obogati. Letošnji 8. februar je bil tak dan. Mladi likovniki so ga prebili v ustvarjalnem vzdušju in člani dramskega društva pravi tako. Učenci prvih razredov so si ogledali občinsko matično knjižnico, kjer so jih povabili v krog stalnih bralcev. Tudi šolska knjižnica je imela precej obiskovalcev. V šoli so imeli še kviz o poznavanju glasbe in književnosti ter tkočmanje v plesu, v prosvetnem domu pa filmsko predstavo. Šolo so ta dan obiskali slikarka Cvetka Miloš, Marjan Seliškar in etnologinja Ivanka Počkar, skupina učencev pa se je napotila v Posavski muzej, kjer so se pogovarjali o arheoloških izkopavanjih.

Sad zaupanja v svoje znanje

Tehnoservis — tozd krške Kovinarske je majhen kolektiv, kjer med delavci ni zavisti ob inovacijskih dosežkih sodelavcev

KRŠKO — V nekaterih najrazvitejših državah, denimo v Japonski in tudi sosednji Avstriji, vsaj polovico in celo dve tretjini gospodarstva predstavljajo majhna podjetja z do sto delavci. Izjemno dobre ekonomske učinke pripisujejo njihovim velikim prilagodljivosti in številnim inovacijam. Vse kaže, da gre tudi tozd Tehnoservis krške Kovinarske po teh stopinjah.

Le okoli 90, pretežno kvalificiranih in tudi visoko kvalificiranih delavcev ima na skrbi strojno obdelavo za celotno delovno organizacijo, kjer so se za takšno

menski merilec zahodnonemške tvrde Wibau stane kar 50.000 mark! Ivan Marinčič in Jože Str-ojanšek sta torej Kovinarski precej prihranila. Veliko obeta tudi izboljšani rotacijski gorilnik, katerega „oče“ je spet strojni tehnik Jože Strojanshek, saj prihrani okoli 15 odst. goriva. In če vemo, da je v Jugoslaviji približno 400 asfaltnih baz, postane prihranek kar spoštljiv.

V Tehnoservisu izdelujejo valje za navijanje papirja za papirno industrijo, z znanjem strokovnjakov kranjske Save pa so za to varno že izdelali Monoband, kot imenujejo stroj za navijanje platna in je osnova za izdelavo gume.

Predvsem v Vojvodini in Črni gori pa že težko pričakujejo vodoravne mešalce za betoniranje cest. Naprava je plod znanja krških kovinarjev, in ko jo dopolnijo še z nekaterimi priključki, med katere sodi tudi njihov dozator cementskega mešalca pravzaprav samodejno izdelava 30 centimetrov debelo betonsko ploščad. Tak mešalec je primeren zlasti za peščena tla, uspešno pa nadomesti motokultivator ali brane na kmetijskih površinah, ki jih je potrebno ne zrahljati. Samo v Srbijo bi lahko takoj prodali 90 vodoravnih mešalcev; vsak velja okoli 2 milijona dinarjev, uvožen pa je stal 60.000 mark.

„V predalih pa so zaenkrat še načrti, ki so nam jih naredili v Projektnem biroju IGM Sava Krško, za embalarne stroje za prehrambno industrijo. V Jugoslaviji jih še ni, zanje pa se že zanima tozd HP Kolinske na Mirni. To pa je program, od katerega bi lahko

živeli, če bi letno izdelali do 50 strojev. Tudi tu smo sami investirali,” nam je povedal direktor tozda Tehnoservis Tone Planinc.

P. PERC

Telefon za blizu 20 vasi

Složna akcija krajanov dveh občin — Po enotni ceni zveza za vse — Dobro sodelovanje s PTT

ARTO — Pred leti so krajani Arta, vasice v hribih nad Savo na meji med sevniško in krško občino, posodobili cesto. Marsikdo se je tedaj čudil, kako so zmogli tako veliko delo. Aprila lani je duša te akcije avtomehaničar Pavle Jeras prevzel še mnogo večjo nalogo. Ko so z novomeškim PTT razgrnili načrte, so videli, da se na bodočo novo telefonsko centralo na Studencu na-

daj nas je 195, dvestoštevilčna centrala je torej zasledena. Kako smo prišli do kabla? Preprosto se je bilo treba nekajkrat uesti v avto in po Jugoslaviji! Kar ga je tu, je ves neposredno iz tovarne v Svetozarevu. Resda smo zanj zbirali baker vsepovsod, tudi s pomočjo Romov. Nad osmo ton ga je bilo, v tovarno kablov smo se peljali s tovarnjakom,” pripoveduje.

A. ŽELEZNIK

Pavle Jeras:

vezuje blizu dvajset vasi in zaselkov. Segajo od Velikega Trna in dela Rake v krški občini do Primoža in Loga na drugem koncu.

„Nad vse sem zadovoljen s sodelovanjem ljudi. Območje, kjer delamo, se razprostira na 7.000 hektarih, večinoma v hribih. Telefonska linija bo dolga nad 50 km. 650 drogov je stoji, ljudje so prispevali les in jih tudi vkopali. Izkoristili smo še primerno vreme v novembru in decembru,” pojasnjuje Jeras in nadaljuje: „Od vsega začetka smo se domenili za enoten prispevek, končna vsota še ni znana. Morda bo kaj manj ali kaj več kot 40.000 dinarjev. Nismo delali izjem, zajet je bil vsak, kdor se je zanimal. Se-

Lastovka se seli

ŠMARJE — Je prva sevniška ekprensna popravljavnica čevljev pred zaprtjem? Nekdanji zdomec Jože Mlakar iz Hudega Brezja se ozira po Krškem, kjer mu nudijo prostor za lep lokal.

„Prva lastovka”, smo obetavno zapisali pred letom dni, ko je v skromnem prostoru brez oken v nekdanjem vinotoču v Šmarju odpiral svojo delavnico. Poleg popravila čevljev izdeluje tudi ključce in se ukvarja še z gravstvom, skratka, z uslužnostno dejavnostjo, za katero vedno znova tarnamo, da je manjka.

Povratnik v domovini Jože pa ugotavlja drugo. „Ni dela,” toži. „Trenutno lahko sicer vidite malo večji kup čevljev, vendar je to le občasno. Ob toplejšem vremenu spet ne bom imel kaj prijeti v roke. „Da je tako, je nekaj kriva tudi lokacija delavnice, predvsem pa sušmarji,” pribije in nadaljuje: „Pogovarjal sem se s pristojnimi. Pripravljen sem bil počakati celo pet let. Tudi za ta razmeroma dolgi čas mi niso mogli ničesar obljubiti. Sledil sem vesti v časopisu o kolektivni, ki vabi k sodelovanju zdomce. Menim, da nisem postavljal pretiranih pogojev, okrog 15 tisočakov plače in nekaj amortizacije za stroje, ki sem jih bil pripravljal. Iz vsega pa ni bilo nič.”

A. Ž.

Krške novice

UDARNE JAME — Zima vedno najbolj poškoduje ceste, še zlasti po otoplitvah se brž pojavijo ne le za vozila škodljive, marveč tudi za varnost voznikov motornih vozil nevarne udarne jame. Cestarji so se zaenkrat na regionalnih cestah še kar izkazali, odpravili „nadlogo” kar tako, da so številne jame v asfaltu zaglasi s peskom. Spomladi pa bodo luknje zakrpali, da bo mir dlje časa.

40-LETNICA GEODETSKE SLUŽBE — Občinska geodetska služba v Krškem bo danes ob 13. uri delovno praznovala lep jubilej — 40-letnico geodetske službe v Sloveniji. V sejni sobi B v občinskem poslopiju bodo namreč ob tej priložnosti predstavili ponatisnjeno karto občine Krško.

BO DENAR ZA DOBRE PROGRAME? — Krški kmetijski upajo, da bodo tudi v republiških srednjeročnih načrtih zajeti posegi v kmetijska zemljišča (gre predvsem za agro, in hidromelioracijo, pri čemer bi samo Krčani z izsušitvijo predelov ob Krki pridobili okrog 2000 ha!), saj bi za dobre programe, kot pravijo, le morali najti sredstva.

Sevniški paberki

PONOVITEV — Prihodnji petek ob 19. uri bo ponovitev uspešne predstave „sevniškega odra mladih „Kabaret v kabaretu”. Na nedavni premieri je bila dvorana razveseljivo polna. Verjetno bo podobno tudi tokrat.

SMETIŠČE ALI IGRISČE? Nogo-metaši in člani mladinske organizacije na Orebivem si že dlje časa neuspešno prizadevajo dobiti prostor pri nekdanji gramoznici za igrisče. Žal niso deležni razumevanja, čeprav zagotavljajo, da bi bil tam potem lepši red. Tako pa vse skupaj izkoniščajto usti, ki tablam s prepovedmi navkljub navažajo smeti.

KDAJ PRIT? Avtoprevoznik se nam je potopil, češ kakšen delovni čas sploh imajo pri Betonovi prodajalni gradbenega materiala v Boštanju. Pripelješ se lep čas pred koncem delovnega časa, pa ni tam več nikogar, pridš drugi dan zjutraj, spet podobno. Še dobro, da imajo sedež tozda v Sevnici, kjer povedo, da so iz trgovine na sestanku.

Mizarji udarniško do kuhinje

V Stillesu poslej urejena družbena prehrana — 650 ur udarniškega dela

SEVNICA — Delavci Stillesa so opremili že mnogo lepih objektov doma in na tujem, slednjič pa so poskrbeli malo tudi zase. Tik pred otvoritvijo je nova tovarniška menza.

Pregovor o bosih kovačevih kobilah v tem primeru ne bo držal. Lani smo objavili pogovor s takratnim sindikalnim predsednikom Andrejem Lazbecem, ko je organiziral udarniško delo delavcev. Po volitvah je sindikalno funkcijo predal drugemu, ni pa se „razdoližil” še glede kuhinje.

Te dni bo tehnični prevzem. „Naj se malo tudi na zunanji vid, da smo tu doma mizarji,” dobro-

ločenih delov za umazana in čista opravila, dvigala za hrano. Vsega tega prišlec ne bo videl, saj se nahaja pod restavracijskim delom.

Andrej ni hotel napamet navesti števila udarniških ur sodelavcev. „650 jih je, ne računajoč pospravljanja in ostalih drobnarij,” je odvrnil, ko je zložil papirje. Poznavalci, ki so že videli to kuhinjo, so dejali, da bi prav lahko poskrbela za okrog 800 želodcev. Ne bi je imeli brez omenjenega udarniškega prispevka delavcev.

A. Ž.

Zares maratonski kulturni dan

V soboto v novomeškem Domu kulture: od predstavitve novih knjig do „Treh pri-
spevkov k slovenski blaznosti“ — Nad 500 obiskovalcev

NOVO MESTO — „Tu se nekaj dogaja“. Ta napis je v soboto, 11. februarja, že pri vhodnih vratih vabil v Dom kulture, kjer je nekako od 10. do 23. ure potekal maratonski „Kulturni dan v mestu Gogi“, prireditev, ki so jo po temeljni zamisli Filipa Robarja izvedli ob pomoči občinske kulturne skupnosti in ZKO, delavcev Doma kulture in drugih.

Na to, da se res „nekaj dogaja“, zlasti še nekaj nevsakdanjega za Novo mesto, so postali obiskovalci pozorni že v večji pred velikim dvorano. Stene, obložene s slikami Igorja Obradoviča, na enem pultu dve številki pesniških listov plakate oblike, ki verzi dolenjskih pesnikov (izdala sta jih kulturna skupnost in Kettejev klub, uredil pa Filip Robar), na drugem pultu knjige s knjižnimi novietami dolenjskih avtorjev (knjige je prodajala Mladinska knjiga), plošče, februarjska številka „Valja“ in še marsikaj drugega, kar je sestavljalo del ponudbe kulturnega maratona, je bilo na ogled ali naprodaj.

Mala dvorana Doma kulture z razstavo grafik Branka Suhaja ter fotografij Lada Jakše in Bojana Radoviča je bila ta dan namenjena za predstavitve novih knjig. Že prva, srečanje s knjigo „Spoznanja“ in njenim avtorjem Radkom Poličem, je bila v več ozirih na moč nenavadna. Najprej zato, ker so obiskovalci iz pogovora z avtorjem slišali za prenekatero grenko in neveselo, ki jih morajo „prebaviti“ pisni spominov, še posebej, če drugače opisujejo posamezna obdobja iz polpreteklosti kot „uradna zgodovina“. Drugič zato, ker je bila ta predstavitev v Novem mestu in ne v Črnomlju oziroma v črnomljski občini, kjer je Polič doma. Komentar ob tem dejstvu je lahko čisto kratak: Polič in z njim tudi udeleženci novomeške predstavitve so pač bogatejši za novo spoznanje (čeprav grenko), da se pač take reči dogajajo.

Sledila je predstavitev pesniško-likovne knjige, ki ni iz našega dolenjskega loga, je pa lahko Novomeščanom in Dolenjcem za vzgled. Gre za zbirko pesmi delavca Francija Kopača z Gorenjskega, ki jo je znani slovenski slikar in grafik

Tomaž Kržišnik obogatil z izvirnimi likovnimi prilagami. Knjiga je skupen plod večjega števila entuziastov, ki se zbirajo okrog lojalnega glasila v radovljiški občini. Za zanimivost naj dodamo, da je Kržišnik večje število grafik v večjem formatu podaril Domu kulture.

Popoldne, v okviru večurnega literarnega recitala v veliki dvorani, je predstavitev svojega knjižnega prvenca doživel Toni Gašperič. Knjigo „Humoreske“ z ilustracijami Branka Babiča mu je izdal Dolenjski list v okviru svojih založniških prizadevanj, ki jih je poslušalec recitala na kratko opisal Janko Saje.

Poleg Tonija Gašperiča, ki je iz knjige prebral dve humoreski, so na recitalu (sami ali prek recitatorjev) sodelovali: Marjanca Kočvar, Janez Kolenc, Miro Gutman, Jože Gutman, Milena Medic, Daniel Brkič, Milan Markelj, Ivan Zoran in Vladimir Bajc — vsi člani literarnega kluba „Dragotin Kette“, Jani Bevk iz Metlike, Janez Punčar in Igor Mrazec iz Trebnjega ter Sašo Zajc in Matjaž Kobek iz Ljubljane. Kot domači recitatorji sta nastopili Irena Vide in Irena Celic, Andrej Bartelj je prebral Grumovo črtico, Jana Habjan, dramska igralka iz Ljubljane, pa je recitala slovenske ljudske pesmi.

Na maratona, ki je, kot rečeno, tekel še pozno v noč, so svoj delež prispevali še: otroci iz smihelske osnovne šole in vrta s slikami, mladi in starejši člani novomeškega plesnega kluba s skupino za izrazni ples, glasbenik Lado Jakša, novomeška ansambla Ekstične ptice in Goga in drugi. Omeniti velja še filmski del maratona, v okviru katerega so si obiskovalci lahko ogledali slovenski omnibus „Trije prispevki k slovenski blaznosti“ in

kratke filme Akademije za gledališče, film, radio in televizijo iz Ljubljane. Brez gledalcev ni bil tudi tako imenovani program stripov.

Zapis bi bil seveda bistveno daljši, če bi posamezne reči podrobneje opisali, kot smo mogli. Bilo je res veliko vsega. Največ pa velja, da kulturni maraton ni tekel v prazno, brez gledalcev, kar bi se spričo sončne sobote in spremljanja sarajevske olimpiade kaj lahko zgodilo. Organizatorji menijo, da se je na maratona za krajši ali daljši čas zadrževalo vsaj 500 obiskovalcev, večinoma mladih. Rekli bi, da za prvič veliko. I. Z.

Za praznik polni kulturni hrami

Dolgoletno načrtno kulturno delo v Kočevju rojeva sadove — Dvorane so bile za praznik premajhne, da bi sprejele vse obiskovalce

KOČEVJE — Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku so bile v kočevski občini letos izredno obiskane. Otvoritev razstave del domačih slikarjev Andreja Trobentarja, Jožeta Marinča in Rudija Urana v Likovnem salonu v Kočevju se je 7. februarja udeležilo toliko obiskovalcev, da niso mogli vsi hkrati stopiti v razstavišče.

Na otvoritvi je nastopil kočevski moški pevski zbor. Še isti večer so ti pevci zapeli kot „fantje na vasi“ in ob spremljavi harmonikarjev še na prostem v Šalki vasi, Željnah in Stari cerkvi. Naslednji dan so peli na križišču v Livoldu in pod lipo v Mozlju. Vaščani so

GAŠPERIČ S PRVENCEM — Na sobotnem kulturnem maratona v Novem mestu je Toni Gašperič prebral dve humoreski iz svoje prve knjige, ki je ta dan izšla pri Dolenjskem listu. (Foto: J. Pavlin)

bili povsod prijetno presenečeni, ponekod so pevce pogostili.

Tudi na osrednji proslavi, ki je bila 8. februarja, je bil obisk tolikšen, da niso mogli vsi poslušalci v dvorano stare gimnazije. Moto te akademije je bil „Slovenska beseda“, na njej so se uspešno predstavili učenci domače glasbene šole in recitatorke. Za zaključek je organizator svečanosti, prof. Miloš Humek, prebral „Našo besedo“ Viktorja Konjarja.

Dobro so bile obiskane tudi druge praznične prireditve: esejistični večer o Prešernu v knjižnici, na katerem je predaval publicist in književnik Samo Simčič, proslava in nastop v Željnah, ki so ju organizirale članice domačega noneta „Rog“, in druge prireditve. Mesto je imelo lepšo podobo, saj so bile mnoge izlozbe trgovin za to prilžnost posebej okrašene in urejene.

J. PRIMC

V DVEH DNEH ŠESTKRAT

SEVNICA — Člani dramskega krožka osnovne šole Sava Kladnika so ob kulturnem prazniku uprizorili igrice Leopolda Suhodolčana „Pikapolonček“. V dveh dneh so kar šestkrat nastopili na sevnjskem odru. Gostovalci bodo po drugih šolah v občini. V skupini je kar 34 sodelujočih.

Recital s pogovorom

Dolenjski literati obiskali brusniško osnovno šolo

BRUSNICE — Na slovenski kulturni praznik so tukajšnji osnovno šolo obiskali besedni ustvarjalci, ki živijo na Dolenjskem oziroma v Beli krajini: Jože Dular iz Metlike ter Marjeta Dajčman in Ivan Zoran iz Novega mesta. Na večurni prireditvi, ki so se je udeležili učenci vseh razredov in učitelji te šole, so njihove pesmi in prozo brali člani šolskega recitacijskega krožka. Zanimiv je bil tudi pogovor z gosti, saj so učenci zvedeli prenekatero podrobnost iz njihovega literarnega snovanja. Jože Dular je za nameček prebral dve krajši humoristični zgodbi o Belokranjcih. Nastopili pa so tudi šolski pevski zbor, lutkovna skupina (v igrici „Rdeča kapica nekoli drugič“) in glasbeniki.

Teden za domači film

Letošnji teden slovenskega filma v Novem mestu posvečen Badjurovim začetkom naše filmske tvornosti

NOVO MESTO — S projekcijo „Splava meduze“ režiserja Karpa Godine se bo v ponedeljek, 20. februarja, v tukajšnjem Domu kulture začel tradicionalni teden slovenskega filma. Prireditev, ki bo potekala ves prihodnji teden, bo posvečena Badjurovim začetkom naše filmske tvornosti. Pokrovitelj je novomeški Labod, ki letos slavi 60-letnico.

V torek bodo na sporedu „Grajski biki“. Sreda bo namenjena filmom Milke in Metoda Badjurove. Za dijake in učitelje centra usmerjenega izobraževanja bodo ob 11. in 13. uri zavrteli njune kratke filme. Predviden je tudi pogovor z Milko Badjuro, gostjo predstav. Ob 17. in 19. uri bodo v sodelovanju z novomeškimi platinjskim društvom prikazali Badjurove „Triglavske strmine“.

V četrtek si bodo obiskovalci lahko ogledali barvni film „Dih“ v režiji Boža Šprajca. Gledalci bodo bosta predstavila igralka Polde Bibič in Ivo Ban. V petek in soboto bodo vrteli film „Eva“, ki ga je režiral Franci Slak.

Posebej si velja zapomniti, da bodo vse popoldanske oziroma

kultura in izobraževanje

0 novi „Krki“

Dularjev novi roman predstavili tudi v Novem mestu

NOVO MESTO — Roman Jožeta Dularja „Krka pa teče naprej“ je doživel še eno predstavitev minuli četrtek v Studijskih knjižnici Mirana Jarca. O tem najzajetnejšem in najširše zasnovanem delu pisatelja, ki živi v Metliki, je tokrat govoril prof. Karel Bačar, tudi avtor spremnega besedila na ovitku knjige.

Najprej je očrtal Dularjevo literarno pot od začetkov. Pri tem je poudaril, da se je Dularjev dar za epiko najprej odvijal v pripovedih o Krki — o življenju in usodah ob njej, še posebej v rodni Vavti vasi. Zadnji roman, „Krka pa teče naprej“, pa je po besedah prof. Bačarja tekst, kakršnega smo že dolgo pričakovali izpod peresa tega pisatelja.

To je široko zasnovana pripoved o Dularjevem (v knjigi Štularjevem) rodu, začeta s francosko zasedbo naših krajev v Napoleonovih časih in končujoča se skoraj v današnjih dneh. Seveda ne gre za družinsko kroniko, tudi v najboljšem pomenu ne, marveč za umetniško prikazovanje življenja, kot je skoraj stoletje in pol usihalo in spet naraščalo s Krko. Pisatelj ga ne motri z očmi sodobnika, marveč z očmi oseb, ki vstopajo in izstopajo iz pripovedi kot z velilkanske freske.

Prof. Bačar je med drugim opozoril, da knjiga ponuja mnogo več, kot pričakuje bralec: je študija življenja in dob, iz ozadja katerih se luščijo značilnosti tega življenja. Tu spoznamo pisatelja kot zelo natančnega in vestnega raziskovalca, ki si ne dovoli zapisati nečesa, česar ni prej preveril. Tudi ne gre prezreti, da je Dular do popolnosti izrazil svoj pesniški dar, zato je lahko strani romana poživil z opisi narave in naravnih pojavov, kakršnih je malo v slovenski literaturi.

Vse to in še obilo drugega, predvsem še izredno lep, sočen in klen jezik, v katerem teče pripoved, je po mnenju prof. Bačarja najboljši priložilo za roman tudi pribralcih.

Kot povabilo za branje sta izvenela tudi odlomka iz knjige, ki ju je na predstavitvi prebrala Božena Petrov.

Izredni občni zbor kot predstava

Ob kulturnem prazniku je KUD Svoboda Mirna pripravila „Izredni občni zbor“, ki je bil hkrati predstava in osrednja prireditev ob prazniku kulture

MIRNA — Kulturi nikoli ni šlo prav dobro, v zaostrenih gospodarskih razmerah ji gre še slabše. Toda vsi smo se že kar naveličali poslušati tožbe o njenem težavnem položaju. Zato od teh tožba ponavadi ni dosti haska. In mirenski kulturni delavci so se spomnili izvirnega načina, kako opozoriti na težave. Sklicali so izredni občni zbor KUD Svoboda Mirna, ki je pretekli petek zvečer pritegnil toliko Mirenčanov, da je bila dvorana TVD Partizan do kraja polna. Hkrati pa je bila to osrednja prireditev ob kulturnem prazniku.

„Krivec“ za tak način predstavljanja kulturnih problemov je Stane Peček, pevovodja mešanega pevskega zbora, ki je napisal scenarij in predstavo tudi režiral. Sicer izvirna zamisel v izvedbi ni dobila najbolj posrečene oblike, ker je bilo na odru premalo dogajanja, a za poznavalce razmer so bili dovolj zgovorna že parafrazirana besedila znanih ljudskih pesmi.

Tako so mirenski pevci, igralci, lutkarji in drugi v dobro uro trajajoči predstavi v spopadu z birokratsko strukturo KUD obdelali vse kulturne probleme pa še kakšnega zraven. S kulturo je namreč tako, da je daleč daleč zadaj za drugimi krajevnimi problemi. Denarja je bilo premalo celo za asfaltiranje, javno razsvetljavo in druge potrebe. Mirenski „župan“ samo obljublja pomoč, prav tako tajnik, da ne govorimo o SZDL, ki spi spanje pravičnega. Vse te bridke resnice so pevci zapeli, tako da vsa zadeva niti ni izgledala pretirano resno. Gledalci pa so le doumeli, da gre za resna vprašanja. In prav to je bil osrednji namen predstave, opozoriti na naš odnos do kulture, ki se

kaže v premajhni skrbi za njeno materialno osnovo, pa tudi v slabem obisku na kulturnih prireditvah. Na kulturnike se ponavadi vsi

spomnijo tik pred dvanajsto, ko je treba na hitro in čim boljše pripraviti proslavo.

J. S.

RAZGOVOR S POSLUŠALCI — Toni Vovk in Ivan Zoran sta na predstavitvi svoje knjige govorila o ustvarjalnih poteh, ki sta jih ubirala do njene končne podobe. (Foto: M. Markelj)

Govorica slike in besede

Trebanjci izdali zanimivo domačo knjižno novost — Likovni in pesniški svet dveh avtorjev

TREBNJE — Na dan slovenskega kulturnega praznika so v prostorih osnovne šole predstavili knjižno novost avtorjev Ivana Zorana in Tonija Vovka „To mora biti onkraj“, ki je izšla kot posebna številka Samorastniške besede v založbi trebanjske kulturne skupnosti.

Predstavitev knjige je organizator izpeljal kot razgovor z obema avtorjema, popestrilo pa ga je branje pesmi iz knjige in izvajanje trebantarskega tria novomeške glasbene šole „Marjana Kozine“, ki je zaigral nekaj Hribarjevih privedb narodnih pesmi. Razgovor je vodila Zvonka Falkner, pesmi pa je recital Jože Falkner. V prostoru, kjer je bila predstavitev, je bila postavljena tudi razstava reprodukcij grafičnih del, ki predstavljajo likovni del knjige.

Iz razgovora z avtorjema je bilo moč razbrati pot, ki je vodila od zamisli do izjave knjige. Pובodo je dal urednik Samorastniške besede Jože Zupan, ki se je pred

tremi leti dogovoril z Ivanom Zoranom, da bo pripravil samostojno pesniško zbirko ter dobil ilustratorja zanjo. Zoran se je odločil za Tonija Vovka, ki je zamisel o ilustriranju zbirke razširil v svobodnejše zasnovan likovni projekt. Iz skupne ideje o ustvarjanju novega sveta, v katerega se šelovek zateče, a se tudi v njem srečuje s svojo danostjo in usodo, sta pesnik in likovni ustvarjalec svobodno gradila vsak svoje. Zoran je oblikoval pesniški svet „kamen svet“, Vovk pa je z uporabo in mešanjem najrazličnejših tehnik izdelal ciklus ilustracij, ki predstavljajo likovno razvijanje skupne zamisli.

Omeniti velja, da je nastajanje tako oblikovane pesniške zbirke spodbudilo zamisel, da Zdravko Hribar napiše glasbo. Jože Skufca pa pripravi povezavo med vsemi tremi stvaritvami. Takšna predstavitev nas torej še čaka.

Poudariti velja tudi, da je natis in vezavo knjige solidno opravil DHC — toz Tiskarna iz Novega mesta.

MiM

Prešernovi nagrajenci

Nagrajen tudi pesnik Tone Pavček, dolenjski rojak

LJUBLJANA — Prešernove nagrade za leto 1983, podeljene 7. februarja na slovesnosti v Cankarjevem domu, so dobili: pesnik Tone Pavček za pesniško zbirko „Dediščina“, pisatelj Vitomil Zupan za svoj pisateljski opus in arhitekt Oton Jugovec za dosežke v arhitekturi. Nagrade Prešernovega sklada so prejeli: igravec Bine Matoh, violončelist Miloš Mlejnik, pesnik Boris A. Novak, slikarja Franc Novinc in Klavdij Palčič, baritonist Edvard Sršen, fotograf Tone Stojko, baletna plesalka Lena Stranič, igravec Aleš Valič in kostumografinja Marija Vidau.

ARHEOLOG PREDAVAL

NOVO MESTO, ŠKOCJAN — Danilo Breščak, pri tukajšnjem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine zaposleni arheolog, je imel minuli teden dve strokovni predavanji. 7. februarja je v mali dvorani oddelka NOB Dolenjskega muzeja govoril o arheološkem zaščitem iz opavanja na Medvedjeku v trebanjski občini, 8. februarja pa v osnovni šoli v Škocjanu o arheološkem izkopavanju v Zloganju, nedaleč od Škocjana.

17. II. petek

8.55 BIATLON 4x7,5 KM, prenos z ZOI
11.15 SLALOM ZA ŽENSKÉ, prenos 1. teka z ZOI
12.30 BIATLON 4x7,5 KM, posnetek zaključka tekmovanja na ZOI
13.20 SLALOM ZA ŽENSKÉ, prenos 2. teka z ZOI
14.30 BOB ŠTIRISED, prenos 1. in 2. vožnje z ZOI
17.05 POROČILA
17.10 JAZZ NA EKRANU: KVINTET REINHARDT SCHNUCKENACK
17.30 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za mladino
18.00 OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.15 RISANKA
18.30 OLIMPIJSKI PREGLED

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 MARCO POLO, zadnja oddaja iz italijanske nadaljevanke
21.05 NE PREZRITE, kulturna oddaja
21.20 ŠPANSKI BALET MARIA ROSA
21.40 DNEVNIK
21.55 OLIMPIJSKI PREGLED
22.15 ŽIVETI KOT VSI NORMALNI LJUDJE, jugoslovanski film
Pred dvema letoma v Pulju niso podelili nagrade za najboljši film, veliko zlato areno pa je za izvrstno režijo dela, ki ga bomo gledali drevi, dobil Miša Radivojević. Pripoved teče o mladem glasbeniku, ki bi rad uspel na akademiji, igrajo pa Svetislav Gončić, Milan Puzić, Sonja Savić, Olivera Ježina in drugi.

17.00 Hokejska tekma z ZOI — 19.15 Mali koncert: Ambasadorji — 19.30

Dnevnik — 20.00 Baletna oddaja — 20.30 Hokejska tekma z ZOI

OGLAŠUJTE V DL!

ZAGREB 1

8.55 Biatlon 4x7,5 km (prenos z ZOI) — 11.15 Slalom za ženske (prenos 1. teka z ZOI) — 12.30 Biatlon 4x7,5 km (prenos z ZOI) — 13.20 Slalom za ženske (prenos 2. teka z ZOI) — 14.30 Bob štirised (prenos 1. in 2. vožnje z ZOI) — 16.35 Video strani — 16.45 Poročila — 16.50 Vrtoglavci — 17.20 Izobraževalna oddaja — 17.50 Koledar — 18.00 Kronika občine Reka — 18.30 Olimpijski pregled — 19.30 Dnevnik — 20.00 Marco Polo (oddaja iz italijanske nadaljevanke) — 21.05 Zabavnoglasbena oddaja — 21.50 Dnevnik — 22.10 Olimpijski pregled — 22.25 Nočni kino: Triptih (sovjetski film)

— 17.30 G. Masot: Bog igre (televizijska drama) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Noč naslednjega dne (ameriški film) — 21.40 24 ur — 21.45 Veridjevo življenje (oddaja iz italijanske nadaljevanke)

ZAGREB 1

8.55 Smučarski teki na 20 km, Hitrostno drsanje na 10 km (prenos z ZOI) — 12.20 Smučarski skoki na 90-metrski skakalnici (prenos z ZOI) — 15.05 Igrani film — 16.40 Poročila — 16.45 Koledar — 16.55 Šibenka — Cibona (prenos košarkarske tekme) — 18.30 Olimpijski pregled — 19.30 Dnevnik — 20.00 Prenos umetnostnega drsanja z ZOI (med odmorom Olimpijski pregled in Dnevnik) — 23.00 V soboto zvečer

2

9.35 Skrivnost Nikola Tesla (jugoslovanski film) — 11.20 Kmetijska oddaja — 12.20 Prenos hokejske tekme z ZOI — 13.30 Prenos hokejske tekme z ZOI — 15.45 Glasbeno popoldne — 17.20 Zapuščina za prihodnost (dokumentarna oddaja) — 17.55 Zaključna revija v umetnostnem drsanju na ZOI — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Včera, danes, jutri — 21.00 Kvakva top (zabavnoglasbena oddaja) — 21.35 Nicholas Nickleby (oddaja iz angleške nadaljevanke)

2

16.10 Dnevnik — 16.25 Prehodna postaja (otroška oddaja) — 16.40 Ilustrirane zgodbe — 16.55 Izobraževalna oddaja — 17.25 Zdravo, mladi — 18.00 Olimpijski pregled — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Zagrebška panorama — 21.15 Borgijci (oddaja iz angleške nadaljevanke) — 22.10 Thommy's pop show (zabavnoglasbena oddaja)

2

17.25 Dnevnik — 17.45 Pisani avtobus (otroška oddaja) — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Video utopija (zabavnoglasbena oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Govorica telesa (baletna oddaja) — 20.45 Žrebanje lota — 20.50 Čas, ki živi: Pohorska legenda (dokumentarna oddaja) — 21.20 Zagrebška panorama — 21.35 Zagrebški sejem jazza

2

17.25 Dnevnik — 17.45 Beli kamen (oddaja iz švedske nanizanke za otroke) — 18.15 Rekreacija po japonsko (izobraževalna oddaja) — 18.45 Supermarket (glasbena in humoristična oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Lov za zakladom (francoski kviz) — 21.00 Zagrebška panorama — 21.15 Srečanje z beograjskim godalnim orkestrom Dušan Skovran — 22.00 Povodi in sledi (kulturna oddaja)

2

17.25 Dnevnik — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Fobije (izobraževalna oddaja) — 18.45 Mali veliki svet (dokumentarna oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Poštar zvoni samo enkrat (priredba gledališke predstave) — 22.05 Zagrebška panorama

18. II. sobota

8.00 POROČILA
8.05 GLASBA ZA CICIBANE: BRUNDO NA GUGALNICI
8.25 PEDENJŽEP
8.55 SMUČARSKI TEKI NA 20 KM, HITROSTNO DRSANJE NA 10 KM, prenos z ZOI
12.20 SMUČARSKI SKOKI (90 M), HITROSTNO DRSANJE NA 10 KM, BOB ŠTIRISED, prenos z ZOI
16.00 POROČILA
16.05 MESEČEK, beograjska oddaja za otroke
16.35 V PUŠČAVLINOŠČAVI, oddaja iz poljske nadaljevanke za mladino

17.25 PO POTI SLOVENSKE DRŽAVNOSTI: OB 40—LETNICI ZASEDANJA SNOS V ČRNOMLJU
17.55 OGENJ IN LED V LAKE PLACIDU, ameriški kratak film
18.15 RISANKA
18.30 OLIMPIJSKI PREGLED
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 UMETNOSTNO DRSANJE, prenos prostega tekmovanja žensk z ZOI
23.00 OLIMPIJSKI PREGLED
23.20 POROČILA
23.25 LIZA, francosko—italijanski film

2

13.25 Bob štirised (prenos z ZOI) — 16.15 Test — 16.30 Otroška predstava

19. II. nedelja

7.50 POROČILA
7.55 SMUČARSKI TEKI NA 50 KM, prenos z ZOI
10.15 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka z ZOI
12.20 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka z ZOI
13.45 SMUČARSKI TEKI NA 50 KM, posnetek zaključka tekmovanja z ZOI
16.00 POROČILA
16.05 MODRO POLETJE, oddaja iz

španske nanizanke za mladino
16.35 625, oddaja za stik z gledalci
16.55 ŽIVŽAV, oddaja za otroke
17.40 ŽIVIMO PONOČI, ameriški film
19.10 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
19.55 ZAKLJUČEK 14. ZIMSKIH OLIMPIJSKIH IGER, prenos iz Sarajeva
20.35 G. Mihić: ŠOFERJA, oddaja iz beograjske nadaljevanke
21.25 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
21.45 POROČILA

20. II. ponedeljek

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Modro kolo, Češčina, Zmaj v barvah, Književnost NOB, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
17.00 POROČILA
17.05 MESEČEK, beograjska oddaja

za otroke
17.35 PODRAVSKI OBZORNİK
18.00 OLIMPIJSKI PREGLED
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 R. Duncan: DVA NA IZBIRO, kanadska televizijska drama
20.55 SPOZNANO NEZNANO, dokumentarna oddaja
21.55 DNEVNIK

21. II. torek

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Nihče ne skrbi zanje, Za učitelje, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, Dolina Savinje, Zanimivo potovanje, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
17.35 POROČILA
17.40 ŠKATLICA Z GODBO
17.55 FOLKART PORTOROŽ 83:

ANSAMBLA RAJKO IN TINE ROŽANČ
18.25 POMURSKI OBZORNİK
18.40 MALI SVET: PRIJATELJI VETRA, zagrebška oddaja za otroke
19.00 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 V. Moberg: RASKENOV, zadnja oddaja iz švedske nadaljevanke
21.10 DNEVNIK

22. II. sreda

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Poštni nabiralnik, Od semena do rastline, Odmor, Dalmacija v NOB, Moč, ki gore premika, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
18.00 POROČILA
18.05 CICIBAN, DOBER DAN: DA BO MEDVEDEK LEPSI

18.25 POSAVSKI OBZORNİK
18.40 SAVA, REKA, KI ŽIVLJENJE DAJE, izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: CONRACK, ameriški film
21.40 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.45 DNEVNIK
21.55 OMIZJE

23. II. četrtek

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Bodimo čisti, Živi svet in fizika, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, Rečna Riba lipan, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
17.50 POROČILA
17.55 Slavko Pregl: ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA, oddaja iz nadaljevanke za mladino

18.25 CELJSKI OBZORNİK
18.40 DELEGATSKA TRIBUNA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 TEDNIK
21.05 DIAMANTI NA NEBU, oddaja iz angleške dokumentarne nanizanke
21.55 DNEVNIK
22.10 THOMMY'S POP SHOW, zabavnoglasbena oddaja

Najprej sam svoj zdravnik

Metliški zdravnik dr. Blaž Mlačak je prvi doktor medicinskih znanosti v dolejskem zdravstvenem centru — Proti poapnjenju žil lahko vsak veliko naredi sam z zdravim načinom življenja — Proti dejavnikom tveganja tudi z nenehno fizično aktivnostjo

METLIKA — Pred nedavnim je metliški zdravnik dr. Blaž Mlačak uspešno zagovarjal svojo disertacijo na medicinski fakulteti zagrebške univerze in postal doktor medicinskih znanosti. Dr. Mlačak je tako prvi in za sedaj tudi še edini doktor znanosti v dolejskem zdravstvenem centru. Njegova znanstvena raziskava se ukvarja z epidemiologijo bolezenskih stanj arterijske in venske cirkulacije nog. Po domače povedano: gre za bolezen poapnjenja žil v nogah. Pred doktoratom se je Mlačak, ki je prišel v Metliko takoj po končani fakulteti leta 1972, opravil specializacijo iz splošne medicine, končal tretjo stopnjo medicinskega študija in magistrirjal in že takrat raziskoval dejavnike, ki vplivajo na bolezenske spremembe obočij nog.

— Kako ste se lotili svojega dela in zakaj ste se odločili prav za to raziskavo?

„Bolezni ožilja so glavni socialno-zdravstveni problem sodobnega človeka in so tako po obolenosti kot po smrtnosti na prvem mestu. Zgodnje odkrivanje te bolezni, še posebej pa stalna skrb za zdravje in odpravljanje dejavnikov tveganja, ki pospešujejo oziroma povzročajo nastanek ateroskleroze (poapnjenja žil), lahko v veliki meri pripomore, da to bolezen uspešno zdravimo, oziroma se ji izognemo. Svojo raziskavo sem opravil po reprezentativnem vzorcu, tu gre za slučajnostno izbiro 811 oseb iz metliške občine, ki sem jih sistematično pregledal po določenih kriterijih. Pri raziskavi razsežnosti sklerotičnih sprememb na žilah nog sem uporabljal sodobno aparaturo, ultrazvočni Dopplerjev detektor, s pomočjo katerega je moč zelo objektivno ugotoviti bolezenske spremembe na arterijah spodnjih udov, in to v predklinični fazi, se pravi takrat, ko bolnik še ne čuti nobenih težav.“

— Povejte nekaj o aterosklerozi nog, se pravi o poapnjenju žil na spodnjih udih.

„Ateroskleroza nog, preprosto povedano, delimo na štiri stadije: v prvi fazi človek še ne čuti bolezenskih znakov, naš aparat, ultrazvočni Dopplerjev detektor, pa začeto bolezen že odkrije, v drugem stadiju se po določenem času hoje pojavi bolečina, v tretjem človek čuti bolečino tudi pri mirovanju, nato pride do gangrene, tkivo odmira in nuja je amputacija. Seveda se ateroskleroza ne pojavlja samo na nogah, marveč te bolezenske spremembe na ožilju nog sovpadajo s poapnjenjem žil tudi na drugih organskih sistemih: na sreu, možganih in drugje. Dejavniki tveganja pa so isti.“

SREČANJE S PESNIKOM

NOVO MESTO — Pionirska knjižnica Študijske knjižnice Mirana Jarca je 8. februarja pripravila srečanje najmlajših bralcev s pesnikom Severinom Šaljem in njegovo knjižico pesmi za otroke „Teče to in teče ono“.

TRŽAČANI V GOSTEH

NOVO MESTO — Minuli teden, 6. in 7. februarja, so igralci Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta nastopili v tukajšnjem Domu kulture v „Radovanom III“, delom sodobnega jugoslovanskega pisca Dušana Kovačevića.

POMOČ STAREJŠIM KOT TEKMOVANJE

LJUBLJANA — V počastitev 40-letnice obnove Rdečega križa Slovenije razpisuje RK v sodelovanju z ZMSM, ZPMS in Loterijo Slovenije tekmovanje pionirjev-mladih članov RK in mladine za pomoč starejšim ljudem, invalidom in drugim pomoči potrebnim. Tekmovanje sicer traja že od 1. februarja, vendar krajevne organizacije še do 20. februarja sprejemajo prijave, kajti tekmovanje bo trajalo do 26. julija, dneva solidarnosti, rezultate pa bodo razglasili za dan pionirjev 29. septembra.

— In kateri so dejavniki, ki pospešujejo nastanek in razvoj te bolezni?

„To so predvsem kajenje, zvišan krvni pritisk, sladkorna bolezen, dednost, starost, spol. Posebej pa naj opozorim na povezavo med fizično aktivnostjo in ateroskleroza na arterijah ter kroticah na venskem sistemu spodnjih udov. V raziskavi se je pokazalo, da fizična aktivnost ugodno vpliva na nekatere dejavnike tveganja. Pri fizično aktivnih ljudeh je manj debelih in manj sladkornih bolnikov, prav tako je manj takih z zvišanim krvnim pritiskom. Skratka, raziskava nedvoumno kaže, da je med fizično aktivnimi ljudmi manj ateroskleroze na arterijah nog.“

Dr. Blaž Mlačak: „Dejavniki tveganja za nastanek ateroskleroze (poapnjenja žil), ki so glavni zdravstveno-socialni problem sodobnega človeka, bomo zmanjšali z borbo proti debelosti, kajenju, s pravilno prehrano ter nenehno fizično aktivnostjo.“

— Kaj torej priporočate?

„Vsak človek naj bo vsaj dvakrat na teden toliko fizično aktiven, da se zaradi te aktivnosti v normalnih temperaturnih okoliščinah močno spoti, pri tem pa naj izbira take vaje, da je aktivnih čimveč mišic, najmanj en sedmina vseh. To pa bo dosegel z rahlim tekom v naravi, plavanjem, priporočljivo je tudi igranje košarke, odbojke, rokomet, nogometa in drugih iger. S tem porabimo odvečne kalorije, normaliziramo telesno težo, preprečujemo sladkorno bolezen, preprečujemo tvorjenje maščobe v krvi. Taka fizična aktivnost racionalizira porabo kisika v krvi, krepi srčno mišico, ne gre zanemariti tudi občutka sprostitve, duševne sproščenosti, ki blaži stresna stanja, le-ta namreč vplivajo na povečano izločanje hormonov nadledvične žleze, ki botrujejo pri nastanku aterosklerotičnih komplikacij.“

POLEPŠUJEJO SVOJ KRAJ

KRŠKA VAS — Krajanje želijo privabiti poleti čimveč obiskovalcev, zato vneto urejajo vas. Kopalcem bodo omogočili dohod do Krke po stopnicah. V kostonjem drevoredu bodo razpostavili klopi, da se bodo domačini in turisti lahko hladili v prijetni senci. Med drugim planirajo tudi sanacijo največje privlačnosti kraja, Dvornikovega jezua na Krki. Imajo še druge načrte, med katerimi je postavitev majhne hidroelektrarne, zato razmišljajo o uvedbi samoprispevka.

POPRAVEK

KOČEVJE — Pri nas se je ogasila tov. Figarjeva iz Kočevja in nas opozorila, da podatek, ki smo ga dobili in zapisali v osmrtniki Jožeta Zalarja, ne drži, in sicer, da ni bil predčasno upokojen, ampak je imel priznanih celo 36 let delovne dobe, kar je bilo takrat več kot dovolj za polno pokojninsko dobo.

TEKMOVALI V ZNANJU O JURČIU

ŽUŽEMBEREK — Na kulturni praznik je bilo v tukajšnji kinodvorani literarno tekmovanje. V znanju o Josipu Jurčiču se je pomerilo osem ekip učencev od 5. do 8. razreda. Najboljša je bila ekipa 8. a. V kraješem kulturnem sporedu sta sodelovala pionirski pev-

●Jaz svojim pacientom odkrito povem, da vseh njihovih zdravstvenih težav ne moremo odpraviti le z zdravili. Gotovo je najbolj koristna preventivna dejavnost, z našim načinom življenja je treba kar se le da zmanjšati vpliv faktorjev tveganja in s tem zmanjšati ogroženost od ateroskleroze. Vsa moja dognanja bodo objavljena tudi v strokovni medicinski literaturi. Poudarjam, da je bila moja raziskava znanstvena, njene izsledke in spoznanja pa lahko zelo koristno uporabimo v vsakdanjem življenju.

Naj še enkrat ponovim: vsak je dolžan skrbeti za svoje zdravje in ena od pomembnih skrbi mora biti usmerjena k zmanjšanju števila in obsega škodljivih dejavnikov, da bi tako preprečili nastanek otrditve žil, to pa bomo dosegli z borbo proti debelosti, kajenju, s pravilno prehrano ter nenehno fizično aktivnostjo. Tako zmanjšujemo dejavnike tveganja za obolenje žil na nogah, srčni infarkt in možganski kap.“

— Kakšna bi po vašem mnenju morala biti organizacija zdravstva, da bi bilo to čimbolj učinkovito in racionalno?

„Dosedanje izkušnje kažejo, da bi lahko marsikatero zadevo, ki jo sedaj opravljajo specialistične službe na poliklinikah in bolnišnicah, lahko uredili na ravni zdravniške splošne medicine. Zato moramo temeljito diagnosticirati in terapevtskega dela prenesti na osnovno zdravstveno službo. Dvigniti moramo strokovnost zdravnikov splošne medicine in izboljšati tehnično opremljenost osnovne zdravstvene službe. Žal je razkorak med potrebami in materialnimi možnostmi v zdravstvu velik in to bi morali videti tudi tisti uporabniki, ki pogosto zahtevajo višjo raven in obseg zdravstvenih storitev, kot so za določeno bolezensko stanje potrebne. Pri samoupravnem sporazumevanju moramo upoštevati dejansko stanje in se dogovoriti za realne programe, ki bodo omogočili racionalno zdravstveno varstvo.“

Dejavnosti in usmeritve, ki naj pripeljejo do bolj racionalnega zdravstva, so torej: razvoj in usposabljanje osnovne zdravstvene dejavnosti, samozaščitni ukrepi prebivalstva, ki naj bodo temelj preprečevanja predvsem kronično-degenerativnih bolezni, stopenjska diagnostika in ustreznost delovne sile v hkratnim nadaljnjim zmanjševanjem bolnišničnega zdravljenja.“

A. BARTELJ

ski zbor in recitacijska skupina z odlomkom iz „Jurija Kozjaka“ in „Desetega brata“. Dr. Matjaž Kmecl, ki je ta dan obiskal žužemberško šolo, je čestital vsem 40 tekmovalcem in jim izročil knjižna darila. Pionirji so mu v spomin na srečanje podarili lesen krožnik s podobo žužemberškega gradu.

RAZSTAVA OB JUBILEJU „SONETNEGA VENCA“

NOVO MESTO — V študijski knjižnici Mirana Jarca je od minulega ponedeljka na ogled razstava, posvečena 150-letnici izida Prešernovega „Sonetnega venca“. Kot je znano, je pesnik to pesnitve posvetil Primičevi Juliji — njeno ime je mogoče prebrati v akrostihu Magistrala, petnajstega soneta „Sonetnega venca“ — in si nakopal hudo jezo njenih meščanskih staršev. Prešernova nesojna izvoljenka počiva na šmihelskem pokopališču kot gospa Scheuschensuelova.

FOTOGRAFIJE O PLEČNIKU

NOVO MESTO — Minuli petek zvečer so v razstavišču „Pri slonu v gosteh“ odprli razstavo fotografij o znanem slovenskem arhitektu Jožetu Plečniku. Avtor fotografij je Damjan Gale.

ŠTIRIDESETLETNICA SLOVENSKE NARODNE OBLASTI

Predsedstvo Slovenskega narodnoosvobodilnega odbora (SNOO) je 5. februarja 1944. z odlokom razpisalo svoje prvo zasedanje, in to „v kraju, ki bo članom posebej sporočen“. Za kraj zasedanja SNOO — izvoljen je bil na Zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in je štel 120 članov — so izbrali Črnomelj v osvobojeni Beli krajini, kjer so 19. in 20. februarja postavili temelje naše narodne oblasti in ljudske demokracije v svobodni prihodnosti; SNOO pa se je kot najvišji oblastveni organ preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilni svet — SNOS. V spomin na ta pomembni dogodek za ves slovenski narod si je črnomaljska občina izbrala 19. februar tudi za občinski praznik.

ZGODOVINSKI DOM — V sedanjem črnomaljskem kulturnem domu (takratni Sokolski dom) je bilo pred štiridesetimi leti 1. zasedanje SNOS.

Kot je dejal Boris Kidrič, pa ni bil nikakršen slučaj, da je bilo 1. zasedanje SNOS po zgodovinskem II. zasedanju AVNOJ. Če je namreč Kočevski zbor sodil med temeljne pogoje za zasedanje v Jajcu, pa je bilo slednje nujni temelj za sistematično graditev resnične narodne oblasti tako pri slovenskih kakor tudi pri ostalih jugoslovanskih narodih.

SLOVENCİ PRVI UZAKONILI FEDERATIVNI ODNOS

Delo, ki je bilo pred štiridesetimi leti pred člani SNOS v Črnomlju, ni bilo ne majhno ne lahko, saj so morali dograditi oz. izpopolniti slovensko državnost in njen organizem, ki sta bila na Kočevskem zboru izdelana le v ogrodju.

Obširne in zahtevne naloge, ki so jih morali člani rešiti v dveh dneh, so bile torej dovolj jasne, toliko bolj, ko je predsednik Josip Vidmar, ki je odprl prvo zasedanje, objavil kar trideset točk obsegajoči dnevni red in ko sta Boris Kidrič in Edvard Kardelj prebrala obširna referata. Poleg političnih smernic graditve oblasti in slovenske državnosti v okviru Jugoslavije, ki sta jih podala v govorih, pa je Kardelj med drugim poudaril: „Ko boste danes pretresali sklepe AVNOJ in njihov pomen za našo nacionalno usodo, je treba istočasno naglasiti pred vsem svetom, da je nova Jugoslavija tudi za slovenski narod njegova lastna država, v kateri bo sodeloval z vsemi svojimi silami in sredstvi, pomagal krepiti njeno moč, razvijati blagostanje v njej, utrditi demokratične pridobitve, ki so v njej uresničene, in ki jo bo, če bo v bodoče potrebno, branil tudi s svojo lastno krvjo, prav tako, kakor jo v teh dneh pomaga graditi s krvjo svojih najboljših sinov in hčera.“

O tem, da je Kardelj pravzaprav bral misli udeležencev, ni dvoma, kar so potrdili tudi s sprejemom deklaracije o potrditvi dela slovenske delegacije na II. zasedanju AVNOJ, ki sicer ni bila na dnevnem redu. V njej so poudarili, da se je slovenski narod združil z narodi Srbije, Hrvaške, Makedonije, Črne gore, Bosne in Hercegovine v federativno demokratično Jugoslavijo „svobodno, po lastni volji, na temelju pravice slehernega naroda do samoodločbe, vključno pravice odcepitve pa tudi združitve z drugimi narodi“. SNOS se je tudi zavezal v imenu slovenskega naroda, da bo

slovenski narod častno izpolnil obveze, ki izhajajo iz njegove pripadnosti k federativni Jugoslaviji. S to deklaracijo so bili Slovenci prvi, ki so uzakonili federativni odnos prav na I. zasedanju SNOS v Črnomlju.

Med najpomembnejšimi dokumenti, ki so jih sprejeli in ki so temelji narodne oblasti in ljudske demokracije, so bili izjava SNOS o pravicah in dolžnostih slovenskega naroda, deklaracija SNOS o vzpostavitvi nacionalnega komiteja osvoboditve Slovenije (NKOS — vlade) ter odlok o razpisu volitev v NOO.

POSTAVLJENI TEMELJI OBLASTI IN LJUDSKE DEMOKRACIJE

Izjava SNOS o pravicah in dolžnostih slovenskega ljudstva je bil prvi ustavni dokument nove slovenske države v okviru federativne demokratične Jugoslavije. V tej izjavi je zapisano, da se slovensko narodnoosvobodilno gibanje bori za zakonitost, enakopravnost ne glede na spol, narodnost in raso, svobodo vesti, besede, tiska, zborovanja in združevanja, nedotakljivosti osebe in stanovanja, pravico do dela, oddiha in starostne skrbe. Te pravice so seveda lahko uveljavljale že tedaj, med vojno, kolikor je to dovoljeval teror okupatorja in narodnih izdajalcev ter druge težke okoliščine zaradi vojnih razmer. Temeljna dolžnost vsakega državljanca pa je bila obramba domovine; izdajalci so poleg drugih kazni izgubili tudi državljanske pravice.

V organizmu nastajajoče slovenske nacionalne državnosti do zasedanja v Črnomlju še ni bilo organa, ki bi bil sam na sebi vlada. S postavitvijo nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije (NKOJ), ki je značaj vlade imel, pa je nastopila načelno tudi za nacionalne svete možnosti, da postavijo svoje vlade, ko bodo dani pogoji. Zato je SNOS izdal „deklaracijo o postavitvi NKO Slovenije“, v kateri ugotavljajo, da nudijo sklepi AVNOJ in federativna Jugoslavija slovenskemu narodu pravico in možnost, da v okviru države ustanovijo lastno nacionalno vladno. Seveda je takrat še ni bilo moč vzpostaviti, saj je bilo še prehodno in pripravljeno obdobje, poleg tega pa večji del slovenskega naroda še ni bil osvobojen in zato ni mogel svobodno izraziti svoje volje

glede bodoče slovenske vlade. Zato pa so z odlokom ustanovili upravne odseke, ki naj bi bili takoj, ko bo vzpostavljen NKOS, spreminjeni v poverjeništa. Namesto NKOS bo torej — tako so odločili udeleženci zasedanja — opravljalo njegove funkcije, to je funkcije vlade, predsedstvo SNOS, ki bi svoje odseke povežalo z ustreznimi poverjeništvami NKOJ, kolikor to zahteva potreba enotnega državnega vodstva.

SNOS je sprejel tudi predlog o ustanovitvi zakonodajnega odbora SNOS, ki je sodeloval pri izgraditvi pravnega reda, skrbel za njegovo skladnost z osnovnimi demokratičnimi načeli ureditve Slovenije in Jugoslavije, varoval zakonitost in temeljne pravice državljanov.

MED ZASEDANJEM — 19. in 20. februarja 1944 je bilo v Črnomlju 1. zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta (SNOS). Na zasedanju so bili navzoči tudi predsednik AVNOJ dr. Ivan Ribar, član CK KPJ Moša Pijade, član AVNOJ Vlada Zečević, sekretar AVNOJ Rodoljub Čolaković, šef britanske vojaške misije pri Glavnem štabu NOV in PO Slovenije major William Jones. Na fotografiji: pogled v dvorano med zasedanjem.

V takratnem času so izdali tudi tretje volilne predpise med narodnoosvobodilno vojno. Odlok SNOS o razpisu volitev v narodnoosvobodilne odbore se je opiral na sklep kočevskega zbora, ki določa, da bodo „NOO izvoljeni po načelu ljudske demokracije kot temeljni organi ljudske oblasti“. Razpis je veljal za volitve v krajevne, okrajne in okrožne NOO, ki so bili samoupravne enote. Okrajni in okrožni NOO so imeli svoje skupščine, te pa svoje izvršne odbore. Odlok je uvedel splošno, aktivno in pasivno volilno pravico za vse državljane od 18. leta starosti dalje, tudi vojaške osebe ne glede na

starost. Določili so, da ne smejo voliti le umobolni in tisti, ki so jim odvzeli državljanske pravice. Seveda pa je moral vsak neposredno izvoljeni odbornik in član skupščine poročati svojim volilcem o delu, jim zanj odgovarjati in je bil lahko vsak čas odpoklican, če je to sklenila večina volilcev po postopku, ki ga je pozneje določilo predsedstvo SNOS. Na zasedanju so sprejeli tudi odlok o zvišanju števila članov SNOS in o postopnih dodatnih volitvah.

MED TRIDESETIMI TOČKAMI DNEVNEGA REDA VRSTA ODLOKOV

Med številnimi drugimi odloki, ki so jih sprejeli, je bil tudi odlok o ustanovitvi komisije pri predsedstvu SNOS za ugotavljanje zločinov okupatorja in njegovih pomagačev ter odlok o ustanovitvi verske komisije, ki je bila edina, ki je bila vezana direktno na SNOS (vse druge so bile zaradi svoje pomembnosti vezane na predsedstvo SNOS). Črnomaljsko zaseda-

boni, ki jih je na podlagi tega zakona in na podlagi pooblastila predsedstva SNOS izdal Denarni zavod Slovenije v višini ene, petih in desetih lir, je bilo rešeno vprašanje pomanjkanja plačilnih sredstev. Seveda pa bon ni bil denar, ker bi tega ne bilo mogoče postavljati v relacijo s propadajočo okupatorjevo valuto, zato je predsedstvo SNOS junija 1944 lahko odpravilo zaščito denarnih zavodov in omejevanje izplačevanja vlog.

Odlok o narodnem davku pa je vzpostavil enoten progresiven davek, ker na osvoboje-

Seveda si je partizanska oblast prizadevala omogočiti redno nadaljevanje pouka, zato so na zasedanju v Črnomlju izdali odlok o ustanovitvi roditeljskih svetov pri NOO na slovenskem ozemlju. Roditeljski sveti so bili posvetovalni organi o vprašanjih šolstva, njihova glavna naloga pa je bila, da so sledili šolskemu delu, povezovali šolo in ljudstvo, posredovali med starši in učitelji ipd.

Ob končanem zasedanju 20. februarja 1944 je SNOS iz današnjega črnomaljskega kulturnega doma poslal pozdrave maršalu Titu in poudaril, da bo pod njegovim vodstvom ustvarjena nova Jugoslavija in da se bodo v njej uresničile tisočletne sanje slovenskega naroda o svobodi in neodvisnosti.

S tem da so položili temelje slovenske narodne oblasti in ljudske demokracije, so člani SNOS z zadovoljstvom zapustili Črnomelj, prepričani, da se bodo njihovi sklepi, odloki in deklaracije začeli uresničevati čimprej — če ne prej, v svobodni, življenjski in delovni, ki se je bilo razgibano kot le kaj. Kako tudi ne, ko pa je samo leta 1944 v tej deželi ob Kolpi začelo delovati kar 18 institucij, ki so še danes, po štirih desetletjih, med Slovenci nepogrešljive. To so Inštitut za narodnostna vprašanja, Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, Muzej ljudske revolucije Slovenije, Narodna banka Slovenije, komisija SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi, republiški sekretariat za pravosodje in upravo, republiški sekretariat za notranje zadeve, javno tožilstvo SR Slovenije, plenum kulturnih delavcev OF, SNG Drama Ljubljana, TANJUG, Radio Ljubljana, Društvo novinarjev, Partizanski pevski zbor, Lek Ljubljana, Zveza kmetijskih inženirjev in tehnikov ter Društvo veterinarjev in veterinarskih tehnikov.

Pripravila: MIRJAM BEZEK

nem, ozemlju ni bilo mogoče ustvariti aparata za izvajanje kompliciranega davčnega sistema. Ta davek se je večal z višjimi dohodki ali večjim premoženjem, plačeval pa se je v gotovini ali naravi. Veljal je ekstenčni minimum, se pravi prostost davka na premoženje, ki je bilo potrebno za obstoj zavezanca in oseb, za katere je bil dolžan skrbeti.

nje še ni izvedlo ločitve cerkve od države in temeljni smisel verske komisije je bil „zavarovati nemoteno bogastje in da bi se brez težav uredili odnosi med slovensko narodno oblastjo in cerkvijo“. Seveda je bilo izvrševanje te temeljne naloge v veliki meri odvisno od osvobojenega ozemlja, zato je imel odlok svoj praktični pomen le v Beli krajini, kjer je ljubljanski škof prav po prizadevanjih verske komisije imenoval enega od župnikov za generalnega vikarja za Belo krajino.

Poleg odloka o postavitvi komisije za upravo razlaščenega premoženja, ki je bil pomožni upravni organ gospodarske narave, je izdal SNOS tudi dva pomembna gospodarska odloka, in sicer o zaščiti gozdov na slovenskem ozemlju ter o obvezni obdelavi plodne zemlje, o zaščiti semen in plemenske živine. Oba odloka sta varovala kmetijsko proizvodnjo, s tem pa tudi kmeta, ki je želel delati na zemlji.

V okviru finančnih predpisov pa so sprejeli odloka o izdaji plačilnega bona in o narodnem davku. Kljub zapori vlog in tekočih računov pri denarnih zavodih namreč ni bilo v prometu zadosti gotovine. Zato je bilo nujno izdati plačilni bon, ki bi nadomestil denar. Prav odlok o izdaji plačilnega bona, ki ga je izdal SNOS na I. zasedanju, in usnotavitev „Denarnega zavoda Slovenije“ po odloku predsedstva SNOS 12. marca 1944 predstavljata tretjo fazo razvoja financ in nov temelj finančnega gospodarstva na osvobojenem ozemlju. Z

Živahno praznovanje

Prireditve ob črnomaljskem občinskem prazniku bodo ves mesec — V petek slavnostna akademija

ČRNOMELJ — Praznovanja v počastitev črnomaljskega občinskega praznika in 40. obletnice SNOS potekajo v občini že ves teden. Tako so v torek v Domu JLA odprli filatelistično razstavo, v sredo pa je bila svečana seja občinskega komiteja ZKS, na kateri so podelili izkaznice novo sprejetim članom.

• Danes, v četrtek, bo ob 16.30 v kulturnem domu otvoritev stalne razstave SNOS, ob 17. uri pa ob otvoritvi prenovljenega kulturnega doma tudi podelitev priznanj za najboljše spis na temo I. zasedanja SNOS, partizanski samospeli in recitacije; sodelovali bodo Marija Bitenc, Zlata Ognjanovič, Stane Koritnik, Andrej Kurent in Ciril Cvetko.

• V petek, 17. februarja, bo v kulturnem domu ob 18. uri slavnostna akademija, na kateri se bodo predstavile kulturne skupine pobratene črnomaljske in dugoreške občine, posameznikom in delovnim organizacijam pa bodo podelili tudi posebna priznanja ob 10. obletnici pobratena.

• Od 24. februarja do 1. marca bo v kulturnem domu teden domačega filma, ves februar pa se bodo v občini vrstila športna tekmovanja v streljanju, malem nogometu, šahu in kegljanju.

• V torek, 10. aprila, bo v kulturnem domu gostovalo Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane s komedijo Toneta Partljiča: Moj ata — socialistični kulak.

NA POTI Z ZASEDANJA — Edvard Kardelj z ženo Pepco in spremljevalcem Vladom Miklavcem — Henrikom na poti z zasedanja SNOS v Črnomlju.

slovenija ceste tehnika
LJUBLJANA

**TOZD „KOVINAR“
ČRNOMELJ**

PROIZVODNI PROGRAM:
— STROJI IN OPREMA ZA
RUDARSTVO IN GRAD-
BENIŠTVO
— OPRAVLJANJE USLUG
KOVINSKOPREDELO-
VALNE STROKE
OBČANOM IN POSLOV-
NIM PARTNERJEM ČESTI-
TAMO OB PRAZNIKU OB-
ČINE IN 40 LET SNOSA

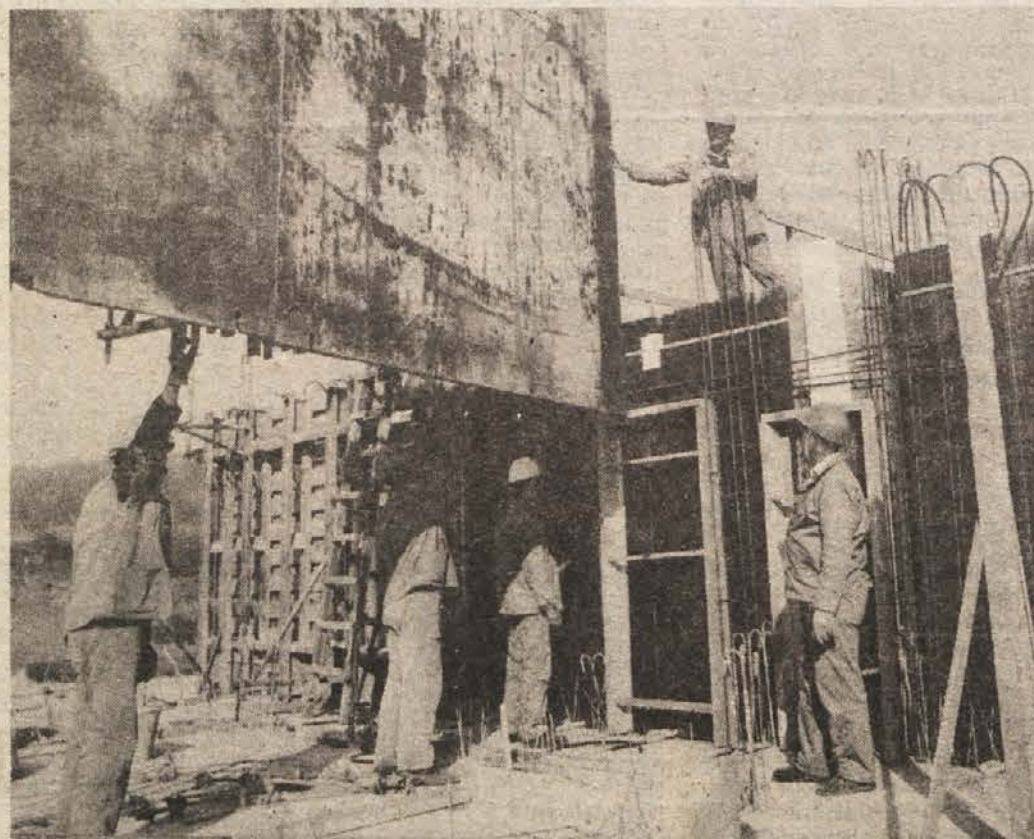

Občanom čestitamo za praznik občine in 40 let SNOS

ČRNOMELJ

**Delovna organizacija za gradbeništvo,
obrt, komunalo in industrija
gradbenega materiala**

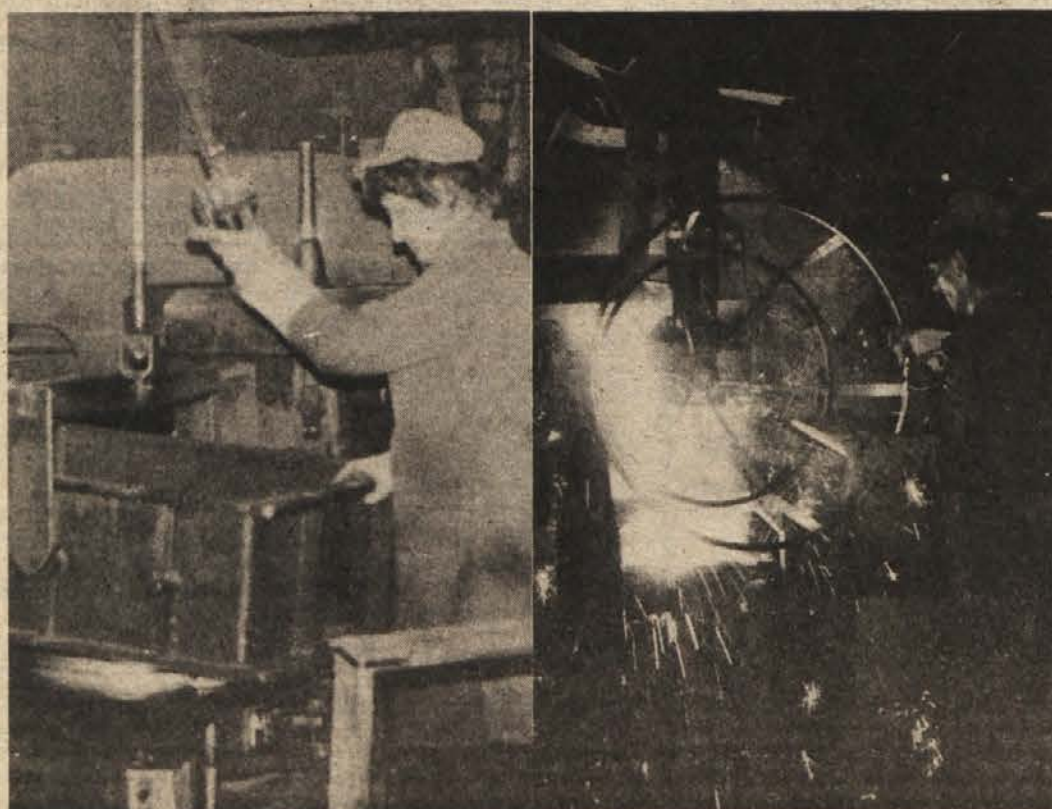

OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK
OBČINE ČRNOMELJ IN 40-LETNICO SNOS

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN
STROJNA TOVARNA

**BELT
ČRNOMELJ**

DELOVNIM LJUDEM OBČINE ČRNOMELJ ČESTITAMO
ZA OBČINSKI PRAZNIK IN 40 LET ZASEDANJA SNOS —
POMNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

**INDUSTRIJA
KONDENZATORJEV
SEMIČ**

DELAVCI TOZD IN DSSS:

TOZD TOVARNA ELEKTRONSKIH KONDENZATORJEV
TOZD TOVARNA ENERGETSKIH KONDENZATORJEV
TOZD TOVARNA MEHANSKIH DELOV IN NAPRAV
TOZD TOVARNA ELEMENTOV ZA ODPRAVO
RADIOFREKVENČNIH MOTENJ
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Delovnim ljudem
čestitamo za praznik
občine Črnomelj
in 40-letnico SNOS

sozd
revirski energetski kombinat
edvarda kardelja, trbovlje
Rudnik rjavega
premoga Kanižarica - Črnomelj
p. o.
68340 Črnomelj

Delovnim ljudem čestitamo za praznik
občine Črnomelj in 40-letnico SNOS

TOZD PEKARNE
DOLENJSKA
PEKARNA ČRNOMELJ

DNEVNA PONUDBA:
— mlinci z jajci
— krofi
— keksi
— potice
— izdelki po naročilu
— trajno svež prleški kruh

OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ IN 40-LETNICO SNOS

Z »BELA KRAJINA«

OBRTNA ZADRUGA ČRNOMELJ
Ul. 21. oktobra 17 b
p.o. tel.: (068) 51-614

- izdelava raznovrstnih kovinskih izdelkov
- popravilo in vzdrževanje električnih strojev in drugih električnih aparatov in naprav
- izdelava in popravilo lesenih predmetov, tekstilnih predmetov in predmetov iz usnja in gume
- izdelava predmetov iz plastičnih mas
- izdelava predmetov iz nekovin
- prevoz blaga v cestnem prometu
- napeljava in popravilo gradbenih instalacij
- završna in obrtna dela v gradbeništvu
- opravljanje storitev z gradbeno mehanizacijo
- tiskanje tiskovin in izdelkov sitotiska in
- žaganje lesa za potrebe glavne dejavnosti samostojnih obrtnikov in za krajevne potrebe

**ČESTITAMO
ZA
PRAZNIK**

Kmetijska zadruga Črnomelj

Kmetijska zadruga Črnomelj s temeljno organizacijo „KMETIJSTVO“ Črnomelj — tozd Tovarna „BELSAD“, tozd ŽIVINOREJA in DSSS čestita kooperantom in poslovnim prijateljem za praznik občine Črnomelj in 40 let SNOS ter jim želi obilo delovnih uspehov.

**OBČANOM ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ
IN 40-LETNICO SNOS**

**TOZD
KONFEKCIJA
ČRNOMELJ**

PROIZVODNI PROGRAM:
kopalke, trenirke, telovadni dresi, spalne srajce, pižame, obleke za prosti čas
**ČESTITAMO ZA PRAZNIK
OBČINE ČRNOMELJ IN
40 LET SNOS VSEM OBČANOM**

gorenjetgo

Titovo Velenje

TOZD KOMPRESORJI
ČRNOMELJ

OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ IN 40-LETNICO SNOS

**SOZD INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO
DO TME ADRIA**

**TOZD PROIZVODNJA LESNE
OPREME ČRNOMELJ**

- Naša dejavnost:
- razrez hlodovine iglavcev
 - izdelava korpusnega pohištva za vse programe prikoličarske dejavnosti
 - izdelava letvic za karoserije prikolic
 - izdelava profilnih letvic za potrebe prikoličarske proizvodnje.

OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ IN 40-LETNICO SNOS

GOLFTURIST, o.o., Ljubljana
TOZD GOSTINSTVO
»BELA KRAJINA«, b.o.

68340 Črnomelj, Kolodvorska 62
Telefon (068)51-035, 51-239

V Beli Krajini se priporočamo s svojimi gostinskimi objekti: Penzion „Lahinja“, restavracija „Grad“, diskoteka „Grad“ in bife „Kolbezen“ v Črnomlju, penzion „Smuk“ v Semiču, hotel „Bela Krajina“, gostišči „Na dragah“ in „Veselica“ v Metliki ter sezonski objekti camping „Kolpa“ Vinica in kopališči v Podzemlju in Metliki.

Delovnim ljudem čestitamo za praznik
občine Črnomelj in 40-letnico SNOS

KRKA Krka, tovarna zdravil, Novo mesto

Komisija za cenitev in odprodajo sredstev izven uporabe

razpisuje javno licitacijo za odprodajo vozil:

1. Tovorni avtomobil IMV 2200 D, leto izdelave 1977, reg. št. NM 872 — 29, izklicna cena 110.000,00
2. Tovorni avtomobil IMV 2200 D, leto izdelave 1978, reg. št. NM 422—32, izklicna cena 60.000,00
3. Tovorni avtomobil IMV 2200 D, leto izdelave 1978, reg. št. NM 422—31, izklicna cena 7.000,- (brez motorja)
4. Tovorni avtomobil IMV 2200 D, leto izdelave 1978, reg. št. NM 422-30, izklicna cena 70.000,-
5. Tovorni avtomobil IMV 2200 D, leto izdelave 1978, reg. št. NM 422-29, izklicna cena 90.000,-
6. Tovorni avtomobil TAM 60 TB 5, leto izdelave 1976, reg. št. NM 818-71, izklicna cena 200.000,-

Licitacija bo v petek, 27. 2. ob 10. uri, na parkirišču pred upravno zgradbo Krke v Ločni. Oglede vozil bo eno uro pred pričetkom licitacije (prodaja po sistemu videno-kupljeno). Kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Kupljena vozila je potrebno plačati takoj oziroma najkasneje v treh dneh po prevzemu. Prometni davek plača kupec in ni vključen v izklicno ceno. Varščina znaša 10 odstotkov izklicne cene. Informacije lahko dobite pri tovarišu Rožiču, telefon 22-441, interno 416.

Proizvodno podjetje „Oprema“ Kočevje

Na podlagi sklepov samoupravnih organov razpisne komisije

razpisujemo naslednja dela in naloge:

1. vodja tozd Lesna predelava
2. vodja tozd Usluga
3. Vodja gospodarsko-računovodskega sektorja v delovni skupnosti skupnih služb

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod zaporedno številko 1:
— da imajo višjo ali srednjo izobrazbo lesne, tapetniške ali pleskarske smeri
— da imajo najmanj pet let delovnih izkušenj pri opravljanju vodilnih del in nalog
— da imajo pravilen odnos do dela in samoupravljanja
— da njihovo delo jamči, da bodo doseženi cilji TOZD.

Pod zaporedno številko 2:
— da imajo srednjo ali VKV izobrazbo pleskarske, tapetniške ali lesne smeri
— da imajo najmanj pet let delovnih izkušenj pri opravljanju vodilnih del in nalog
— da imajo pravilen odnos do dela in samoupravljanja
— da njihovo delo jamči, da bodo doseženi cilji TOZD

Pod zaporedno številko 3:
— da imajo višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske ali splošne smeri
— da imajo najmanj pet let delovnih izkušenj na takšnih delih in nalogah
— da imajo pravilen odnos do dela in samoupravljanja
— da niso bili kaznovani za kaznivo dejanje s področja gospodarskega poslovanja

Mandat za opravljanje navedenih del traja štiri (4) leta. Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Proizvodno podjetje „Oprema“ Kočevje
61330 Kočevje, Tomšičeva cesta 13
— za razpisno komisijo—
O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sklepu o izbiri.

100/7-84

„LABOD“, tovarna oblačil
Novo mesto
Tozd Ločna
Cesta herojev 29

Komisija za delovna razmerja LABOD — TOZD Ločna

objavlja prosta dela in naloge

ORODJARJA

Pogoji: — KV oblikovalec kovin,
— splošna znanja: poznavanje del na obdelovanih strojih in pripravljenost izpolnjevati se na področju konfekcijske tehnologije
— 2 leti delovnih izkušenj na obdelovalnih strojih
— dvomesečno poskusno delo
— zaželeno pasivno znanje nemškega ali angleškega jezika.
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošna služba Labod — TOZD Ločna 8 dni po objavi.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 8 dneh.

108/7-84

„Labod“, tovarna oblačil
Novo mesto
Tozd Ločna
Cesta herojev 29

Komisija za delovna razmerja Labod, TOZD Ločna,

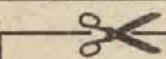
objavlja prosta dela in naloge

INŠTRUKTORJA

Pogoji: — konfekcijski tehnik V. stopnja,
— splošna znanja: organizacijske sposobnosti in andragoška znanja
— 3 leta delovnih izkušenj v konfekciji,
— dvomesečno poskusno delo
— zaželen: seminar za inštruktorje proizvodnega dela.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošna služba Labod, TOZD Ločna, 8 dni po objavi.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 8 dneh.

107/7-84

emona hoteli

KUPON ŠT. 1

Prosim, da mi pošljete prospekte in podrobnejša navodila na moj naslov:

terme čatež

Izrežite in prilepite na dopisnico ter pošljite na naslov: Terme Čatež, 68250 Brežice.

DOLENJSKI LIST

NOVO V TERMAH ČATEŽ

emona hoteli

68230 BREŽICE, TELEFON (068)61-010,
TELEX: 35795 TERME

terme čatež

TERME ČATEŽ — Pogled na novi zdraviliški kompleks — Podvodna masaža

PRVA ŠOLA HUJŠANJA V TERMAH ČATEŽ

Vzrokov za debelost je veliko in jih ne kaže dajati v isti koš. Tudi shujševalne terapije na lastno pest so lahko zelo nevarne. Kaj torej storiti, če se človek želi znebiti odvečnih kilogramov?

Odgovor na to vprašanje vam bodo dali v Termah Čatež. In ne samo odgovor. Ukrenili bodo vse, da bi vam pomagali in vas naučili, kako se hujša, ne da bi ogrozili zdravje.

Program shujševalne kure traja 14 ali 21 dni. Na podlagi zdravniškega pregleda in testa psihofizičnih sposobnosti predpiše zdravnik ustrezno nadzorovano rekreacijo v kombinaciji z uporabo termalne vode.

Shujševalna kura zajema tudi dietno prehrano, ki vsebuje redukcijske in druge diete. Na predlog zdravnika je v program vključena tudi akupunktura. Predno pa boste zapustili čateške Terme, vam bodo dali še napotke, kako se boste ubranili pred odvečnimi kilogrami tudi doma.

AKTIVNI ODDIH ZA DELOVNE ORGANIZACIJE

Raziskovanja, opravljena na Fakulteti za telesno vzgojo v Zagrebu, so pokazala, da je možno zvišati raven funkcionalnosti in s tem tudi stopnjo zdravja že v 10 do 12-tih dneh, če se takšen oddech izvaja ob ustrezni obliki športne rekreacije. Ta spoznanja so navedla Terme Čatež, da so zagotovili vse pogoje za programiran aktivni oddech (PAO).

Pravilno programira telesna vadba pozitivno vpliva na ohranjanje in izboljšanje zdravja, povečanje delovne sposobnosti in funkcionalnih sposobnosti organizma, preprečevanje bolezni, zmanjševanje telesne teže, upočasnitev procesa staranja in izboljšanje motoričnih sposobnosti. Vse to pa lahko zmanjšuje nevarnost poškodb pri delu, bolezenske izostanke z dela in predčasne invalidske upokojitve.

Da bi pripomogli k ohranjanju delovnih sposobnosti svojih delavcev, lahko pokličete Terme Čatež, da se boste dogovorili o pogojih za izvajanje aktivnega oddiha zaposlenih. Radi pa vam bodo poslali tudi podrobne programe.

EP/DL—JS

OTOČEC VABI

Krkin tozd hotel Grad Otočec tvori več objektov: Grad na otoku sredi zelene Krke, hotel Garni ter motele in bungalove. Tolikšna raznolikost objektov lahko zadovolji vse vrste gostov, tiste s plitvim in tiste z globljim žepom. Sem prihajajo ljudje, ki ljubijo mir gozdov, prebujajočo se naravo, žuborenje vode, sprehode in ne nazadnje tudi dobro domačo in mednarodno kuhinjo. Šunka s hrenom, postrvi in druge ribe, pustni krofi, gobje specialitete, divjačina itd. so užitek za vsakega obiskovalca. V obeh restavracijah, grajski in motelovi, so cene ugodne.

Vsaki petek in soboto so na Otočcu zabavne prireditve. V tem letnem času je posebno zanimivo tradicionalno PUSTOVANJE, ki bo letos od 3. do 6. marca, ter praznovanje DNEVA ŽENA od 8. do 10. marca.

Vsem, ki se boste odločili, da boste preživeli po nekaj dni na Otočcu, še tole: cena penziona v gradu velja 715 do 1.050, v Garniju od 775 do 880, v motelih in bungalovih pa 630 do 775 din.

Rezervacije sprejemajo po telefonu (068) 21—830. Lahko pa za vas stori to tudi vaša najbližja potovalna agencija.

EP/DL—JS

Ljubecna Celje

izotal

termoizolacijski pod

Delovna organizacija Mercator—Agrokombinat Krško — TOZD Sadjarstvo Krško

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. traktorist — sadjar — 1 delavec
2. sadjar — 2 delavca

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pogoji:
1. opravljen izpit za voznika traktorja in šola za kmetovalce,
2. poklicna kmetijska šola oziroma skrajšan program usmerjenega izobraževanja
Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov: Mercator — Agrokombinat Krško, Cesta krških žrtev 52, kadrovska služba. Prijave sprejemamo 8 dni od dneva objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

105/7-84

Splošno gradbeno podjetje „Plonir“ Novo mesto, TOZD Projektivni biro,

objavlja proste delovne naloge in opravila

1. strojnega tehnika za projektiranje strojnih instalacij.

Pogoji za sprejem: srednja šola strojne stroke.

Kandidata bomo zaposlili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.
Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP „PIONIR“, Novo mesto, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelek. Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 30 dneh.

101/7-84

Skajem na pustovanje v kaj

NA VESELO IN NORO ZABAVO

kaj

PODROBNOSTI V NOVEM KAJU

ZAKULISJE OLIMPIJSKEGA SARAJEVA

VUČKOV KOTIČEK

SARAJEVO — Z nekajdnevnim sneženjem je dobilo olimpijsko Sarajevo še tisto zadnje, kar je manjkalo v svečani zimski podobi glavnega mesta Bosne in Hercegovine — debelo snežno odejo. Resda je pravi snežni metež, ki je konec minulega tedna divjal nad vsemi prizorišči olimpijskih bojev, povzročil organizatorjem precej preglavic, sprememb urnika tekmovanj in obilico novega dela, vzdušja med številnimi obiskovalci, novinarji in tekmovalci pa ni skalil. Čeprav so do svečanega zaključka iger še celi trije dnevi bojev, negotovosti in novega potrjevanja organizatorjev je skoraj gotovo, da bo najstijajnejše odličje, podeljeno na XIV. zimskih olimpijskih igrah, pripadlo — Sarajevu.

Prav neverjetno je, s kakšno natančnostjo in doslednostjo je stekel organizacijski stroj. Nič ni prepuščeno naključju. Vsi, od 1.590 prijavljenih tekmovalcev iz 49 držav pa do blizu 5 tisoč akreditiranih novinarjev, imajo odlične možnosti bodisi za vadbo ali za delo. Tisti, ki jim to ni prvi obisk v Sarajevu, vedo povedati, da je olimpijsko mesto povsem spremenilo svojo nekdanjo podobo. Na obrobju mesta, slaba dva kilometra od letališča, je zrastle povsem novo naselje Dobrinja, namenjeno izključno novinarjem. V njem je osem objektov kar 1.500 stanovanj različne velikosti, od garsonjev do štirisobnih stanovanj. Poleg tega je v naselju tudi preko 30 prodajal, več restavracij, skratka vsega

novinarskem ali olimpijskem naselju, pa vseh presscentrih in tekmovališčih so za naše razmere zares prav astronomske. V Dobrinji, denimo, ni mogoče dobiti zrezka za manj kot 45.450 din, buteljka najcenejšega vina stane pet stotakov, da ne naštevamo vsega. Na srečo so bili na jedilniku tudi špageti.

Za dobro počutje okoli 10 tisoč uradnih udeležencev sarajevskih iger skrbi vsaj še enkrat toliko oseb v ogromnem organizacijskem stroju od preko tisoč hostes in prevajalk, ki so imele to srečo, da jih je namerila ameriška družba ABC, in zaslužijo tudi po 50 dolarjev na dan, od izredno množičnega poštnega osebja, prevoznikov, miličnikov in varnostnikov, da ne naštevamo vseh. Bila je bojazen, da bodo zaradi novozapadlega snega težave s prevozi novinarjev in tekmovalcev, tega pa na srečo ni bilo. Sarajevske ulice so čistili noč in dan, enako vse poti do tekmovališč, tako da ni prišlo niti do enega zastoja. Res edinstveno je bilo videti, kako so sleherni popoldne po opravljenem delavniku Sarajevčani poprijeli za lopate. Vsi, od petletnega Ajdina pa do sedemdesetletnega Faruka, so hoteli prispevati svoj delež k uspehu olimpiade. Pri tem je precej pomagal tudi sarajevski radio, ki je vsako uro obveščal občane o rezultatih čistjenja in o tem, kje bo še potrebno poprijeti za lopate. Razumljivo, da ob takšni zagnanosti uspeh ne more izostati. Tudi prevozniki (teh je 2.400) opravljajo svoje delo v zadovoljstvo vseh. Avtobusi iz vseh koncev Jugoslavije in vseh prevoznikovskih podjetij, tudi od novomeških „Gorjancev“, so udeležencem olimpiade na voljo 24 ur. Ko sva bila s kolegom med najhujšim sneženjem na Malem polju ob skakalnicah in potem želela od tam priti ob vznožje Bjelašnice, kjer je bil cilj moškega smuka, nama je organizator velikodušno zagotovil poseben avtobus, ki naju je navzlic pravemu metežu zapeljal do dobre pol ure oddaljene Bjelašnice. Skratka: bodisi v naselju, v glavnem presscentru v Skenderiji ali kjerkoli drugje lahko z izkaznico o akreditiranju ob vsakem času prideš do kateregakoli tekmovališča.

RAČUNALNIK VE ČISTO VSE

Prav o delu novinarjev je povsod največ besed. Vsi enoglasno zagotavljajo (izjema je le nekaj zahodnonemških kolegov, ki so se pritoževali, da jih moti preglasna glasba iz zvočnikov v avtobusu), da takšnega reda ni bilo doslej še na nobeni olimpiadi. Na vsakem tekmovališču so posebni presscentri z računalniki, ki postrežejo s sleherno zahtevano informacijo.

Računalnik bo po pritisku na gumb v srbohrvaščini, angleščini ali francoščini posredoval po-

datke o prometu in voznih redih, o vremenu danes in jutri, ponudil pregled tečajne liste, posredoval telefonske imenike, dal podatke o Jugoslaviji, Bosni in Hercegovini ali Sarajevu, o vseh dosedanjih zimskih olimpijskih igrah, naslove tujih ambasad, sporede tekmovanj, podatke o tekmovalcih. Tako smo ob testiranju enega izmed mnogih takih računalnikov izvedeli, da se je Križaj rodil 3. januarja 1957 v Kranju, da živi v Trzinu, da je študent, poročen in ima dva otroka, da je visok 168 cm, da je njegova zadnja teža 69 kilogramov, da ima svetle lase, zelene oči itd. Prav nikakršen problem ni tudi, če kateri od fotoreporterjev pozabi ali celo izgubi fotoaparata: če si poklicen fotoreporter, ti prizajni predstavniki znane firme Nikon brezplačno posodijo vso potrebno opremo z vsemi mogočimi objektivni in celo bundo.

To pa seveda kaže tudi, da se marsikaj na olimpiadi vrtili okoli poslovnosti. Ker smo omenili Nikon, naj omenimo še Kodak. Ta firma je uradni oskrbovalec filmov v Sarajevu. Brezplačno razvijajo filme, seveda le Kodakove, pri tem pa gredo še dalje. Kolikor filmov jim izročiš v razvijanje, toliko dobiš novih brezplačno nazaj. Nič čudnega, če se je že ob začetku iger tukaj v Skenderiji, kjer je glavni presscenter, začel pravi lov za Ko-

VREMENA SE NE DA NAROČITI — Sarajevo v boju s snegom. (Foto: B. B.)

skipoola. Omenimo naj IMV, tovarno zdravil Krko, Labod.

NAJBOLJŠI SKI—POOL NA SVETU?

Prav za lepo opremljene prostore jugoslovanskega smučarskega sklada v Skenderiji vlada med novinarji precej zanimanja. Nič čudnega, saj je predstavnik avstrijske Tirolie, firme, ki oskrbuje naše tekmovalce z vezmi, na sprejemu za akreditirane novinarje izjavil, da je to verjetno najboljši ski-pool na svetu. Kaj je mislil s tem, smo povprašali direktorja naše smučarske reprezentance Toneta Vogrinca.

„Ta pool bo letos za potrebe naše smučarije nabral kar 3,5 stare milijarde dinarjev. Po kakšnem ključu? Najnižja vstopnica za članstvo znaša 50.000 din, največ pa prispeva begunjski Elan, 750.000 din.

vezmi, ostalih 30 odst. pa vsi drugi (rokavice, oblačila itd.)

Seveda ta denar ne gre tekmovalcu, pač pa v poseben fond za štipendiranje tistega smučarja, ki si je zmago priboril... Po našem ceniku obračunavamo prvih petnajst mest v svetovnem pokalu in glede na slabšo kvaliteto prvih deset mest na olimpijskih igrah.“

Kot je povedal Tone Vogrinec, je lani begunjski Elan na ta račun ski-poolu plačal 200 starih milijonov dinarjev. Dolfe Vojsk, generalni direktor Elana, je takšno „radodarnost“ razložil rakole:

„Zakaj radodarnost? Menim, da je to naša dolžnost. Konec koncev brez velike in dobre jugoslovanske smučarske reprezentance Elan še zdaleč ne bi bil to, kar je, kot verjetno naša smučarija brez Elana ne bi pomenila tega, kar pomeni danes. Žal pa je pri nas v Jugoslaviji tako, da vsi pričakujejo medalje, ne vprašajo pa se, kaj so za to sami naredili. Skrb za jugoslovanske smučarje bi morala biti jugoslovanska stvar, ne glede na to, odkod so tekmovalci.“

VREME, VREME...

Tale sarajevski zapis ne bi bil popoln, če ne bi omenili še stroge in dobro organizirane varnostne službe, za katero nekateri tuji dopisniki in gostje menijo, da je pretirana. Miličnikov in varnostnega osebja res ne manjka, ob slehernem vstopu v presscenter je potrebno skozi posebno kontrolo, enako ob vhodu na tekmovališča. Toda tudi to sodi k dobri organizaciji, ki ji doslej v Sarajevu resnično ni imel nihče česa očitati. Vreme pa je žal še vedno tisto, proti kateremu so bili doslej vsi organizatorji olimpijskih iger brez moči. Narediti več kot to, kar je bilo konec minulega tedna narejenega na Bjelašnici, ko je 600 Sarajevčanov in pripadnikov JLA nepoprekinjeno 24 ur urejevalo smučarsko stezo, se resnično ne da. Zaradi takih podvigo, kot tudi tistega, koso vojaki posebne enote JLA v okviru rednega službenja roka samo v en nasip ob cesti Pale—Jahorina vgradili 2 tisoč kubičnih metrov raznega materiala, poleg tega pa zgradili še 5 kilometrov cest, štiri betonske mostove in postavljali vodovod, bodo to najboljše organizirane in najcenejše zimске olimpijske igre doslej. Vrh tega bodo v mnogočem obogatile vsebino olimpijskega gibanja.

dakovimi filmi. Verjetno sem bil edini med vsemi, ki je imel v aparatu film Orwo.

Z izredno obširnimi propagandnim programom se je predstavila tudi Coca—cola, firma, ki je uradni dobavitelj osvežitnih pijač na olimpiadi. Za potrebe XIV. zimskih olimpijskih iger je pripravila kar milijon in sto tisoč pločevink, ki vsebujejo 3,3 litra te pijače. In to brezplačno delijo na tekmovališčih in vseh presscentrih, od Malega in Velikega polja, Bjelašnice, Jahorine, Trebeviča do Zetre in Skenderije. Med številnimi delovnimi organizacijami, ki se predstavljajo v Sarajevu, je tudi nekaj novomeških v okviru YU

Hkrati s članstvom poola narašča tudi število sponzorjev. Teh je sedaj že 10.

Ves ta znesek pa predstavlja le 30 odst. navedenega prihodka, medtem ko nadaljnjih 30 dobimo s premijami na račun tekmovalcev. Glavni člani našega poola nam namreč po našem ceniku plačajo za, denimo, doseženo prvo mesto v svetovnem pokalu 10 tisoč nemških mark. Od tega zneska morajo 40 odst. plačati proizvajalec smučič, 30 odst. proizvajalca čevljev in

Po teleksu od našega poročevalca Bojana Budje

Komunalno gospodarstvo Metlika

Razpisna komisija zbora delavcev delovne organizacije po sklepu zbora delavcev v skladu s statutom delovne organizacije

razpisuje
prosta dela oz. naloge

delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. individualnega poslovnega organa — direktorja DO
2. vodjo računovodskega sektorja

Kandidati za opravljanje zgoraj navedenih del morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1 in 2.
 - da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo ustreznih smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
 - da imajo srednjo strokovno izobrazbo ustreznih smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj.
- Izbrana kandidata bosta za opravljanje razpisanih del in nalog imenovana za 4 leta.
- Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še s zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki predvidene pogoje.
- Kandidati naj pošljejo pismene prijave z ustreznimi dokazili najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: Komunalno gospodarstvo Metlika, Cesta XV. brigade, 68330 Metlika, z oznako „za razpisno komisijo“.
- Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

tistega, kar sodi k udobnemu bivanju. Poglavlje zase je olimpijska vas Mojmiro. Najsodobneje urejeno naselje, v katerem prebivajo športniki in njihovi spremljevalci, premore vse, da zadovolji še tako izbirčnega stanovalca. Sarajevo je po tej plati več kot uspešno opravilo težak izpit.

Olimpijskega vzdušja pa ni čutili le na tekmovališčih in v naseljih, pač pa dobesedno na vsa kora, bodisi da se sprehajaš po Baš čaršiji, da hodiš ob Miljacki ali se zadržuješ ob Skenderiji, povsod te prijazno pozdravljajo pripravljeni pomagati ti na kakršenkoli način. Zastave, plakati in seveda popularni vučko, ki mu je v dnevi olimpiade cena precej poskočila, saj stane najmanjši primerek te maskote 500 din, pa dopolnjujejo podobo.

MNOGIM SE IZPLAČA

Tudi gostinci so se dobro odrezali. Nikjer tistih mrkih in neprijaznih obrazov, ki smo jih drugače po naših gostilnah tako vajeni. Sicer pa ni to nič čudnega. Sarajevskim gostincem se namreč obeta edinstven zaslužek. Lokali in gostilne so v večernih urah povsem zasedeni. Ko nas je te dni nekaj slovenskih novinarjev skupaj s trenerji naše moške alpske reprezentance v povsem običajnih večernih urah iskalo lokal, kjer bi večerjali, so nas povsod prijazno odslovili, češ, da je v teh dneh v domala slehernem lokalu potrebna poprejšnja telefonska rezervacija. In ko so že pri gostincih, naj omenimo še cene. Te v starem delu mesta v primerjavi s slovenskimi ali novomeškimi niso prav nič višje, opaziti je bilo celo nasprotno. Škoda le, da smo nekateri to ugotovili prepozno, kajti cene v

ZLATO ZA ORGANIZACIJO — Varljiv mir v središču Sarajeva v času, ko na bližnjih gorskih smučiških potekajo zagrizeni boji za olimpijske kolajne. (Foto: B. Budja)

partnerje so članovci v času olimpiade najeli Palah. Pravijo, da stanovalcem v njem ničesar ne primanjkuje.

Prvo veliko razočaranje smo Jugoslavoani doživeli v nedeljo. V pičlih nekaj sekundah so se razblinila upanja ob prvi olimpijski medalji. Razočaranja ni nihče skrival, tudi Ulaga ne. In prav tisti večer sva bila domenjena za razgovor za naš tednik, vendar je neuspeh naredil svoje: Ulage ob dogovorjeni uri ni bilo, zato pa je skušal Miran Tepež takole opravičiti svojega kolego: „Na zaletišču je zaradi ledene smučine izgubil ritem in hitrost, zato se tudi ni potrudil ob skoku.“ Čudno, saj so ledeno smučino pripravili organizatorji prav na Ulagovo željo, konec koncev pa je računalnik posredoval tudi podatek, da je imel Ulaga na odskočni mizi večjo hitrost kot, denimo, Nykaenen.

V glavnem presscentru v Skenderiji je vsak dan živahno vseh 24 ur. Vsak dan gre od tukaj v svet kar okoli 1200 telefonskih poročil, poleg tega pa tudi preko 5.000 javljanj preko televiza. Svojevrsen rekorder je novinar ameriškega Vetroip News, ki je doslej v enem samem dnevu poslal kar 32 prispevkov.

Trgovine v Sarajevu so v času olimpiade res izredno založene. Človek ima občutek, kot da kupuje kje v Trstu. Kave vseh vrst, številni elektronski izdelki, celo ananas in paradizniki, da ne naštevamo vsega! Trgovine so odprte vsak dan do 22. ure, nekatere celo dlje. Takšen odpiralni čas velja tudi za vse uslužnostne obrti.

Nedeljska najnovejša odločitev organizatorjev, da bodo namesto smuka najprej na sporedu vesleslalom in da je že v ponedeljek ogled moške proge, je v našem taboru povzročila precej skrbi. Treba je bilo namreč na hitro zbrati fante, ki so ta čas vozili na fis tekmah v Sloveniji, in jih prepeljati v olimpijsko mesto. Tako je v nedeljo iz Sarajeva poletelo posebno letalo, vendar se je zvečer vrnilo le s Strelom, Križajem in Benedikom. Miličniki, ki so se vključili v iskanje naših smučarjev, so Kuralta in Franka odkrili šele pol ure po tem, ko je letalo že odletelo. Tako sta oba prispela v Sarajevo šele v ponedeljek.

SOMBORSKI VEČERI V HOTELU KANDIJA

V okviru že tradicionalnih tednov kulinarike hotel Kandija tudi v letošnjem letu prireja somborske večere. Od 18. do 26. 2. 1984 bomo pripravljali jedi somborske kuhinje ob izvirni glasbi tega kraja.

Za obisk se priporočamo.
KRKA,
TOZD ZDRAVILIŠČA,
PE GOSTINSTVO
NOVO MESTO

„Trikon“, tovarna pletenin in
konfekcije, n. sol. o.,
Kočevje, Reška cesta 16

objavlja
po sklepih delavskih svetov tozd Konfekcija in
tozd Pletenin

licitacijo
za prodajo rabljenih in nepopolnih šivalnih strojev
znamke:

Singer _____ **10 strojev**
Pfaff _____ **1 stroj**
Controlux _____ **2 stroja**

Licitacija bo v petek, 24. 2. 1984, v prostorih delovne
organizacije Trikon, Reška cesta 16, Kočevje, od 9. do 10.
ure.

Licitacije se lahko udeležijo fizične in pravne osebe.
Predstavniki OZD morajo predložiti pisno pooblastilo.
Ogled strojev bo mogoč eno uro pred licitacijo.
Pred začetkom licitacije bo komisija seznanila vse
zainteresirane s pogoji licitacije.

114/7-84

KIT, Kmetijska zadruga Ribnica
Ribnica, Šeškova 15

razpisuje

javno licitacijo

za prodajo osnovnega sredstva: tovorni avto
znamke TAM 130 T, leto izdelave 1979, nosilnost
5 ton.

izklicna cena znaša 500.000 din.

Vozilo je v voznom stanju.

Licitacija bo 24. 2. 1984 ob 8. uri v prostorih mehanične
delavnice v Dolehji vasi.

Interesenti si vozilo lahko ogledajo vsak dan od 7. do 13.
ure na parkirnem prostoru mehanične delavnice.

Licitacije se lahko udeležijo družbene in zasebne pravne
osebe, ki morajo pred začetkom licitacije položiti 10%
varščine ali dokument o zavarovanju plačila.

127/7-84

KIT — KZ „Krka“ Novo mesto
Tozd „Oskrba“

Komisija za medsebojna delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

1. več delavcev za dela v
predelavi mesa
2. 2 KV kuharici
3. KV natakarica za določen
čas 10 mesecev

Pogoji:

Pod 1:

- KV mesar
- PK mesar predelovalec
- NK delavec z željo priučitve

Zaželena praksa, odslužen vojaški rok, stanovanje v kra-
ju, od koder je mogoč vsakodnevni prihod na delo.

Pod 2:

- zaželena praksa in znanje v strežbi

Pod 3:

- zaželena praksa

Kandidati naj pošljejo prijave na naslov: KIT — KZ „Krka“
Novo mesto, Tozd „Oskrba“

Cesta komandanta Staneta 10, Novo mesto.

Prijave zbiraemo 8 dni po objavi. Kandidati bodo obveščeni
o izbiri v 20 dneh po končanem zbiranju prijav.

Opekarna Zalog, p. o.
Novo mesto, Zalog 21

Po sklepu komisije za delovna razmerja

objavljamo
prosta dela in naloge:

- 2 trgovska manipulanta
- 2 viličarista za uvoz v peč
- 1 KV zidar
- več NK delavcev

Objavljena dela in naloge so za nedoločen čas, z
enomesečnim polkusnim rokom.

Delavcem nudimo možnost izpopolnjevanja v delih in
opravih v proizvodnji opečnih izdelkov.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi
razpisa. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po
objavi.

Razpisna komisija pri svetu

Dijaškega doma Črnomelj

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z
ZZD in 147. členom ZUI, izpolnjevati še naslednje
pogoje:

- da ima višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri in
vsaj 5 let izkušenj pri vodenju vzgojno-izobraževalnega
dela,
- da ima moralne kvalitete in je sposoben uspešno vo-
diti delo v domu.

Mandat traja štiri leta. Prijave sprejema komisija 15 dni
po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30
dneh po izteku razpisa.

Splošno gradbeno podjetje
„Pionir“ Novo mesto —
Tozd Keramika in zaključna dela

objavlja
proste delovne naloge in opravila:

- 6 delavcev za priučitev za
oblikovalce in
- več keramičarjev
- 5 delavcev za delo v
proizvodnji.

Delo je primerno tudi za ženske.

Kandidate bomo zaposlili za nedoločen čas s pogojem
dvomesečnega poskusnega dela in s polnim delovnim
časom.

Ponudbe z življenjepisom sprejema 15 dni po objavi SGP
„Pionir“ Novo mesto, Kettejev drevored 37, kadrovski
oddelek.

Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 30 dneh.

SGP „Pionir“ Novo mesto
Tozd Gradbena operativa Metlika
Komisija za kadrovsko-socialne zadeve

objavlja
prosta dela in naloge

1. več KV tesarjev
2. več KV zidarjev
3. 2 železokrivca KV
4. več NK delavcev
5. več KV kleparjev
6. več KV pleskarjev (fasaderji za
dimit fasado)

Pogoji:

- končana poklicna šola ustrezne smeri
- pod tč. 4: osnovna šola ali nedokončana osnovna šola

Delo združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim
časom in pogojem dvomesečnega poskusnega dela.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:
SGP „Pionir“ — Tozd Gradbena operativa, Metlika, Ces-
ta XV. brigade 2

Kandidate bomo o izbiri obvestili v zakonskem roku.

117/7-84

Samoupravna stanovanjska skupnost
občine Metlika

Odbor za reševanje stanovanjskih vprašanj članov ZZB
NOV

razpisuje

NATEČAJ

za posojilo pri dograditvi in obnovi stanovanj članom ZZB
NOV Metlika v razpisni vsoti

3.000.000,00 din

Prosilci borci s priznano posebno dobo za čas NOV kot tu-
di vdove padlih in umrlih borcev NOV, vojni invalidi in inva-
lidski družinski upravičenci lahko dobijo posojilo za dogra-
ditev ali obnovo stanovanja ali stanovanjske hiše.

Posojilo lahko dobijo člani ZZB NOV, ki stalno prebivajo na
območju občine Metlika in nimajo zadovoljivo rešenega
stanovanjskega vprašanja.

Ob enakih pogojih imajo prednost tisti prosilci, ki do sedaj
niso dobili družbene pomoči.

Posamezen prosilec lahko dobi do 200.000 din posojila z
odplačilnim rokom do največ 20 let. Obrestna mera je 5%
letno.

Prošnjo za dodelitev posojila je treba vložiti na Samouprav-
ni stanovanjski skupnosti občine Metlika najkasneje do 10.
3. 1984.

Prosilci, ki so vložili prošnje pred razpisom, morajo
pisмено potrditi, da so kandidati za kredite iz tega natečaja.
Rok za potrditev je isti kot za vložitev prošnje.

Prošnje, ki bodo dospele po tem roku, ne bodo
upoštevane.

Metlika, 16. 2. 1984

Samoupravna stanovanjska
skupnost občine Metlika

**Na temelju določb statuta Petrola, DO Gos-
tinstvo, tozd Motel Čatež in sklepa delavskega
sveta**

razpisujemo dela in naloge

direktorja

tozda Motel Čatež

Kandidati morajo poleg pogojev iz 511. člena zakona o
združenem delu izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo višjo izobrazbo ekonomske ali turistično-
gostinske smeri oziroma srednjo izobrazbo gostinske
smeri,

2. da imajo tri oziroma pet let delovnih izkušenj na
odgovornih delih in nalogah v gostinstvu,

3. da izpolnjujejo kriterije moralnopolitične primernos-
ti, določene z družbenim dogovorom o uresničevanju
kadrovske politike v občini Brežice.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno obdobje štiri-
rih let.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o
izpolnjevanju pogojev do vključno 5. 3. 1984 v ovojnici s
pripisom „za razpisno komisijo“ na naslov:

Petrol, DO Gostinstvo,
tozd Motel Čatež,
Čatež, Rimska cesta 10,
68250 Brežice.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri do vključno 30. 3. 1984.

„Trikon“ tovarna pletenin in
konfekcije, n. sol. o.
Kočevje, Reška cesta 16

1. Razpisna komisija delovne organizacije „Trikon“
razpisuje
v skladu s sklepom delavskega sveta in statutom delovne
organizacije dela in naloge

individualnega poslovnega organa
(direktorja DO)

2. Razpisna komisija tozd Konfekcija

razpisuje
v skladu s sklepom delavskega sveta in statutom tozd
Konfekcija dela in naloge

individualnega poslovnega organa
tozd Konfekcija
(vodja temeljne organizacije)

3. Razpisna komisija tozd Pletenin

razpisuje
v skladu s sklepom delavskega sveta in statutom tozd
Pletenin dela in naloge

individualnega poslovnega organa
tozd Pletenin
(vodja temeljne organizacije)

Dela in naloge pod 1., 2. in 3. razpisujemo za štiri leta.
Za opravljanje del in nalog pod 1. je lahko izbran kandi-
dat, ki poleg v zakonu določenih pogojev izpolnjuje še
naslednje:

- visoka strokovna izobrazba tekstilne, ekonomske ali
pravne smeri

- 5 let delovnih izkušenj pri organiziranju in vodenju
dela

- moralno-politične vrline in družbenopolitična ak-
tivnost v razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov

Za opravljanje del in nalog pod 2. in 3. sta lahko izbrana
kandidata, ki poleg v zakonu določenih pogojev izpol-
njujeta še naslednje:

- visoka, višja ali srednja izobrazba tekstilne, ekonom-
ske ali organizacijske smeri

- 4, 8, 12 let delovnih izkušenj na ustreznih nalogah

- moralno-politične kvalitete

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o
izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v
zaprti ovojnici na naslov: „Trikon“, Kočevje, Reška cesta
16, z oznako na ovojnicah:

„Za razpisno komisijo delovne organizacije Trikon“
oziroma „Za razpisno komisijo tozd Konfekcija“ oziroma
„Za razpisno komisijo tozd Pletenin“.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o
izbiri pisno obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju
prijav.

SGP „Pionir“ Novo mesto
tozd Mehanizacija, kovinarstvo
in instalacije
Kettejev drevored 37
68000 Novo mesto

objavlja
prosta dela in naloge

1. pomočnik direktorja tozd za
tehnično in razvojno področje
2. prometni koordinator
3. strugar
4. elektroinstalater
5. ključavničar
6. avtomobilski klepar
7. avtomehanik
8. vodovodni instalater
9. monter ogrevalnih naprav
10. mizar
11. voznik tovornih vozil
12. stavbni klepar
13. ključavničarji z atestoři za
avtoģeno varjenje
14. strojnik teške gradbene
mehanizacije

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za opravljanje
objavljenih del in nalog izpolnjevati še:

pod tč. 1: dipl. strojni inženir ali strojni inženir z najmanj 3
oz. 5 leti delovnih izkušenj,

pod tč. 2: strojni ali prometni tehnik in 3 leta del. izkušenj,
pod tč. 3 — 14: poklicna šola ustrezne stroke.

Kandidati za opravljanje objavljenih del oziroma nalog
lahko pošljejo prijavo v 8 dneh po objavi na naslov: SGP
„Pionir“ Novo mesto, Tozd MKI, kadrovski oddelek,
Kettejev drevored 37, 68000 Novo mesto.

KZ „Krka“ —
Tozd Agroservis
Novo mesto

objavlja
licitacijo osnovnih sredstev,
in sicer:

1. Lada 1500,
letnik 1982
2. R—4 „Servis“,
letnik 1978
3. tovorna prikolica
Ljutomer 6,5 t,
letnik 1974

Vozila so v voznom stanju.
Licitacija bo 20. 2. 1984 v
Agroservis ob 8. uri.

116/7-84

Osnovna šola
Vinko Paderšič —
Batreja
Brusnice

razpisuje
za nedoločen čas
prosta dela in naloge

učiteljja
zgodovine in
zemljepisa.

Pogoj: končana PA, smer
zgodovina-zemljepis.

Začetek dela 1. 3. 1984.
Razpis velja do zasedbe
delovnega mesta.

123/7-84

VSPOMIN

Minilo je leto, odkar nas je zapustila naša nepozabna

TEREZIJA GORENC

iz Zalok 3

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

Mož Ivan, sinovi Silvo, Ivan in Sandi ter hčerka Metka z družinami

Utihnil je tvoj lepi glas,
utihnila tvoja je harmonika,
brez slovesa si odšel od nas,
pokriva te zdaj zemlja.

ZAHVALA

V 73. letu življenja nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče, stari oče,
brat tast, stric in svak

JANEZ ŠTAJDOHAR

iz Obrha pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki so nam v najtežjih trenutkih nesebično pomagali. Najlepša hvala vsem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se OOS in kolektivu Iskra ter kolektivu Integral Črnomelj. Prisrčna hvala pevcem za lepo zapete žalostinke, ZZB Dragatuš ter župniku za cerkveni obred.

Žalujoci: žena Fani, hčerki Marija in Mira, zeta France in Milan, vnuki Damjan, Andrej, Mirjana in Darja, sestri Marica in Veronika z družinama ter brat Peter iz Kanade

V SPOMIN

12. februarja je minilo leto žalosti in praznine, odkar nas je za vedno zapustila naša draga, dobra žena in mama

KRISTINA PRIJATELJ

roj. BRATANIČ

iz Krškega, Kvedrova ul. 8

Med nami živiš v lepem spominu, v naših srcih pa je neizmerna bolečina, žalost in tako prazen dom. Hvala vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen prerani grob.

Mož Nace, sinova Iztok in Miloš

V SPOMIN

15. februarja je minilo leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

JOŽE ŠUKLJE

Dol. Lokvica 2

Z bolečino v srcu se spominjamo našega dragega moža in očeta. V naših mislih si vedno z nami. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žalujoci: žena Anica in otroci z družinami

V SPOMIN

Danes mineva žalostno leto, odkar nas je nenadoma zapustil naš dragi mož in oče

JANEZ HOČEVAR

Stopno 12

Vsem, ki se ga spominjate, prihajate k njegovemu preranemu grobu in mu prižigate sveče, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoci: žena Albina, sin Janez in hčerka Anica

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 62. letu starosti zapustil dragi mož, oče in stari oče

FRANC GROS

Glavni trg 16, Novo mesto

Vsem, ki ste se od njega poslovili na pokopališču v Ločni dne 5. januarja 1984, dolgujemo iskreno in veliko zahvalo. Hvala za darovano cvetje in vence ter besede tolažbe v najtežjih trenutkih.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je zapustil mož, oče in brat

FRANC KUŽNIK

iz Réve 1 pri Dobrniču

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem za vso pomoč. Hvala vsem za izraze sožalja, podarjene vence in cvetje. Še posebna hvala GD Dobrnič, govorniku za poslovilne besede, Društvu upokojencev, KZ Trebnje, Litostroj Ljubljana, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu starosti se je tiho, kakor je živela, za vedno poslovila od nas, naša dobra mama, stara mama, tašča, teta in prababica

IVANA VLAŠIČ

iz Slovenske vasi 15 pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in sodelavcem ter ZB Stara cerkev in Livold, DO ITAS, INKOP in TEKSTILANA, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali in nam darovali cvetje. Posebno zahvalo izrekamo zdravniškemu osebju, župniku in patru za opravljeni obred in godbi. Hvala pevkam in sorodnikom iz Bele krajine.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, teta, sestra, babica in prababica

TEREZIJA SINTIČ

iz Kostanjevice na Krki

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojni mami lajšali bolečine v zadnjih dneh življenja. Posebno zahvalo smo dolžni osebju ZD Kostanjevica, vsem sorodnikom in sosedom. Enako se zahvaljujemo župnikom za opravljeni obred, kostanjeviškemu oktetu za zapete žalostinke in gasilcem za pomoč. Prisrčna hvala ISKRI—TOZD HIPOT Šentjerneji in SOP Krško—TOZD IKON Kostanjevica za podarjene vence in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

ANTONIJA HOČEVAR

iz Stare vasi pri Škocjanu

Vsem, ki ste se od naše mame poslovili na vaškem pokopališču, dolgujemo iskreno zahvalo. Hvala za darovano cvetje in vence ter besede tolažbe v težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ambulante Škocjan, osebju Doma starejših občanov v Šmihelu, delovnim organizacijah GKP Trebnje, Dolenjki Novo mesto, Iskri Šentjerneji, vaščanom ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, sin, oče, dedek, brat in stric

SLAVKO KEKIČ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, vaščanom, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja delavcem IMV Novo mesto, Labodu Krško, Družboslovni in ekonomski šoli Novo mesto, GD Prekopa, zdravniškemu osebju in duhovniku za opavljeni obred. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: žena, mama, otroci, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in stric

JOŽE PEŠELJ

iz Jelenje vasi pri Predgradu

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo dobrim vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalja, darovali vence in cvetje ter dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebno lepa hvala Mileni Šterbenc in sestri Rezki Veber, ki sta poskušali vse, da bi ga ohranili pri življenju. Zahvaljujemo se tudi Gasilskemu društvu Predgrad za organizacijo pogreba, predstavnikom Gasilske zveze Kočevje ter ostalim sodelujočim gasilskim društvom, SZDL, DO Kovinar in Elektro Kočevje, pevkam in godbi iz Predgrada, govorniku pred domačo hišo Marku Šterbencu in pri odprtem grobu Fridu Vebru ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

EVGENA PANKERJA

iz Bušeče vasi

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ki ste se poslovili od njega in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Sprajcu in sestri Jožici Ambrožič za pozornost med hudo boleznijo. Zahvaljujemo se delavcem kolektiva SGP Pionir — tozd Novo mesto in DSSS oddelek OD. Hvala vsem za podarjeno cvetje in vence, izrečeno sožalje, župniku in pevcem za lepe besede in pesmi ob slovesu od našega dragega moža in očeta.

Vsi njegovi

Bušeča vas, 31. januarja 1984

Ljubečna Celje
hlevit
Ilak za hleve
Tel. (063) 25-800

želite svoj del
iz nagradnega sklada,
ki tehta 100 milijonov?

naročite
DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

Z neizrekljivo žalostjo v srcu sporočamo, da nas je 5. februarja 1984 v svojem 29. letu za vedno zapustila naša ljubeča žena in mamica

JOŽICA GAZVODA rojena Bratkovič

s Trdinove 5 c, Novo mesto

Od nje smo se zadnjič poslovili 8. februarja 1984 na pokopališču v Gabrju pod Gorjanci. Ob tej priložnosti izražamo javno zahvalo vsem, ki s nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam nesebično pomagali in lajšali bolečine.

Še posebno zahvalo smo dolžni:

- TOZDU PTT CENTER NOVO MESTO — CIKAVA
- PODJETJU ZA PTT PROMET NOVO MESTO
- DOLENJSKEMU PROJEKTIVNEMU BIROJU
- SOSTANOVALCEM V TRDINOVI 5 c
- SOSEDOM IZ GABRJA IN Z RATEŽA
- OŠ XV. DIVIZIJE GRM
- PEVSKEMU ZBORU „DUŠAN JEREB“ NOVO MESTO
- GOVORNIKU ANTONU ŠEPCU
- SORODNIKOM, PRIJATELJEM, ZNANCEM
- DRUŽBENOPOLITIČNIM ORGANIZACIJAM

in drugim, ki so storili vse, da bi bilo zadnje slovo od pokojnice manj boleče.

Enako zahvalo dolgujemo tudi osebju KLINIČNEGA CENTRA — ODDELKA ZA NEVROKIRURGIJO (oddelku za intenzivno terapijo in nego) V LJUBLJANI — za zdravniško pomoč in nego naše drage žene in mamice.

Žalujoci: mož Jože, sinova Denis in Robi ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 35. letu starosti zapustil naš dragi

JOŽE KRESAL, ml.

iz Trebnjega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, podjetju Emona, Arkade 2, pokojnikovim sodelavcem, vsem tovarišem zelene bratovščine, Pevskemu zboru Gabrovka, darovalcem cvetja in vsem, ki so nas tolažili v težkih trenutkih. Hvala duhovniku za lep obred. Vsem, prav vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti, prisrčna hvala!

V globoki žalosti: vsi njegovi

Črni dan je moral priti,
bridkosti dan, dan solzan.
Težka bila je ločitev,
ves jok, vse solze so bile zaman.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stric in stari ata

ANTON KAPŠ

iz Dobindola 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala sodelavcem IMV, OOS IMV Novo mesto in kolektivu Novoles — tozđ TDP Straža. Najlepše se zahvaljujemo Francu Grilu za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci: žena Amalija, sinova Tone in Marjan z družino, vnučki Marko, Robi in Uroš ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

LEOPOLD AJDIŠEK

z Mirne 70

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in sorodnikom, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, podarili veliko lepega cvetja in pokojnika tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo sosedu Majdi Zakrajšek in ostalim za požrtvovalno pomoč, tov. Avgustu Gregorčiču in članom upokojencev za poslovilne besede, pevskemu zboru, delavcem tovarne DANA in KPD Dob ter dekanu za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Betka, sin Mirko, hči Nuša z družino in ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in spomnite se me in večni mir
mi zaželite.

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustil mož, oče, stari ata in pradedek

VLADIMIR KUMP

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in v tako velikem številu spremili pokojnika na njegovi zadnji poti. Hvala kolektivu Zdravilišča Dol. Toplice, tovarni IMV, Jožetu Goršetu, Romanu Suštaršiču za poslovilne besede in kaplanu za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena ter sinova in hči z družinami

Zlata mama si bila,
s svojim zgledom si živeči nas učila,
tiha, skromna si odšla,
naj bo lahka zemlja, ki te je pokrila.

V SPOMIN

13. februarja bo minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustila naša draga žena,
mama, stara mama in teta

ROZALIJA LIPAR

iz Blatnega

Že leto dni v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.

Hvala vsem, ki obiskujejo njen prerani grob, nosijo cvetje in prižigajo svečke.

V globoki žalosti: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 59. letu zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

LADO KRANJC

iz Malih Brusnic 11

Veliko vas je, ki ste ga imeli radi in z nami sočustvovali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom, posebno pa Železnikom, Kranjčevim in Zupinovicim. Zahvaljujemo se kolektivom Kremen, Novoteksu—konfektija I in šivalnici, tozđu Elektro Novo mesto, GD Brusnice, Gabrje, Ratež in Potov vrh, govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, Pevskemu zboru Brusnice in duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Pomlad na vrt tvoj bo spet prišla
in vprašala, kje si ti.
Sedla bo na cvetoča tla
in zajokala, ker te ni.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 49. letu zapustil naš ljubljani mož, oče, sin, stari oče, brat, stric, svaki in tast

ANTON SELAK

iz Novega mesta, Adamičeva 21

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, kolektivom Novoles tozđ TPP, Iskri tozđ TNN, Kolinski iz Mirne in ZŠAM za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje, denarno pomoč ter govornikom za tople poslovilne besede. Hvala župniku za opravljeni obred, osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, Novolesovi godbi in pevcem. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je za pustil naš dragi mož, oče, tast, stari oče, brat in stric

ALOJZ LEKŠE

iz Malega Mrašvega pri Podbočju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter pokojnemu darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo internemu oddelku bolnišnice iz Novega mesta, ZD Kostanjevica, gasilskemu društvu iz Malega Mrašvega, kolektivu in OOS Labod Libna iz Krškega, cestnemu podjetju iz Drnovega, sodelavcem IMV Novo mesto, igralnici Casina Portorož, pevcem iz Šmihela ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Fani, otroci Vera, Anica, Jože, Albina in Rezi z družinami, sestra Mimi, brat Jože ter ostalo sorodstvo

ZDENKA AVBAR

„Kar naprej me vsi sprašujejo, če bi šla še enkrat k vojakom. Odgovarjam z vprašanjem, zakaj tega ne sprašujejo fantov, ki so že odslužili vojsko,“ je povedala Zdenka Avbar, delavka v novomeški Krki, ena izmed redkih Dolenjk, ki so se odločile za prostovoljno trimesečno življenje v sivo olivni uniformi. Zdenka ne zna natančno razložiti motiva, ki jo je pripeljal do te dokaj nenavadne odločitve. Pravi, da je vmes morda še največ radovednosti, iskanje novega.

„Zdaj lahko suvereno odgovorim na vprašanje, kako je v JLA. Je lahko in ni lahko. Predvsem je treba povedati, da vojska ni in ne sme biti nekakšen otroški vrtec. Jaz sem na primer služila v inženirski enoti, naš zenski vod se je ukvarjal predvsem z maskiranjem. V makedonski poletni vročini, v kateri sonce, razen ob tekoči vodi, seže vsako zeleno bilko, gotovo tudi fantom ni lahko izkoptati osebnega zaklona. Toda zmogle smo tudi še kaj drugega. Vojska je pač vojska. Tudi korakanje nam je šlo kar dobro od nog, prvo javno pohvalo pa je naš vod dobil za uspeh, ki je običajno rezerviran za fante. Izredno dobro smo se izkazale v streljanju s polavtomatsko puško in pištolo. Pohvaljene smo bile tudi za delo, ki je bilo

naša specialnost. Na velikih manevrih v Makedoniji je naš vod dobil nalogo maskirati glavno poveljniško točko. Dobro smo opravile, obenem pa še z odličnega razgledišča opazovale mimohod naše vrhunske vojaške tehnike in izvežbanosti. Taki prizori človeka kar malo zanesejo, spozna, da je sicer majhen, vendar pomemben kolešek vojaškega stroja z orjaško udarno močjo. Na takšnih manevrih sprevidiš smisel včasih tudi pošteno enolične urjenja.

Seveda si vsaj jaz nikoli nisem domišljala, da je žensko služenje vojakov enako zahtevno kot moško. Dekleta smo živeli v domala hotelskem okolju, prenokateroga bolj udobno kot doma. Odnosi nadrejenih do vojakov so bili izredno korektni, vendar brez vsake družinskosti, ki nima v armadi kaj iskati. Morda smo bile malo preveč osamljene, same zase. Ne razumite me napačno, samo mislim, da so nas včasih morda malo preveč nadzorovali, kot da ženski vojak ne bi sami vedeli za svojo dolžnost in pravila obnašanja. Pa se bodo stvari že uredile, saj je to poskusno služenje. Menim tudi, da je za žensko tri ali šest mesecev v uniformi kar dovolj, 15 mesecev bi bilo preveč.

Gledano z današnjimi očmi, smo se kar dobro izkazale, tako vsaj mislim. V svojem služanju vojske ne vidim prav nič posebnega. Ženske so že sestavni del številnih armad, o katerih govorimo in pišemo, da so dobro izvežbane. Če se bomo v Jugoslaviji po letu 1985 odločili za redno žensko služenje vojaškega roka, pa nekaj mesecev v uniformi pač postalo sestavni del življenja vsake naše mladenke. In nihče več ne bo spraševal, ali bi šla k vojakom še enkrat.”

M. BAUER

Štiri zlata pravila velike nagradne igre Dolenjskega lista

1. Vsak novi naročnik dobi lepo knjigo.
2. Vsak deseti novi naročnik Dolenjskega lista prejme eno od večjih nagrad, ki jih je prispevalo dolenjsko združeno delo.
3. Vsi stari in novi naročniki Dolenjskega lista se v začetku marca, po končani igri, potegujejo za eno od premij, ki jih bomo razdelili z javnim žrebanjem.
4. Nobena od nagrad ni vredna manj, kot znaša celotna naročnina na Dolenjski list. Med premijami naj omenimo televizor, zamrzovalno skrinjo, 20 kvadratnih metrov keramičnih ploščic, dva vikend turistična paketa v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah, 10 vrhunskih gugalnikov, keramični kamin, smučarski kombinezon, kakršnega ima Bojan Kržaj, dva kubična metra steklene volne NOVOTERM in seveda počitniško prikolico Adria—Caravan 380 QLS, ki jo je prispevala IMV.

DOLENJSKI LIST V VSAKO HIŠO

Za tisočpetstotega novega naročnika Dolenjskega lista je Mercator—Standard pripravil posebno nagrado — smuči — Približuje se javno žrebanje za premije, med katerimi je tudi prikolica Adria — Caravan 380 QLS

Vsi novi naročniki Dolenjskega lista, ki se bodo na naš tednik naročili od četrta, 16. februarja, do vključno torika,

Čigav bo tomos avtomatic?

Tomislava Pavliča iz Novega mesta je prehitel Jože Vidmar z Dvora

Poštari so nezadržni v tekmi za čimveč na novo pridobljenih naročnikov Dolenjskega lista in s tem za dragoceno nagrado tomos avtomatic. V torek, 14. februarja, je bil položaj naslednji:

1. Jože Vidmar, pošta Dvor, 40 novih naročnikov.
2. Tomislav Pavlič, pošta Novo mesto, 36 novih naročnikov.
3. Marija Ban, pošta Škocjan, 31 novih naročnikov.
4. Anton Jene, pošta Škocjan, 29 novih naročnikov.
5. Ivo Pirč, pošta Mirna, 29 novih naročnikov.
6. Slavka Kolenc, pošta Mirna peč, 19 novih naročnikov.
7. Feliks Kastelic, pošta Žužemberk, 18 novih naročnikov.
8. Anton Dragoš, pošta Črnomelj, 17 novih naročnikov.
9. Jože Kuplenik, pošta Otočec, 15 novih naročnikov.
10. Leopold Peterle, pošta Mokronog, 15 novih naročnikov.
- Na 11. mestu je Jože Mušič iz Adlešičev; zbral je 14 novih naročnikov. Zanimivo je, da je Jože Vidmar z Dvora zbral v enem dnevu 14, Anton Jene iz Škocjana pa kar 21 novih naročnikov.

21. februarja, so kandidati za posebno nagrado — smuči, ki jih je Mercator — Standard iz Novega mesta namenil tisočpetstotemu novemu naročniku Dolenjskega lista. Seveda se vsi stari in novi naročniki še naprej potegujejo za že znane nagrade pokroviteljev naše velike nagradne igre.

● Vse dobitnike nagrad vsakemu desetemu naročniku obveščamo, da lahko darila dvignejo (gre za nagrade novomeške Krke, Tesnil iz Velike Loke, mirenske Kolinske, Dane in IGK z Račjega sela) v uradništvu Dolenjskega lista, Germo-va 3, Novo mesto. Kdor tega ne bo storil do 20. februarja, mu bomo nagrado poslali po pošti. Nagradjencem bomo poslali dobropise tudi za prevzem nagrad Ljubljanske banke, Beogradske banke, Laboda, Opekarne Zalag, Beti, Kopitarne, Jutranjke, Lisce in Kmetijske zadruge Metlika.

Kot vidite, smo držali besedo in razpisali nagrado za tisočpetstotega novega naročnika našega tednika. V poldrugem mesecu dni, kolikor traja naša

akcija, je Dolenjski list naročilo že 1409 novih bralcev. Čeprav se igra približuje finalu, javnem žrebanju za velike nagrade naše akcije, se še vedno prijavljajo novi pokrovitelji. Lisca iz Sevnice je sporočila, da je za bralce Dolenjskega lista pripravila nekaj kopalnih kostumov. Kopalne obleke „Lisce“ smo dali v sklad, iz katerega nagradujemo vsakega desetega novega naročnika.

● Seznam nagradjencev minulega tedna objavljamo tokrat na 9. strani.

RISI PRED REKO

KOČEVJE — Risi, ki so jih pred leti spustili v kočevske gozdove, so se razširili že daleč naokoli. V reškem Novem listu smo prebrali, da je minuli teden lovski čuvaj Stanko Klič iz Podkilavca na Grobniškem polju pri Reki uplenil risa, ki je bil dolg približno meter in težak 11 kg. Predno so ga uplenili, je naredil v revirju Lovske družine Jelen iz Čavlov za okoli 300.000 din škode.

DAN KULTURE V VOJAŠNICI

NOVO MESTO — V vojašnici „Milan Majcen“ so za slovenski kulturni praznik organizirali dan kulture, posvečen Prešernovemu ustvarjanju in kulturni dejavnosti sploh. Namesto ene prireditve so v sodelovanju z literarnim klubom „Dragotin Kette“ iz Novega mesta pripravili več prireditev po četnih vojaških klubih, na katerih so brali svoja dela člani kluba in vojak-pesniki. Tudi mladinske organizacije, ki sodelujejo z mladino na terenu, so prispevale svoje. Tako so prireditve lepo izpeljali. Škoda je le, da se dom JLA ni vključil v to dejavnost.

M. S.

Izum končno našel kupca

Martin Radoš izboljšal izklop naletne naprave

CEROVEC PRI SEMIČU — Ko je Martin Radoš iz Cerovca pred slabimi tremi leti zbral vse prihranke ter prodal še tovornjak, s katerim je vozil 15 let, je kupil strojno, vrtni in rezkalni stroj ter odprl kovinostrugarsko obrt. „Res, da so le ti stroji za uspešno obrt premalo, vendar je z njimi moč izdelati določene izdelke. A sem kljub temu zelo težko našel delo,“ se spominja začetkov Martin, ki je prebredel vso Slovenijo, preden je po mesecu dni dobil delo kot kooperant ribniškega Rika.

Kmalu potem ko je proizvodnja stekla, pa je prišel domov s problemom brat Janez, takrat še študent strojništva. Njegov mentor mu je namreč ponudil izboljšavo izklopa naletne zavore pri kamp prikolicah IMV. Težava pri teh zavorah je bila v tem, da je moral voznik ob vzratni vožnji na prikolici ročno prestaviti ročico.

Janez in Martin sta se skupaj lotila problema, prvi bolj s teoretične, drugi s praktične plati. Prvi prototip sta naredila v enem tednu — ideja izklopa je bila Martinova — potem pa sta ga postopoma izboljševala. Janez je na fakulteti za strojništvo opravil vse meritve novega, avtomatske-

ga načina izklopa, patent sta zaščitila, toda v IMV v dveh letih niso pokazali pripravljenosti za odkup ali uporabo izboljšave.

„Zato pa so se toliko bolj zanimali v Riku in smo se že dogovorili za odkup patenta. Zanje bom prevzel tudi del proizvodnje naletne zavore,“ pove Martin, ki pravkar izdeluje pet izklopov za A test. „Seveda je ta izklopka uporaba še marsikje. Tako imam sedaj v razvoju izklopko, ki jo bom vgradil v avtomatski menjalnik, podoben način izklapljanja pa bom vpeljal tudi na stružni glavi pri stružnicah,“ načrtuje Radoš, ki vidi prav v inovacijah največjo možnost za razširitev svoje proizvodnje.

B. M.

SALAMARJI NA DELU

SEVNICA — Odbor sevniciških mučenikov in salamarjev se je že sestel mesec dni pred tradicionalno pokušino, ki bo kot po navadi 10. marca, tokrat že 23. zapored. Vzorec salam bodo pričeli zbirati v Vrtoškovi gostilni Pod gradom od 3. marca dalje. Zaželeno je, da bi bili vzorci zbrani najkasneje do sobote, 10. marca, do 10. ure. Domenjeno je, da bodo ocenjevali ne le domače salame, temveč tudi klobase. Seveda pa se klobase ne morejo potegovati za najvišje priznanje (valjar), temveč le za diplome. Črevar Jože Klopčič iz Ljubljane obeta tudi tokrat prvim trem najboljšim salamarjem čreva za nagrado. Sevniciško tekmovanje je odprto za pridelovalce od koderkoli.

Pernati dimnikar

Sova — podnajemnik v Pavlinovi zidnici

NOVO MESTO — V dimniku Palinove zidnice v vinogradih nad Vekim Slatnikom živi nena vaden prebalec. Že nekaj let se zvesto vrača v tno zatočišče in tam preživi imzle imske dneve in noči. Je sicer zelo slašen in hitro odleti ali ponikne v sotranost dimnika, če se zidnici prišlja neznanec, kadar pa so domači v rji, se kaj dosti ne zmeni zanje. Ta limniški prebivalec je — sova.

Sova je zelo koristna žival, saj med vojimi nočnimi lovi pospravi nemalo kodljivecev, vendar pa se je drži razeverno izročilo, češ da kliče smrt, ato ljudje uničujejo njena gnezda ter preganjajo. Običajno sove prebajajo v drevesnih duplinah, naravnih uknjah v zemlji in skalovju, zatečejo za se, kot kaže ta primer, tudi v limnike.

„To ni prvi primer sove v dimniku,“ pravi lastnik sosednjega vinograda Avsec, ki je tudi lovec. „Nekaj sem jih videl in tuji ustrelil v dimniku. Te na ne bo doletela takšna usoda.“

MIM

Martin Radoš

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Celoletno naročnino bom poravnal, ko bom dobil položnico.

Datum: _____

Podpis: _____

kozerija ZAKAJ SPLOH HODITI V ŠOLO?

Peljal sem svojo razmajano stoenko proti Repičevini in v možganih se mi je pletlo: ko bo avto razpadel zaradi zarjavelosti, kje bom dobil denar za novega? Ugodnih posojil kot v preteklosti ni več. Mark nimam, zelenih dolarjev tudi ne. Plačo imam dobro, a še vedno premajhno za nakup novega voza. V tuhtanju me zmoti štopar. Že od daleč vidim, da nima več kot šestnajst let. Solar, menim. Zavore malce zavilijo.

„Greste v Repičevino?“

„Seveda. Vstopi.“

Nekaj sunkov tihine, kot vedno, ko se srečajo neznani ljudje.

„Greš iz šole, kajne?“ ga vprašam.

„Z dela.“

„Ze služiš? Imam občutek, da si še precej mlečen.“

„Sedemnajst jih bom dopolnil

letos. Končal sem šest razredov. Dalje ni šlo.“

„Odkod si?“

„Rečipan sem. Čudim se, da me ne poznate. Jaz vas dobro. Učitelj ste.“

„Mladih obrazov ne poznam. Še sosedovi otroci so mi tuji. A nič ne de. Iz istega kraja sva. In kje si zaposlen?“

„Pri tovarišu Opečniku delam opeko.“

„Naporno?“

„Niti ne. Ob šestih začnem, ob dveh končam. Poglejte moje roke.“

Niti žuljave niso. „Poznate Branka Paragrafiča?“

„Da. Skoraj sodelavca sva.“

„Pravijo, da je hodil domala sedemnajst let v šolo. Pravnik je. Moj sosed. Večkrat se pogovarja.“

„Dobro zaslužiš?“

„Človek se ne bi metal na trepalnice.“

„Kaj to pomeni?“

„To se pravi: dvaintrideset tisočakov. Če potegnem prek ur, tudi štirideset.“

„Ni slabo. In kam daš denar?“

„Ha-ha-ha. Ko sva že omenila Branka Paragrafiča, koliko pa ta vleče?“

„Gotovo tisočaka manj kot ti.“

„Pa sedemnajst let šole! skoraj zakriči.“

Umolkneva. Jaz poslušam glas motorja, on kdo ve kaj.

„Šest razredov, praviš?“

„Da. Trda betica. To nam je v družini.“

„In zakaj se nisi trudil? S pridnostjo se marsikaj doseže.“

„In zakaj bi se?“

Do njegovega izstopa nisva spregovorila niti besedice več. Ko sem prispel domov, sem vrgel z zidu uokvirjeno diplomo.

TONI GAŠPERIČ

nagradno akcijo so omogočili:

